

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnji Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubéis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 58 (13.289)

Trst, petek, 10. marca 1989

Da bi izpeljal svoj gospodarski manever De Mita prosil sindikavno zvezo za solidarnost Spravljivo srečanje z Jottijevo

RIM — Ministrski predsednik Ciriaco De Mita je dal v teh dneh jasno razumeti: ali mu uspe gospodarski manever in ga pri tem podprejo politične in družbene sile ali pa odstopi. S tem ultimatom se je v torek oglašil iz Španije, kjer je bil na uradnem obisku. Svojo poslanico je naslovil na stranke vladne večine, od katerih terja večje sodelovanje pri zahtevnih odločitvah za sanacijo težkega državnega pramanjkljaja. Še pred tem se je v Cassinu obrnil na velike italijanske podjetnike, bankirje in finančnike in zaprosil za njihovo solidarnost. Včeraj pa je za solidarnost prosil tudi sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL. Svoj poziv sindikatu k večjemu sodelovanju je De Mita izrekel na zasedanju CISL, ki je bilo namenjeno problematiki italijanskega Juga. Od sindikalnega gibanja, ki mu je vlada posvetila vso pozornost, ko je šlo za probleme davčne reforme, pričakuje vladni predsednik, da bo sedaj podprlo vladne napore za zmanjšanje državnih proračunskih izdatkov. Vlada je prepričana, je pri tem poudaril De Mita, da stoji še zmeraj na strani delavcev, da stoji še zmeraj na strani pravice.

Med neštete težave, s katerimi se mora v zadnjih časih soočati ministrski predsednik, sodijo tudi dokaj napeti odnosi med vlado in parlamentom, ki so prejšnji teden izbruhnili na dan v silno polemičnih tonih. Povod je bila nepredvidna in nekoliko dvoumna De Mitova izjava, da se gospodarski manever premika z velikimi zamudami predvsem zaradi počasnosti parlamenta. Predsednica poslanske zbornice Jottijeva je ostro reagirala na te očitke ter jih nekako vrnila vladi. Včeraj je med ministrskimi predsedniki in predsednico poslanske zbornice prišlo do razčiščevalnega srečanja. Vode so se nekoliko umirile. De Mita in Jottijeva sta se pobotala ter si vzajemno obljubila, da si bosta prizadevala, da bodo vladne in parlamentarne zadeve boljše potekale. Vlada bo skušala omejiti število svojih zakonskih odlokov, ker to znatno otežkoča delo parlamenta. Prav tako se je De Mita obvezal, da se bo skušala vlada izogibati nepopularnim in ne ravno demokracijskim metodam uporabe zaupnice, zato da bi izsilila od parlamenta odobritev raznih vladnih zakonskih odlokov.

DK

Po odločitvi ustavnega sodišča v zvezi z alternativnim poukom Skrbniki in ravnatelji še čakajo na pojasnila

Zadovoljstvo levih in laičnih strank - Do sprememb naj bi prišlo šele po veliki noči - Vatikan se še ni izjasnil - Južne Tirolske ta odločitev ne zadeva

RIM — Odločitev ustavnega sodišča, da alternativni pouk za učence, ki ne obiskujejo verouka, ni obvezen, je tudi včeraj povzročil celo vrsto reakcij v italijanskih političnih strankah, oglasili pa so se tudi šolski skrbniki in ravnatelji, medtem ko v Vatikanu za zdaj zelo previdno ocenjujejo to odločitev in čakajo predvsem na točno razlago razsodbe.

Leve in laične stranke so razumljivo pokazale največ zadovoljstva nad to razsodbo, saj so same ves čas zagovarjale tako rešitev. Toda kaj se bo v resnici spremenilo, bo pokazal šele čas. Trenutnih sprememb ni pričakovati in to potrjujejo tudi izjave šolskih skrbnikov v večjih italijanskih mestih. Vsi čakajo ustrezna navodila ministrstva za šolstvo, vendar pa večjih novosti pred veliko nočjo ne bo.

S tem v zvezi je šolski skrbnik v Turinu tudi povedal, da v mestnih šolskih krogih ni opaziti ne prevelikega navdušenja ne prevelikega razočaranja, zato po njegovem v Turinu tudi ne bo nobenih večjih težav pri izvajanju novih določil, ki se, kot trdi šolski skrbnik, v veliki meri že ujemajo z dosedanjim prakso v turinskih šolah.

Tudi v Rimu pričakujejo prve novice šele v začetku maja, ko naj bi minister Galloni izdal ustrezno okrožnico. V Perugii, kjer je le 5% dijakov na višjih srednjih šolah in 2% na drugih šolah obiskovalo alternativni pouk, se sedaj na šolskem skrbništvu sprašujejo, kaj storiti. Čudežno formulirajo pa, kot vse kaže, tudi tam pričakujejo od ministrske okrožnice.

To okrožnico pa čakajo tudi na drugih šolskih skrbništvih. Ponekod, na primer v Bariju in Brienzi, pa ob tem še dodajajo, da večjih organizacijskih težav ne bi smelo biti. Edini problem vidijo v tem, kako poskrbeti za nadzor nad tistimi dijaki, ki še niso polnoletni, verouk pa ni vedno in povsod prvo ali zadnjo šolsko uro.

Bolj zaskrbljeni so ravnatelji, ki se vsi skoraj v en glas sprašujejo, kam bodo odšli tisti otroci, ki verouka ne obiskujejo. Pri tem vsi tudi poudarjajo, da ne gre za vprašanje ideologije temveč predvsem za praktične probleme. Dejansko se namreč pojavlja vprašanje, kako se bo izvajalo določilo, ki učencem, ki ne obiskujejo verouka, dopušča možnost, da v bistvu zapustijo šolo. Ravnatelji se pri tem vprašujejo, kam bodo ti učenci odšli, kadar bo

verouk sredi rednega pouka in kdo bo za te učence v času njihove odsotnosti odgovarjal. Ob tem pa zavračajo možnost, da bi verouk premaknili na prvo oziroma zadnjo uro pouka, ker naj bi za kaj takega potrebovali trikrat več učiteljev verouka kot doslej.

Prav o tej možnosti pa je včeraj naglas razmišljal tudi socialistični evropski poslanec Baget Bozzo. Ta je dejal, da bo najbrž težko storiti kaj drugega, kot verouk premakniti na začetek ali konec pouka. Po njegovem mnenju se bo po tej odločitvi ustavnega sodišča tudi pokazalo, kolikšen je dejanski interes mladih za versko vzgojo.

Potem, ko je italijanska škofovska konferenca takoj izrazila veliko zaudenje nad odločitvijo ustavnega sodišča, pa v Vatikanu previdno čakajo na dokončno besedilo odločitve, da bi šele takrat izrazili svoje stališče do te razsodbe in njen morebitni vpliv na konkordata.

Edini, ki se zaradi vsega tega ne razburjajo, so Južni Tirolci. Odbornik za šolstvo v bocijski pokrajini je le izjavil, da zaradi posebnega statuta o avtonomiji določila konkordata zanje niso obvezna in zaradi tega naj bi jih tudi zadnja odločitev ustavnega sodišča ne zadevala.

Sindikalni boj pristaniščnikov ohromil vse luške dejavnosti V Genovi so trgovci in špediterji množično protestirali proti stavki

GENOVA — Napeto ozračje, ki že nekaj časa razdvaja genovski delavski svet, se je včeraj še zaostriло. Popolna ohromitev vseh pristaniških dejavnosti, ki je posledica stavke delavcev avtonomnih pristaniških družb, je namreč spravila v resne težave vse tiste dejavnosti, podjetja in službe, ki so neposredno povezane s pristaniščem. Na genovske ulice se je zato včeraj odpravilo na tisoče pomorščakov, špediterjev, trgovskih dobaviteljev in avtoprevoznikov, da bi izrazili zaskrbljenost zaradi zastojev v delu.

Prvič se je tako zgodilo, da so uslužbenci in delodajalci skupaj protestirali proti pomanjkanju dela, ki ga povzroča stavka pristaniških zadrug. Predsednik združenja uporabnikov genovskega pristanišča, združenje šteje 500 podjetij s kakimi 5 tisoč uslužbenci, je med drugim dejal, da pristanišče ni last pristaniščnikov temveč skupnosti in spraševal, proti komu prav za prav stavkajo pristaniški delavci, če s svojim protestom onemogočajo delo drugim delavcem. Predsednik Salvini pa je tudi opozoril, da ima genovsko pristanišče vse pogoje, da leta 1992 postane kom-

petitivno s severnimi pristanišči, saj razpolaga z najsodobnejšo tehnologijo, z zadržanjem delavcev in sindikatov pa nevarno izgublja ugled pred vso Evropo. Najbolj bojevita pa je bila predstavnica uradnikov podjetij, ki so odvisna od dela v pristanišču Maria Luisa Lucchetti. Mnogi so razložila, da se uslužbenci in delavci niso postavili ob stran gospodarjem, pač pa da so se spustili v boj proti tistim, ki nasprotujejo zakonu. Govorila je v imenu novoustanovljenega združenja uradnikov, ki je nepolitično in se ne istoveti v nobenem sindikatu. Povedala pa je tudi, da je sindikat večkrat izvajal pritisk na vse tiste, ki so pristopili in podprli to združenje.

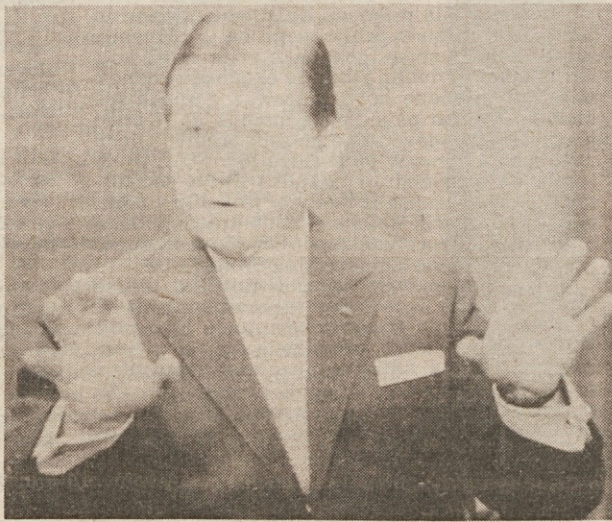
Včeraj jutraj pa so se ponovno pričela pogajanja med sindikatom in generalnim direktorjem genovskega pristanišča Leardijem. Pogajanja potekajo v Rimu in so, kot kaže, zgolj tehničnega značaja. Obe strani se namreč trudita, da bi prišli do okvirnega dogovora oziroma dokumenta, ki bi služil kot podlaga za bodoča pogajanja na ministrski ravni. Po torkovih dogodkih v Livornu je sindikalna dejavnost začasno popolnoma zamrla, kar je

nemara spodbudilo ostale genovske uslužbence, da so stopili v akcijo. Stavke ne podpira sindikat UIL, kar povzroča toliko večjo zmedo. Generalni tajnik avtoprevoznikov UIL Aiazzi je včeraj ostro obsodil protest delavcev pristaniških zadrug rekoč, da pristaniščniki potrebuje več kot samo demagoško shizofrenijo, predvsem pa morajo razumeti, da so Prandinijevi ukrepi prej daljnovidni kot omejevalni.

OPRAVIČILO BRALCEM

Sindikalni spor v tiskovni agenciji ANSA se je še poslabšal, saj je odgovorni urednik Sergio Lepri umaknil svoj podpis. Menil je namreč, da je sindikalni protest povzročil zelo hudo škodo za popolnost in nepristranskost poročanja. Tiskovna agencija tako tudi včeraj ni poročala, zaradi česar so morda naše vesti pomanjkljive. Bralcem se opravičujemo in jih prosimo za razumevanje.

John Tower ne bo Bushev minister

WASHINGTON — Ameriški predsednik George Bush je po daljšem oklevanju klonil in le nekaj ur pred glasovanjem senata izjavil, da bo čimprej sporočil ime novega obrambnega ministra. John Tower, politik, ki je rad popival in se shajal z ženskami, predvsem pa človek, ki je v svoji politični preteklosti sklenil za Pentagon nekaj sumljivih kupčij, je moral torej v pokoj, še predno bi se lahko izkazal v funkciji ministra.

Prvi odprti spopad med republikanskim predsednikom in senatom z demokrasko večino se je torej zaključil s propadom republikanske fronte, ki je najbrž tudi sama kriva za poraz. Predsednik Bush je stavil na Towerja, tudi ko je bilo vsem jasno, da je bila njegova kandidatura etično nesprejemljiva. V državi, kjer je samo sum o ljubezenski avanturi lahko pokopal kariero nekega politika, je bilo res težko pričakovati, da bo senat sprejel človeka, ki je na tako slabem glasu.

Predsednik Bush pa je klonil v trenutku, ko ni mogel več vplivati na senat, obenem pa je tako onesposobil svojega strankarskega kolego Roberta Dolea, ki je izrazil mnene, da bi morali Johna Towerja imenovati za ministra, a z obvezno preizkusno dobo. V zgodovini ZDA pa ne pomnijo primera, ko bi se moral minister v treh mesecih izkazati za sposobnega.

Ruffolo kritičen do javnih uprav

RIM — Minister za okolje Ruffolo je včeraj navil ušesa krajevnim upravam, ki še niso določile lokacije bodočih večnamenskih odlagališč smeti. Še danes je namreč čas, da krajevne uprave predložijo načrte za pripravo tal, kjer bi morale nato zgraditi primerne strukture.

Minister Ruffolo je ostro kritiziral javne upravitelje, obenem pa jim je le priznal, da so šele pred kratkim prejeli prva finančna sredstva, ki jih je ministrstvo za okolje namenilo sestavi nove slike onesaženosti Italije. Minister namreč pričakuje tudi monitoražo odlagališč smeti, saj bi rad sestavil »katalog«, v katerem naj bi bila označena tako odlagališča kot vrste smeti. Brez takega arhiva podatkov je seveda težko določiti, kdo bo moral upepeliti ali predelati na tone strupenih snovi, ki jih je Italija do nedavnega »pozabljala na tujih tleh.

Po včerajšnjem uspehu
Furusethu
končna zmaga
v veleslalomu
□ □ □
Košarkarski pokal prvakov
Poraz splitske
Jugoplastike
v Solunu

NA 10. STRANI

Kljub izrednim ukrepom in zasedanju kosovske skupščine

Na Kosovu temperatura ponovno raste Stavka albanskih rudarjev pri Lipljanu

LJUBLJANA — Kljub temu da se je včeraj prvič po uvedbi izrednih ukrepov v pokrajini sestala kosovska skupščina, temperatura ponovno raste. Po neuradnih poročilih o »tihih« stavkah albanskih delavcev, ki sicer pod prisilo hodijo v tovarne, delajo pa ravno ne, in delnemu bojkotu šolskega pouka, je uradna agencija Tanjug potrdila, da se je včeraj zjutraj navkljub vsem posebnim ukrepom začela stavka albanskih rudarjev v rudniku magnezita Goleš pri Lipljanu. Vsaj 300 rudarjev ni hotelo iti ne v jamo in ne domov. Zahtevali so zbor zaposlenih v rudniku, na katerega naj bi prišli tudi najvišji pokrajinski funkcionarji.

Dopoldan je do zahtevanega sestanka, ki so se ga udeležili le občinski politiki, prišlo. Rudarji so poudarjali, da v februarški stavki niso bili »zmanipulirani« in da jih ni nihče »nagovarjal« naj ostanejo v jami (kar naj bi bili dokazi za organizirano kontrarevolucijo). Rudarji v Golešu so ponovno podprli februarške zahteve starotrških rudarjev in zahtevali odgovor na vprašanje, kako daleč se je z izpolnjevanjem teh zahtev prišlo.

Rudarji so še protestirali, ker oblasti različno ocenjujejo ista dejanja glede na to, ali jih počno Srbi ali Albanci.

Vodstvo rudnika in politiki so Goleške rudarje opozarjali na uvedene posebne ukrepe (od 3. tega meseca velja v rudniku delovna obveznost, neke vrste vpoklic), česar pa zbrani niso ho-

teli poslušati. Po sestanku je del rudarjev šlo domov, del pa jih še vztraja v rudniku in zahteva pogovore z najvišjimi pokrajinskimi politiki, ki so kasneje ugodili tej zahtevi.

»Nismo prišli, da bi se pogovarjali o vaših zahtevah, vendar vam zgolj posredujemo, da ste v tem trenutku dolžni izpolnjevati delovne obveznosti. Če želite, da bi se pogovarjali o svojih problemih, potem morate to narediti preko legalnih organov in ne na ta nesprejemljiv način.« To bi bilo osnovno sporočilo včerajšnjega popoldanskega obiska člana predsedstva SAP Kosovo Nebiha Gadšija in predsednika izvršnega sveta skupščine Kosova Nazmija Mustafe rudarjem prve in druge izmene rudnika Goleš, ki še naprej štrajkajo.

Medtem pa starotrški rudarji še vedno ne smejo v jamo. Vodilni predstavniki industrije svinca in cinka Srbije so včeraj apelirali na oblasti, naj čimprej Trepčin rudnik na Starem trgu in njegove industrijske obrate spravijo v pogon zaradi velikanske finančne škode, ki nastaja, grozijo pa tudi resni zastoji pri delu v tovarnah, ki so iz Trepče nabavljale surovine.

Predsednik kosovske vlade pa je na včerajšnjem zasedanju pokrajinske skupščine povedal, da je v februarški stavki sodelovalo 214 večjih in velikih podjetij, v sedemdesetih osnovnih in srednjih šolah pa ni bilo pouka.

DEJAN VERČIČ

Stavkajoči rudarji rudnika magnezita Goleš pri Lipljanu

(Telefoto AP)

Svet za človekove pravice o zadnjih dogodkih na Kosovu

LJUBLJANA — V Ljubljani se je sestel svet za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin pri RK SZDL Slovenije in je razpravljalo o problematiki človekovih pravic in luči dogajanj iz prejšnjih tednov v Jugoslaviji.

Na seji se je Svet pridružil pozivu Jugoslovanskega foruma za človekove pravice, naj vsi družbeni dejavniki storijo vse za spoštovanje človekovih pravic na Kosovu in sicer tudi v času, ko v pokrajini veljajo izredni zakoni. Člani sveta so se obenem pridružili opozorilu Društva za ustavno pravo Slovenije, da po jugoslovanski ustavi ni možna uvedba ukrepov, s katerimi bi se začasno omejele ustavne pravice in svoboščine državljanov, razen med vojno in ob neposredni vojni nevarnosti. Iz sestanka je tudi izšla ugotovitev, da v času veljavnosti izrednih ukrepov ustavnih sprememb ni mogoče sprejemati.

Člani sveta za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin so pozvali oblasti, naj Jugoslavija, kot podpisnica mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, obvesti druge podpisnice dokumenta katere pravice in svoboščine so bile na Kosovu z uvedbo izrednih ukrepov omejene, o razlogih za uvedbo teh ukrepov ter o njihovi naravi in vsebini. Po mnenju Sveta so obenem nesprejemljiva dvojna merila državnih in političnih organov v dopustnosti javnih zborovanj oz. mitingov pripadnikov različnih narodov in narodnosti.

Msgr. Marcinkus ne bo več predsednik vatikanske banke

VATIKAN — Msgr. Marcinkus bo dokončno zapustil predsedništvo IOR. Na samem vrhu vatikanske bančne ustanove bo sedel človek, ki ga bo imenovala posebna komisija kardinalov, za življenje vatikanske banke pa bo odslej skrbel pravi upravni svet.

Po izjavah Vatikana »upokojitev« msgr. Marcinkusa naj ne bi izhajala iz potrebe po kaznovanju vidne osebnosti, ki je bila v središču afere banke Ambrosiano. Papež Janez Pavel II. ni nikoli odrekel svoje osebne podpore msgr. Marcinkusu, tudi takrat ne, ko so ga hoteli zaslišati milanski sodniki, ki niso verjeli, da je Calviju res uspelo kar tako prelistati IOR in mu pritakniti kar 1.287 milijonov dolarjev dolga.

V tistem času je msgr. Marcinkus zapustil Italijo in našel pribežališče v Vatikanu, funkcijo predsednika IOR pa je ohranil, ker so vatikanski krogi menili, da bi kakršenkoli poseg pokvaril imidž Svete stolice. Marcinkus niso premetili, da bi to ne zvenelo kot posredno priznavanje njegove krivde, sedaj pa se je moral bivši osumljenec le odpovedati svoji prestižni funkciji.

Škof Marcinkus bi lahko že aprila meseca nasledil kardinalu Sebastianu Baggiu, ki vodi papeževo komisijo za državo Vatikanskega mesta.

Na sliki (telefoto AP): msgr. Marcinkus med sprehom v Vatikanu

Začetek kongresa PSDI v znamenju negotovosti

RIMINI — Tudi 20. vsedržavni kongres PSDI se ne oddaljuje od tradicije vseh prejšnjih. Kongresa niso razgibala niti nekatera pomembna dejstva, kot na primer »minirazkol« v stranki, kongresno in predkongresno soočanje na dveh frontah in celo obtožbe o ponarejanju volilnih rezultatov.

Strankin tajnik Cariglia je v pogovoru z novinarji izjavil, da gre pač za strankino tradicijo in da zato ni vzroka za vznemirjanje. Z drugega konca dvorane pa je Nicolazzi grozil, da se ne bo udeležil kongresa, če mu ne bodo zagotovili paritete. Tudi take izjave spadajo v tradicijo PSDI, vendar so utihnile tik pred začetkom kongresa. Resnica je namreč ta, da ta trenutek nimata kongresne večine ne Nicolazzi, ki je za vodstvo stranke predla-

gal Carla Vizzinija, niti sedanji tajnik Cariglia, pač pa obstaja cela vrsta predlogov in zahtev. Lov na delegata je tako postal najbolj priljubljen šport v prostornih halah kongresnega centra v Riminiju.

V tem negotovem ozračju je včeraj Cariglia odprl kongres. Poudaril je pomen reformizma v sodobni in svobodni družbi in napor PSDI, da bi ohranila svojo vlogo v evropski levici. »Strankin razkol ni tako pomemben zaradi številčnosti na obeh frontah, pač pa zato, ker je socialiste pripravil do tega, da so napadli avtonomijo socialdemokratov,« je dejal Cariglia in poudaril, da rahljanje socialdemokratskih vrst pomeni hkrati ošibitev celotne leveice.

G. R.

Janša bi moral danes v zapor

LJUBLJANA — Odbor za varstvo človekovih pravic je včeraj izdal svoje sporočilo javnosti, v katerem navaja, da je temeljno sodišče v Ljubljani 7. 3. 1989 sprejelo sklep, 9. 3. 1989 pa o tem obvestilo Janševnega pooblaščenca, da se prošnja za odložitev izvršitve kazni zavrne. Janez Janša bi se moral dan po vročitvi tega sklepa, to je danes, 10. 3. 1989, zglasiti na prestajanje zaporne kazni. Proti sklepu temeljnega sodišča pa je dovoljena pritožba na predsednično višjega sodišča v Ljubljani. Pritož-

ba, kot piše v pravnem pouku k sklepu, pa ne odloži izvršitve kazni.

V sporočilu je še rečeno, da je Janšev pooblaščenec včeraj vložil pritožbo na višje sodišče v Ljubljani in novo prošnjo za odložitev izvršitve kazni, kar avtomatično odloži izvršitev kazni.

Istočasno so tudi sporočili, da vodja ljubljanske enote temeljnega sodišča še ni odgovoril na javno zastavljeno vprašanje, zakaj je samo Janezu Janši določeno, da mora kazen prestajati v zaprtem tipu zapore.

Izvršni svet Slovenije o skupnosti Alpe-Jadran

LJUBLJANA — Obmejno in regionalno sodelovanje, kar mor sodi tudi sodelovanje Slovenije in Hrvaške v delovni skupnosti Alpe-Jadran, predstavlja nepogrešljiv sestavni del jugoslovanske neodvisne in nevrščene ter v svet odprte zunanje politike. Priprave na enotno evropsko tržišče po letu 1992 bo to in prihodnje leto ena od prednostnih nalog delovne skupnosti Alpe-Jadran.

To so poudarili na seji slovenskega izvršnega sveta v razpravi o sodelovanju Slovenije v tej delovni skupnosti v lanskem letu. Ocenili so, da je zelo pomembno, da Slovenija izkoristi svoje članstvo v delovni skupnosti za spoznavanje s pripravami in ukrepi v drugih državah za Evropo 92. (dd)

● Zaščitni zakon

NADALJEVANJE S 1. STRANI

komisija oziroma njen predsednik Elia bo moral odločiti, kaj sedaj storiti. Spetič je predsednika že spomnil na možnost, da bi razprava kljub vladnim zamudam stekla in da bi bil hkrati imenovan ožji odbor za poenotenje besedil zakonskih osnutkov. Predsednik Elia je zagotovil, da bo to vprašanje sprožil na prihodnji seji komisije. To pomeni verjetno že prihodnji teden.

Drugi element v zvezi s slovenskim zaščitnim zakonom, ki je vreden pozornosti, je mnenje, ki ga je v sredo izrekla senatna komisija za finance in zaklad. V njeni pristojnosti je, da se izreče o finančnem aspektu zaščitnega zakona. Mnenje, ki ga je komisija soglasno izrekla, pa je pozitivno. To skratka pomeni, da je po mnenju finančne komisije zaščitnemu zakonu o Slovincih zagotovljeno finančno kritje. To še ne predstavlja kdovekaj, droben korak naprej pa vendarle je in na neki način obvezuje senat, da se loti reševanja problema.

Demokristjan Marino Cortese, ki je predsedoval komisiji, je po obnovitvi razprave s prejšnjih sej poudaril, da je treba zagotoviti, da bodo nakazana sredstva za finansiranje globalnega zaščitnega zakona v mejah, ki jih v ta namen določa finančni zakon za leto 1989. S povoljnim mnenjem se je strinjal tudi predstavnik vlade, to je podtajnik finančnega ministrstva, demokristjan Angelo Pavan, ki je med drugim dejal, da bo treba ob poenotenju besedil spet preveriti količino finančnih sredstev, ki bodo potrebna za finansiranje zaščitnega zakona za Slovence.

Smole o sedanji protislovenski gonji

LJUBLJANA — Predsednik SZDL Slovenije Jože Smole s sodelavci je poskrbel za razgovor z glavnimi in odgovornimi uredniki in dopisniki v Sloveniji o aktualnem političnem dogajanju v Jugoslaviji. Besedo je povzel z branjem številnih pism, ki jih v teh dneh prejema zlasti iz Srbije, ali pa so naslovljena na SZDL. Pokazal je na zajeten svezhenj in dejal, da je približno pol pisma kritičnih, toda formalno korektnih.

Dobra polovica pa je zbirka najhujših psov, žalitev in sramotitev. Smole je nato prebral nekaj takih pism, sestavljenih iz tako hudih psov, da niso za tisk. Omenil je tudi zadnje pismo, v resnici pošiljka človeškega blata s pripisom: »Slovensko vodstvo, govno ste, požrite ga!« Slovensko vodstvo nima nobenega namena objaviti teh pism, ker se dobro zaveda, kakšna bi bila reakcija občanov in kakšne bi bile posledice za odnose med slovenskim in srbskim narodom. Ti odnosi pa so trajna vrednota in jih ne sme porušiti spor vodstev.

Sedaj poteka proti Sloveniji, slovenskemu narodu in vodstvu trojna kampanja pod pretežno stališč, sprejetih v Cankarjevem domu. Resnica pa je taka, da noben srbski časopis ni objavil celotnega besedila izjave, čeprav zdaj o njej vsi žolčno polemizirajo.

V Cankarjevem domu ni nihče žalil srbskega naroda in Smole je takrat končal zborovanje prav s pozivom, naj si ga nihče ne tolmači kot ustvarjanje protisrbskega razpoloženja. Prav to se sedaj z neodgovornostjo počne. V Cankarjevem domu je bila bistvena skupna izjava, ki se

izreka za mir in sožitje na Kosovu in za način, kako narediti konec kosovski tragediji. S tem se Slovenci strinjajo tudi sedaj in od izjave ne bodo odstopili niti za las. Prav tako ni nič napačnega v geslu slovenske mladine, da je »Kosovo moja dežela«, saj to geslo izraža vsejugoslovansko skrb za Kosovo, drugačen pa je problem uporabljanja simbola Davidove zvezde, ki je lahko res problematičen.

Stvari so bile prignane do izredne ostrine in žal večina občanov Srbije meni, da je Slovenija zagrešila hude stvari, celo neke vrste veleizdajo, kar nikakor ni dobro. Sibiho se ekonomski odnosi in slišati je vedno nove grožnje z gospodarsko blokado. Vendar pa je Smole mnenja, da se bodo gospodarske zadeve same po sebi uredile. Glede nacionalnih odnosov pa je slovenska SZDL predlagala, da bi se čim prej sestali s srbsko socialistično zvezo; načelno so tam v to privolili, v praksi pa niso določili datuma. Podobno je s pobudo predsednika Zveze komunistov Kučana, ki ponuja razgovor z Zvezo komunistov Srbije.

Smole je ponovno odločno poudaril, da se Slovenija nima zaradi česa opravičevati, da je bilo zborovanje v Cankarjevem domu izraz normalne razlike stališč, pluralizma idej in političnega pluralizma. Odločno je zavrnil napovedi o prirejanju shodov v Sloveniji in dejal, da »25. marca v Sloveniji ne bo nobenega mitinga«. Pri tem se je skliceval tudi na stališče predstavnikov Srbov in občanov iz drugih republik, ki živijo v Sloveniji.

Slovenci bodo »pokončno, dostojanstveno in dosledno branili svoj pogled na demokracijo« in

zato so SZDL in druga združenja in zveze sestavili novo izjavo, ki bo tudi tokrat skupna in bo objavljena v teh dneh. O vseh problemih bo v kratkem razpravljala skupščina SRS, ki mora tudi reči svojo besedo.

Predsednik Smole je nato govoril še o izjavljanju občanov o kandidatu za predsedstvo Jugoslavije, kar bo izpeljala SZDL. Razmišljajo o referendumu, ki naj pokaže stališče slovenskih občanov do svojega vodstva in do stališč, ki jih zagovarja, tako da bo jasno, za kom in kaj hoče slovenski narod, in da se bodo prenehale špekulacije in podtikanja v zvezi s tem, ali slovensko vodstvo uživa ljudsko podporo.

V razpravi so bila nato obravnavana še nekatere konkretna vprašanja in zlasti odnos z JLA, saj bo v kratkem nabor. Smole je napovedal razgovor z oficirskim aktivom ljubljanskega vojnega okrožja in dodal, da se poveljstvo JLA »obnaša zelo odgovorno«, kar je treba upoštevati.

V razpravi je bilo tudi rečeno, da so menda deblokirali tekoči račun Rdečega križa, ki je poslal pomoč rudarjem v Trepči, kasneje pa se je zvedelo, da v resnici zvezni inšpektorji Službe družbenega knjigovodstva (nekaka jugoslovanska finančna policija) raziskujejo, kdo, iz kakšnih virov in za kaj naj bi nakazal denar stavkajočim rudarjem. Celoten škandal o sredstvih Rdečega križa pa pljuska že prek jugoslovanskih meja, saj se še ni zgodilo, da bi kaka državna policija zaplenila sredstva Rdečega križa in raziskovala njihovo namembnost.

BOGO SAMSA

Pred srečanjem z ministrom Fracanzanijem

Carbone, sindikati in javni upravitelji danes o problemih državnih soudeležb

TRST — Podpredsednik deželnega odbora Gianfranco Carbone se bo danes popoldne v Trstu sešel s predstavniki deželnih vodstev CGIL, CISL in UIL, s predsednikoma tržaške in goriške pokrajinske uprave ter s tržaškim, tržaškim in goriškim županom. Z njimi bo obravnaval celovito problematiko tako imenovanih državnih udeležb v gospodarskem aparatu Furlanije-Juljske krajine. V resnici bo šlo za posvetovalni sestanek, ki bo Carboneja bolje pripravil na srečanje z ministrom za državne udeležbe Carlom Fracanzanijem v sredo, 15. marca, v Rimu. Z javnimi upravitelji in sindikalisti bomo podrobno analizirali posamezne vidike državne prisotnosti v tukajšnji industrijski stvarnosti, je dejal Carbone in navedel točke dnevnega reda kot sledi.

ŽELEZARNA AIT (bivša Terni) — Zahteve o njeni rešitvi, ki so bile postavljene na III. deželni konferenci o državnih udeležbah, ne pridejo več v poštev, ker je škedenjski obrat odkupila družba Pittini-ILVA-SPI, ki mu bo vsaj na srednji rok zagotovila ponoven vzpon z vertikalizacijo in diverzifikacijo proizvodnje.

GRANDI MOTORI in ISOTTA FRASCHINI — Na omejenih konferenci je bila izražena zahteva, da se Tovarni velikih motorjev z novimi naložbami zagotovi učinkovitost proizvodne opreme, da se proizvodni postopek tehnološko prenove in da se poiščejo nove možnosti prodaje kopnih motorjev, posebno še v tujini. Trenutno ni nobenega znamenja, da namerava Fincantieri ugoditi tem zahtevam, zlasti pa ni kakršnekoli obveze za razmah proizvodnje kopnih motorjev.

DIESEL RICERCHE — Več kot leto dni po deželni konferenci je načrt za raziskovalno delo na področju dizelskih motorjev, za katerega se je zavzel deželni odbor, še vedno na papirju.

TRŽAŠKI ARZENAL SV. MARKO — Predlog za pomnožitev oz. pospešitev tako imenovanih specialnih gradenj prek tržnih raziskav, ki naj priborijo Arzenalu nova naročila, je bil sicer sprejet, ni pa nobenega jamstva glede bodočnosti tržaškega obrata.

TRŽAŠKA LADJEDELNICA — Okrog števila naročil in tega, kdaj bodo prišla, vlada še zmeraj negotovost, ki jo gre deloma pripisati čakanju na nove vladne zakone v podporo

ladjedelstvu, sicer pa se ni začela niti tehnološka prenova strojev in opreme, ki naj povzdigne konkurenčnost ladjedelnice in ki jo je Dežela postavila na prvo mesto prednostne lestvice.

ANSALDO — Priključitev tržaškega Ansaldo k A.S.I. in dejstvo, da so mu priznali vodilno vlogo na področju gradnje električnih motorjev, sta prvi pozitivni rezultati, vendar bo treba sklepati proizvodne in trgovinske sporazume tudi z drugimi podjetji s tega področja.

TRŽAŠKI LLOYD — Na deželni konferenci je Carbone zahteval ovrednotenje njegove vloge, priznanje njegove podjetniške in upravne avtonomije, okrepitev operativnih zmogljivosti in posodobitev ladjevja. Doslej sta IRI in Finmare pristala samo na investicije v ladjevje.

AERONAVTIKA — Zavodu IRI gre priznati, da je izpolnil obveze v zvezi z novim obratom Aeritalie in večjim zagonom tovarne Meteor, pač pa Alitalia molči glede okrepitve vloge ronškega letališča na področju notranjih zvez in zvez s srednjo Evropo.

ANCIFAP — Odstop njegovega sedeža z utesnitvijo njegovih prostorov in zredčenjem osebja so resna ovira temu, da bi zavod lahko učinkovito kril povpraševanje po strokovnem preusmerjanju oz. ažuriranju uslužbencev podjetij z državno udeležbo.

S.P.I. — Odprtje novega sedeža in vselitev lepega števila novih podjetij bosta centru BIC bistveno pomagala pri njegovem vzponu. S.P.I. pa še zmerom ni uresničila prave povezave med finančnimi družbami iz sklopa IRI in krajevnega proizvodnega stvarnostjo, ki bi jo morala s pomočjo prenosa tehnologije iz državnih podjetij v privatna podjetja v deželi. Pač pa je razvila svoje izrazito finančne dejavnosti z naložitvijo lastnih sredstev v kapital 13 novih tvrdk.

RABELJSKI RUDNIK — Na deželni konferenci so zahtevali, naj ENI v zameno za zaprtje rudnika sproži tam nove industrijske dejavnosti: doslej ni bilo storjenega skoraj nič.

RIBOGOSTVO IN PODOBNO — Družba EFIM ni naredila ničesar, da bi ohranila svojo prisotnost na tem področju v naši deželi in prispevala k njenemu industrijskemu razvoju.

Koroška pred volitvami

Možna je tudi velika koalicija

Glavni kandidati liste Drugačna Koroška - Anderes Kärnten so se pred dnevi zbrali pred vojvodskim prestolom na Gosposvetskem polju (Foto Pasterk)

CELOVEC — Če bi socialisti zgrešili ponovno doseg absolutne večine bi se najprej pogovarjali o vladni koaliciji z ljudsko stranko (ÖVP), je zatrdil v včerajšnji zaključni televizijski razpravi dosednji deželni glavar in prvi kandidat na socialistični listi Peter Ambrozy. V takem primeru bi torej sledila tako imenovani veliki koaliciji na zvezni ravni tudi koalicija SPÖ in ÖVP na deželni ravni. Seveda pa tudi Ambrozy sam ni hotel odstopiti od tega, da se bo SPÖ še do zadnjega dne borila za ohranitev svoje absolutne večine v koroškem deželnem zboru. Po Ambrozyjevem mnenju pa SPÖ lahko optimistično pričakuje nedeljske volitve.

Glavni kandidat ÖVP Harald Scheuchner, ki je tudi njen deželni predsednik, je reducirati volilni boj na »boj za eno samo delovno mesto, namreč tisto deželnega glavarja«, s tem pa zadel v bistvu tudi jedro celotnega volilnega boja na Koroškem. Dejansko se namreč dogaja, da je celotni volilni boj doslej v deželnem zboru zastopanih treh strank izrazilo vsebinsko prazen, da ne gre za stvarne argumente in teme, temveč da se skoraj izključno razpravlja le o bodočem »prvem možu«, torej o mestu deželnega glavarja. Pri tem sta Scheuchner in predsednik svobodnjaške stranke (FPÖ) Jörg Haider tudi v včerajšnji TV razpravi skupno označila kot cilj svojih strank preprečitev ponovne absolutne večine socialistične stranke (SPÖ), oba pa sta si pustila vse možnosti glede na možne koalicijske zveze še odprte.

Edina skupina, ki vnaša v volilni boj vsebinske akcente pa je lista Drugačna Koroška - Anderes Kärnten, ki predstavlja združitev Gibanja proti ločevanju otrok, Koroške enotne liste, Zelene alternativne liste ter raznih predvsem ekoloških pobud. Mnogo je bilo sestankov, javnih nastopov

in razprav, na katerih so kandidati liste, med njimi tudi Marjan Sturm in Fric Kert, obrazloževali vsebinske smernice nove liste.

Dejansko je Drugačna Koroška najbolj pri srcu demokratizacija družbe, kamor sodi v prvi vrsti popolna enakopravnost slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem. V tej zvezi je tudi Drugačna Koroška kot celota zavrnila vsakršno obliko ločevanja, s tem pa se tudi izrekla proti soglašanju državnega poslanca Karla Smolleja z ločevalnim šolskim zakonom. Seveda pa ima ta lista spričo nedemokratičnega volilnega reda le skromne izglede za doseg osnovnega mandata v enem izmed štirih volilnih okrožij, še največjo možnost pa ima v okrožju Celovec (dežela in mesto). Tudi tukaj pa bi lista Drugačna Koroška potrebovala skoraj 10.000 glasov, ki pa jih bo le težko dosegla. Kandidati in zastopniki tega volilnega združenja pa kljub temu niso obupani.

Tudi sami sicer poudarjajo, da 12. marec ne bo odločilni datum za to novonastalo gibanje, temveč da je dejstvo, da je prišlo do tega širokega združenja že samo po sebi »zgodovinskega značaja«, ter da je bistvenega pomena, da se bo Drugačna Koroška oblikovala tudi po 12. marcu.

Da zaokrožimo sliko: Poleg omenjenih strank in skupin se na Koroškem potegujejo za glasove še komunistična stranka, ki tokrat prvič nima slovenskih kandidatov na svoji listi in ki v bistvu upa doseči en odstotek glasov (kar pa bi bilo mnogo pre malo za mandat), poleg KPA pa še Združeni zeleni, ki so proti slovenski manjšini in predstavljajo desni rob ekološkega gibanja ter neka lista »strankarsko nevezanih«, katere glavna zahteva je, da inozemski delavci ne smejo dobiti delovnih mest v Avstriji.

ANDREJ MOHAR

Renzulli pri Slovencih videmske pokrajine

Srečanje z Renzullijem v Čedadu na sedežu SKGZ (od leve Clavora, Bonini, Černo, poslanec Renzulli in predsednik SKGZ Palčič)

ČEDAD — V ponedeljek je bil gost pokrajinskega odbora SKGZ za videmsko pokrajino socialistični poslanec Gabriele Renzulli. Z zastopniki Slovencev se je sestel na sedežu zveze v Čedadu, kjer je beseda tekla o zaščitnem zakonu slovenske narodne skupnosti v Italiji in predvsem o težavah, ki spremljajo njegov iter. Slovenci so med drugim izrazili svojo zaskrbljenost nad vestmi, ki prihajajo iz Rima o vladnem osnutku in njegovi vsebini. S tem v zvezi se je Renzulli obvezal, da bo predlagal furlanskim komunističnim in demokristjanskim parlamentarcem, da bodo skupaj zaprosili ministra Maccanica za srečanje. Pogovor, ki je zadeval tudi druga vprašanja, se je nadaljeval med kosilom. Nato je ugledni gost obiskal dvojezično šolsko središče v Spetru, kjer so ga podrobno seznanili bodisi s pedagoškim modelom kot s težavami povezanimi s priznanjem šole. Kratak obisk v Nadiških dolinah je poslanec Renzulli sklenil z ogledom podjetja Hobles v špetrski industrijski coni.

DP: Kakšna je višina izdatkov za preurejanje odborništev?

TRST — Vsedržavna vlada si že dalj časa prizadeva, kje naj bi klestila javne izdatke. Minister za zdravstvo Donat Cattin je na tem področju pravi mojster, saj predlaga uvedbo novih ticketov na razne zdravstvene storitve in sedaj tudi na hospitalizacijo bolnikov. V okviru sanacije javnih izdatkov so državne oblasti oklestile deželni proračun za desetine milijard lir.

Tako ugotavlja deželni svetovalec Proletarske demokracije Cavallo, ki se je obrnil na deželni odbor s prošnjo, da bi izvedel za višino stroškov, ki jih imajo posamezni novi odborniki, ko »zasedejo« svoje prostore. Kaže, da je že v praksi, da vsak nov odbornik preuredi urade odborništva ter spremeni ali v celoti zamenja opremo delovnih in predstavniških prostorov.

Vse to gotovo nekaj stane, ugotavlja Cavallo. Zato se obrača na deželni odbor s prošnjo po pojasnitvi o kriterijih, ki urejujejo to zadevo. Predvsem pa bi svetovalec Cavallo želel vedeti, koliko so deželno upravo stale zadnje spremembe v okviru deželne vlade. Obenem naproša, naj mu odgovor posreduje pismeno, da bi ne obremenili v preveliki meri dobrega delovanja deželnega sveta, ki je v zadnjem času imel na dnevnem redu odgovore na številna vprašanja in interpelacije in da bi odgovor prejel v najkrajšem času.

Drago Mirošič: Vzorno sodelovanje z zahodno mejo

KOPER — Odnosi z Italijo v luči obmejnega sodelovanja in položaj manjšin je bila tema pogovora z Dragom Mirošičem, pomočnikom zveznega sekretarja za zunanje zadeve Jugoslavije. Pripravili so ga v koordinacijskem odboru za mednarodne odnose pri obalno kraškem svetu SZDL v Kopru. Jugoslavija in Italija sta vzpostavili odlične odnose, sodelovanje med njima je primerno in vzorno, je pogovor začel Drago Mirošič, ki vodi tudi sektor zaščite jugoslovanskih interesov v svetu in je koordinator, četrti po vrsti, za osimske sporazume. Z nobeno sosedo, je podčrtal, nismo uredili takih odnosov, kot prav z zahodno. Moramo jih še bolj utrditi in razviti usklajeno z novimi procesi v svetu, v katerem se nenehno krepi spoznanje o medsebojni odvisnosti in potrebi po združevanju skupnih interesov.

Jugoslovanske oči so danes uprte v EGS, vendar je jasno, da bo za življenjsko nujen korak morala naša država še veliko postoriti doma, poskrbeti za izpeljavo načrtovanih reform, se prilagoditi evropskim standardom. Vrata ji ne bodo zaprta, saj naj bi evropska skupnost - po Andreottijevih besedah - ne postala

Drago Mirošič

trdnjava do zunanega sveta. Prav Italija pa Jugoslavijo najbolj podpira - z materialno pomočjo, zgovoren dokaz pa je bil nedvomno tudi januarski obisk italijanskega zunanega ministra v Beogradu, kljub sočasnemu odstopu jugoslovanske vlade.

Neizčrpno osnovo za celovite stike med sosednjima državama omogočajo osimski sporazumi, ki jih je treba ne le uresničevati, in to brez strahu nekaterih, da gre za privilegije obmejnega prostora, temveč tudi dograjevati. Na pomembnem gospodarskem področju denimo z višjimi oblikami sodelovanja, ne nazadnje tudi v luči novih odnosov z Evropo 1992. leta.

Pomembno stičišče medsebojnih odnosov je tudi skupni »Jadranski projekt«, ki naj bi zaobjel sodelovanje v turizmu, varstvu prostora in posebej morja ter ribolova v njem. Sosedji sta se sporazumeli tudi ob gradnji osimskih cest, kjer je Italija pokazala vso pripravljenost na materialno pomoč. V paketu projektov za sredstva, dogovorjena ob lanskem srečanju Mikulić - Gorja, je tudi ustanovitev delovne organizacije Adriatic, ki naj bi omogočila lastno

gospodarsko ustvarjalnost italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji.

Sicer pa sta obe manjšini - slovenska v Italiji in italijanska v Jugoslaviji, stalnica meddržavnih pogovorov. Jugoslavija se odločno zavzema za globalno zaščito Slovencev onstran zahodne meje, kar so ministru Andreottiju ob obisku v Beogradu znova povedali. Recipročnost je možna le v smislu, katere država bo za pripadnike narodnostne skupnosti bolj poskrbela.

Odprta ostajajo, po besedah Draga Mirošiča, še nekatera vprašanja, med njimi vračanje kulturnih dobrin in arhivskega gradiva, zatem ribolov v Tržaškem zalivu in vzdolž jadranske obale, znanstveno sodelovanje, skupna obramba pred točo, priznavanje visokošolskih spričeval, vendar tudi tu dobre volje med Jugoslavijo in Italijo ne manjka. Pri urejanju teh skupnih vprašanj pa bo v vseh pristojnih delovnih telesih dobrodošla prisotnost ljudi neposredno z obmejnega prostora in tudi predstavnikov obeh narodnostnih skupnosti.

MIRJAM MUŽENIČ

Za kulturni dom Srečka Kosovela 0,9 odstotka OD

SEŽANA — V sežanski občini bodo po 1. aprilu verjetno s preporazdelitvijo prispevnih stopenj za sise družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje začeli zbirati 0,9 odstotka od bruto osebnih dohodkov za nadaljevanje gradnje kulturnega doma Srečko Kosovel. To je po mnenju odgovornih najustreznejša možnost, da omogočijo nadaljevanje dela na gradbišču, ki so ga delavci zaradi pomanjkanja denarja zapustili pred več kot dvema letoma. S predlaganimi prerazporeditvami prispevnih stopenj so se že strinjale skupščine prizadetih interesnih skupnosti. S takšno rešitvijo ne bodo dodatno obremenili gospodarstva. Povečali pa bodo možnosti, da do prihodnjega poletja usposobijo vsaj tiste prostore za kulturno dejavnost, ki jih Sežana že dolgo najbolj potrebuje.

(J. O.)

Po odstopu predstavnikov LpT iz upravnega odbora

Stara upravna večina se je podrla tudi v Krajevni zdravstveni enoti

Vodstvo Tržaške krajevnne zdravstvene enote je zajela politična kriza. Predsinočnim sta predstavnikoma Liste za Trst Erario in De Favento nepreključno odstopila iz njenega upravnega odbora, zaradi česar je predsednik Bevilacqua prekinil sejo odbora, ki je bila tedaj v teku, včeraj pa je o odstopu odbornikov LpT s pismom obvestil pokrajinske tajnike ostalih strank dosedanje upravne večine, se pravi KD, PSI in SSK. Le-ti se bodo po vsej verjetnosti sestali v začetku prihodnjega tedna, da bi se dogovorili o nadaljnji usodi upravnega odbora, ki je že tako na koncu mandatne dobe, LpT pa bo svoje stališče pojasnila na tiskovni konferenci, ki jo je sklicala za danes ob 10. uri na svojem sedežu.

Odstop je brez dvoma politično pomenljiv dogodek. Lahko bi to bil znak, da namerava melonarsko gibanje dokončno izbrati pot opozicije, na kateri se je sicer že znašlo v tržaški občinski in pokrajinski upravi po lanskih junijskih volitvah. Toda odstop Eraria in De Faventa brez dvoma odraža tudi napeto vzdušje, ki je zajelo ves upravni odbor KZE, potem ko je 17. januarja 1989 deželna uprava odobrila dokaj omejevalen izvršilni načrt za javno zdravstveno službo na Tržaškem.

Da si je Dežela privoščila precejšnje klestenje, lahko razberemo že iz podatkov, ki zadevajo število bolnišniških postelj in število uslužbencev. Izvršil-

ni načrt, ki ga je KZE izdelala 2. novembra 1987, je predvideval, naj bi v javnih bolnicah na Tržaškem bilo 2.142 postelj, deželna uprava pa je to število skrčila na 1.963. Pri ocenjevanju tega podatka velja upoštevati, da je število bolnišniških postelj v naši pokrajini v zadnjih sedmih letih že padlo za skoraj 15 odstotkov, medtem ko je število prebivalcev padlo za približno 5 odstotkov. A pogledjmo še podatke o uslužbencih. KZE je predlagala, naj bi jih bilo 5.119, deželna uprava pa je sprejela le 4.650 delovnih mest, in to kljub temu da je na Tržaškem 1,3 uslužbenca za vsako bolnišniško posteljo, medtem ko sta drugod po državi povprečno 2. Pri tem bi bilo treba tudi upoštevati, da je tržaško prebivalstvo sorazmerno staro in torej potrebno ustrezno večje zdravniške nege, pa tudi, da se tržaško javno zdravstvo poslužuje osebja medicinske fakultete, ki očitno ne opravlja samo zdravniških nalog.

Mimo vsega tega so upravitelji KZE takoj očitali deželni upravi, da je z odobritvijo izvršilnega načrta za tržaško javno zdravstvo preveč odlašala, saj ga je preučevala več kot leto dni. Tolikšno zamudo ni zabeležila nobena druga krajevna zdravstvena enota v Furlaniji-Juljski krajini, zato pa se bodo na Tržaškem še povečale težave za izvajanje načrta, ki bi ga medtem

bilo treba prilagoditi tudi novim ministrskim predpisom. Povrh ne gre pozabiti, da je Dežela odobrila izvršilni načrt prav v času, ko je KZE vlada določena upravna praznina, saj je prav v tem času bila izvoljena nova skupščina (prvič se bo sestala predvidoma 23. t. m.), vsak čas pa bodo stekla tudi pogajanja za novo upravno večino.

Spriču vsega tega je odbornik SSK Miro Oppelt svoj čas predlagal, naj bi sedanjí upravni odbor KZE dokončno ne sprejel od Dežele spremenjenega izvršilnega načrta in naj bi morebiti celo vložil priziv proti njemu na deželno upravno sodišče (TAR), tako da bi bodoči upravitelji ne imeli vezanih rok. Po drugi strani pa je Oppelt predlagal, naj bi odbor začel izvršilni načrt izvajati, toda na osnovi okvirnega sklepa, ki bi ukrepom omogočal sistematičnost. Kot sta nam včeraj potrdila odbornika Scarpa (KD) in Di Pace (PSI), se - če izvezememo LpT - z zadnjim delom Oppeltovega predloga danes strinjajo praktično vsi, vključno s sindikati, ni pa še enotnega stališča o možnosti priziva na TAR. Po odstopu listarskih odbornikov pa se bodo morali voditelji preostalih sil dosedanje upravne večine najprej odločiti, če naj dosedanjí odbor, seveda v okvirnem sestavu, nadaljuje z redno upravo. Predstavnik KD, PSI in SSK, s katerimi smo včeraj govorili, se vsekar nagibajo k tej rešitvi. (mb)

Jutri v Zgoniku pokrajinski kongres stranke

SSk pred pomembnimi političnimi izbirami

S poročilom tajnika Zorka Hareja se bo jutri ob 15. uri v Športno-kulturnem centru v Zgoniku začel pokrajinski kongres Slovenske skupnosti, ki se bo v večernih urah zaključil z izvolitvijo novega pokrajinskega sveta stranke. To telo, ki ga sestavlja 31 članov, bo na podlagi statuta verjetno še pred veliko nočjo izvolilo strankin izvršni svet in novega tajnika. Kandidatna lista za izvolitev strankinih vodilnih teles bo skoraj gotovo enotna in bo odražala kolikor toliko skupna politična gledanja med laično in katoliško komponento SSK, ki sta po nekdanjih, tudi precej hudih razhajanjih, našli skupni jezik za vodenje stranke. Povsem odprto pa je vprašanje tajnika.

Nekateri, ki poosebljajo laično in bolj pragmatično dušo stranke, se zavzemajo za precej korenito obnovo in pomladitev pokrajinskega vodstva in tudi za izvolitev novega sekretarja. Drugi pa nočejo radikalnih zasukov in zagovarjajo politiko kontinuitete, kar pomeni, da znova podpirajo kandidature Hareja. Tajnik nam ni hotel glede tega posredovati nobene izjave, dejal je le, da bo jutri samo med kandidati za pokrajinski svet, »o vsem ostalem pa bodo odločali delegati s svojimi preferenčnimi glasovi oziroma pozneje novoizvoljeni pokrajinski svet.« S tem je Harej dal precej jasno razumeti, da namerava v primeru zanj ugod-

nih političnih razmer spet startati na tajniško mesto.

Vprašanje tajnika pa je precej tesno povezano s širšo politično usmeritvijo, ki bo hoče nočeš prišla do izraza na jutrišnjem kongresu. SSK se podobno kot vse politične sile sooča s krizo italijanskega strankarskega sistema, njena narodna posebnost pa gotovo zahteva posebne odgovore na izzive in zahteve, ki prihajajo iz zamejskega, a tudi iz širšega družbenega okolja. Stranka je na zadnjih volitvah na Tržaškem sicer potrdila svoje predstavništvo v pokrajinski in v tržaški občinski svet, kar je bil njen osrednji cilj, ponekod pa je doživela zaskrbljujoč osip volilnega konsenza.

Kongres pa bo moral obravnavati tudi kontingentno upravno in politično situacijo. Na Pokrajini in na tržaški Občini je bila SSK po zelo ostri polemiki s tržaškimi socialisti izrinjena iz odborov in je trenutno v opoziciji, čeprav se nekateri demokristjani potegujejo za ponovno vključitev Lokarja in Hareja v obe upravi. V devinsko-nabrežinski občinski upravi, kjer so socialisti v opoziciji, sta KD in SSK od leta 1985 politična zaveznika, upravni odbor Kraške gorske skupnosti pa vodi koalicijska KPI-PSI-SSK s socialističnim predsednikom Pečenikom. Ne zadnje pa bo morala zgoniška skupščina načeti vprašanje sodelovanja in zaveznitve na bližnjih evropskih volitvah, čeprav bo o tem konkretno teklabeseda na deželnem kongresu stranke, ki bo 8. aprila v Dolini. (S.T.)

Z zasedanja pokrajinskega odbora SDGZ

Pozornost in vključevanje v velike razvojne načrte

Predsednik Boris Siega je sklical pokrajinski odbor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, da bi pregledali naloge, ki člane organizacije čakajo v bližnji prihodnosti.

Glede delovanja sekcijinskih odborov je bilo ugotovljeno, da so v zadnjem času aktivne le nekatere sekcije in da bi morali ponovno oživiti delovanje tudi v drugih sektorjih. To sicer še ne pomeni, da ni bilo ničesar storjeno, vendar bi moralo delo potekati na bolj usklajen in poglobljen način. Odborniki so nato prešli k analizi posledic treh velikih gospodarskih pobud na tržaškem ozemlju, in sicer na turistično središče v Sesslanskem zalivu, na razvoj znanstvenega centra pri Padričah in na ustanovitev Kraškega parka. Vsi trije problemi, pa čeprav bistveno različni, so sicer tesno medsebojno povezani, saj bodo imeli trajne posledice na obstoj in delovanje našega človeka na obalnem pasu in na kraški planoti. Prisotni so ocenili, da je zadržanje Dežele in odgovornih uradov glede izbire lokacije za sinhrotron nesprejemljivo, saj niso bile vzete v poštev upravne pripombe krajevnega prebivalstva in naravovarstvenih organizacij.

V zvezi s konkretnimi gospodarskimi problemi je bilo sklenjeno, da mora SDGZ nujno pristopiti k strokovni obdelavi vseh treh načrtov in začeti konkretne akcije za vključevanje svojih članov v te načrte oz. v spremljajoče ekonomske dejavnosti. Mnogo teh načrtov je že narejenih, treba pa je poiskati načine in oblike vključevanja prebivalstva in gospodarstva vanje.

Nadaljnja razprava je zadevala zastopnost članov SDGZ v komisijah javnih uprav, o čemer je bilo ugotovljeno, da je položaj nesprejemljiv. SDGZ je namreč načrtno črtano iz kandidatnih seznamov za tiste komisije, ki so bistvene za gospodarski razvoj, medtem ko je njena prisotnost dokaj zadovoljiva v posvetovalnih komisijah, ki pa dejansko ne odločajo o ničemer. Končno je bil govor o gospodarskem poročanju v javnih obdelih, pri čemer so prisotni priznali, da so sicer še vedno določene objektivne težave pri ažurnem poročanju, a da je gospodarska tematika le preveč potisnjena na stranski tir.

ODO KALAN

V Trstu so včeraj predstavili 28. ljubljanski sejem Alpe-Adria

Predstavništvo ljubljanskega Gospodarskega razstavišča je včeraj na Trgovinski zbornici predstavilo tržaškim gospodarstvenikom in sredstvom množičnega obveščanja letošnji 28. mednarodni sejem Alpe-Adria, ki bo od 20. do 25. marca v Ljubljani skupaj z 10. tednom mednarodnega sodelovanja. V delegaciji GR so bili generalni direktor Florijan Regovec, komercialni direktor Borut Jerše, odgovorna za organizacijo sejma A-A Barbara Bračić s predstavnicami razstaviščne uprave Jelko Kraigher, Nives Fortunat, ki je odgovorna za stike z javnostjo, in drugi, spremljali pa so jih predsednik medobčinske zbornice Koper Tomaž Može, predsednik medobčinske zbornice Nova Gorica Davorin Škarabot, načelnik tržaškega zastopstva Gospodarske zbornice Jugoslavije Alojz Rožman in jugoslovanski konzul v Trstu Antun Pogačnik. Navzoči so bili tudi tajnik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Odo Kalan in predstavniki raznih krajevnih podjetij in ustanov.

Po pozdravnem nagovoru zborničnega predsednika Giorgia Tombesija, ki je poudaril važnost sejma Alpe-Adria in podobnih prireditvev v okviru prizadevanj za poglobljanje medsebojnega prijateljstva in dvostranskega sodelovanja ter veliko zanimanje tujakajšnjih družbeno-gospodarskih krogov za novosti na področju jugoslovanske zakonodaje, je o značilnostih skorajšnje sejemске prireditve spregovoril Regovec, za njim pa še drugi predstavniki GR, vsakdo v skladu z zaupanimi mu pristojnostmi.

Sejem Alpe-Adria, po katerem se imenujejo tudi posebne trgovinske operacije, so uvedli leta 1962 z namenom okrepitev blagovno izmenjavo med Slovenijo, Avstrijo in Italijo. Pozneje se je sodelovanje raztegnilo na prijateljska oz.

z Ljubljano pobratena mesta, ki so prvič sodelovala na sejmu leta 1975, povsem nov pomen pa je prireditvev zadobila po ustanovitvi skupnosti Alpe-Jadran, ko so začeli na GR prireditve »Teden mednarodnega sodelovanja«, ki obsega gospodarska zasedanja in strokovna srečanja ter kulturne in športne manifestacije.

Danes zajema ta sejem celovito pahljačo dejavnosti, v katerih sodelujejo dežele in regije Alpe-Jadrana, in med drugim razstavo Človek in prosti čas (navtika, turizem, šport in rekreacija, podoba in zvok, naredi si sam, prehrana, kozmetika). Razstavljeni bodo tudi kompjuterji.

Italijo bo zastopalo 90 podjetij, njihovo razstavo (pretežno blago široke porabe, a tudi video tehnika) pa bosta urenila SDGZ in Trgovinska zbornica iz Trsta. Dan Italije bo 22. marca, dan Avstrije pa 21. marca, oba dneva pa bodo zastopniki Gospodarske zbornice Slovenije pojasnjevali predstavnikom iz teh dveh držav v njihovih jezikih najnovejšo gospodarsko zakonodajo v Jugoslaviji.

Posebna novost letošnjega sejma Alpe-Adria bo predstavitev novo ustanovljene Skupnosti alpskih mest, ki ji bodo posvetili tiskovno konferenco dne 21. marca. Na sejmu bodo dali seveda izrecen poudarek tudi slovenskim naravnim zdraviliščem in turistični ponudbi sploh, o čemer je bil govor tudi včeraj. Na vprašanje turističnega delavca Edija Krausa, ali utegnejo nemiri v naši matični domovini tako ali drugače vplivati na tujski turizem v Jugoslaviji, so gostje odgovorili, da ne bodo imeli inozemski letoviščarji v Sloveniji nobenih težav.

D. G.

Na dan žena v Prosvetnem domu na Opčinah

Srečanje ženskih zborov s Tržaškega

»Zapojmo si pesem veselo« je bilo geslo, pod katerim so se v torek zvečer že četrto leto zapored srečale članice treh ženskih pevskih zborov s Tržaškega: Ivan Grbec iz Škednja, Prosek-Kontovel in ženski zbor Tabor, ki je bil tudi tokratni gostitelj.

Organizatorke so imele še posebno srečno roko pri izbiri datuma srečanja, saj je potekalo prav na praznik žena. Svoj nastop so tako smiselno povezale s tradicionalnim srečanjem pevki iz treh krajev tržaške pokrajine in s kulturno prireditvijo, ki je ob ženskem prazniku zajela veliko širši del poslušalcev in tako pripravila večer bogate pevске ustvarjalnosti, združen s proslavo 8. marca, ki se je zaključil z družabnostjo. Bila je to še ena potrditev koristnosti prireditvev, ki utrjujejo med nami potrebo po kulturni ustvarjalnos-

ti, po solidarnosti med ženskami v boju za nerešena vprašanja, pa tudi potrebo po čim tesnejšem medsebojnem povezovanju, po prireditvah, ki nas družijo in utrjujejo prijateljske vezi.

Pevke treh zborov so bile seveda protagoniste večera, ki bo ostal v spominu vsem, ki so se ga udeležili. Prve so nastopile članice ženskega pevškega zbora Ivan Grbec iz Škednja, ki so pod vodstvom Bože Hrvatič zapele nekaj umetnih pesmi, med njimi tudi Pesem avtorice Laure in Bože. Sledil je nastop ženskega zbora Prosek-Kontovel, ki ga letos prvič vodi dirigent Miran Žitko iz Postojne. Predstavile so se s petimi pesmimi slovenskih in drugih avtorjev.

Zadnje so nastopile pevke zbora Tabor, ki so se prav tako predstavile s

petimi pesmimi, zadnja je bila skladba Saint Saëna »Coro delle Filistee«. Zbor je vodil Sveto Grgič.

Sledil je nastop vseh pevki, ki so pod vodstvom Bože Hrvatič skupaj zapele tri pesmi, od katerih je bila ključna Pahorjeva Pesem žena.

Do tod okvirna kronika srečanja, ki sta ga pozdravili Lili Čebulec in Patrizia Vascotto v imenu organizatork, popestrili pa recitacija Legende o stari mami Brune Pertot, ki jo je podala Kostanca Filipovič, izročitev dveh spominskih slik škedenjskemu in proseško-kontovelskemu zboru in zahvala predstavnic obeh društev.

Za dve prijetni presenečenja pa so poskrbeli moški pevski zbor Tabor in škedenjske pevke. Prvi je navzoče pozdravil z Maroltovo Kaj bi jaz tebi dal in s Štefanovičovo Pozdrav, s čimer je pokazal, kako pomembno je delovanje in sodelovanje obeh zborov za vsako društvo. Drugo presenečenje pa je bil kratek skeč Bianca in Gabrijele, ki so ga škedenjske pevke posvetile 8. marcu, in šaljiv nastop desetih pevki s Concertinom v S-mešnem tonu, ki je še posebej navdušil občinstvo.

Uspelemu programu je sledila družabnost, ki so jo spremljali igranje harmonikarja Aleksandra Ipavca, ples in loterija. Še pred začetkom pa so članice ŽŽI-UDI poskrbele, da so udeležence prejele vejico mimoze.

Srečanja pevskih zborov se bodo seveda nadaljevala, so zagotovile pevke zbora Prosek-Kontovel, ki bodo gostiteljice prihodnje leto. (N. L.)

Na sliki (foto Magajna) nastop vseh treh ženskih zborov na Opčinah.

Dan slovenske kulture in žena na osnovni šoli Oton Župančič

V sredo, 8. marca, so na osnovni šoli Otona Župančiča praznovali poleg dneva žena tudi slovenski kulturni praznik. Ob tej priliki je učence obiskal ilustrator Klavdij Palčič, ki je obdaril učence in učiteljice s šopki mimoz. Po uvodnem orisu pomena dneva kulture za Slovence v ožji in širši domovini, je otroke navdušil z zabavno ilustracijo, ki jo je postopoma gradil z aktivnim sodelovanjem učencev. Po kratkem recitalu najmlajših je šolski pevski zbor pozdravil gosta s pesmijo o Prešernu in Zdravljico.

Na sliki (foto Magajna) slikar in učenci ustvarjajo ilustracijo.

Kje lahko kupite knjige in plošče po polovični ceni?

Samo na **RAZPRODAJI**

TRŽAŠKI KNJIGARNI

DO 31. MARCA

V barkovljanskem rajonskem svetu

Zavrnilo resolucijo MSI o listarski pa prihodnjič

Rajonski svet za Barkovlje, Greto in Rojan je na svoji zadnji seji vzel v pretes nekatere resolucije, ki neposredno zadevajo vprašanje zaščite slovenske narodnostne skupnosti. Najprej je skupščina, ki ji predseduje demokristijan Pastrovicchio, z desetimi glasovi proti štirim zavrnila nacionalistično resolucijo MSI, ki nasprotuje uvedbi tako imenovanega bilingvizma in dejansko tudi vsakršni manjšinski zaščiti. Za resolucijo (volitve so bile tajne) sta poleg dveh svetovalcev MSI po vsej verjetnosti glasovala tudi predstavnik Liste za Trst, vsi ostali pa so bili proti.

Nato je rajonski svet vzel v pretes znano resolucijo melonarskega gibanja, o kateri pa bodo ponovno glasovali na prihodnji seji, saj jo je v tajnem glasovanju podprlo sedem svetovalcev, prav tako sedem pa jih je bilo proti. Škoda, da se sestanka nista udeležila dva svetovalca KPI, saj je ta odotnost objektivno pripomogla, da listarska resolucija ni bila zavrnjena. Negativno zadržanje o tem dokumentu sta javno napovedali samo komunistka Giraldijeva in predstavnica Slovenske skupnosti Slokarjeva, ki je imela v precej nezanimivi in medli debati razčlenjen poseg o tej problematiki. Glede na število prisotnih na seji lahko torej sklepamo, da je resolucija Liste

za Trst povzročila razkol med demokratizirani in socialisti.

Končno je rajonski svet z osmimi glasovi odobril resolucijo socialistične stranke, ki se na splošno zavzema za zaščito Slovencev in pravi, da tega vprašanja ne gre pretirano napihovati. Proti temu dokumentu so glasovali štirje svetovalci (po vsej verjetnosti predstavniki MSI in Liste za Trst), Giraldijeva in Slokarjeva pa sta se vzdržali z utemeljitvijo, da gre za precej nejasno in megleno stališče.

Sestale so se tržaške občinske in rajonske svetovalke

Tržaške občinske svetovalke, ki so se — ne glede na strankarsko pripadnost — pred nedavnim povezale v posebno koordinacijo, so se v teh dneh sestale z rajonskimi svetovalkami. Glavna tema tega prvega srečanja je bilo ugotavljanje možnosti za sistematično in plodno sodelovanje svetovalk glede na drugačen pristop žensk k politiki in k javnemu upravljanju. Velik del razprave so sogovornice posvetile tudi kakovosti občinskih socialnih služb in potrebi po avtonomiji proračunov rajonskih svetov.

Zaradi pisma v Moncinijevo korist Pravosodni minister zahteval premestitev sodnika Staffe

Na specifično vprašanje, ki so ga postavili komunistični poslanci Bordon, Gasparotto, Fachin, Schiavi in Pascolat ministru za pravosodje v zvezi z afero Moncini, je podtajnik D'Acquisto predvčerajšnjim pojasnil, da je ministrstvo 21. februarja uvedlo postopek za premestitev tržaškega namestnika državnega tožila Roberta Staffe.

Podtajnik D'Acquisto je na sestanku pravosodne komisije tudi pojasnil, da je tržaško pravdnštvo proti morebitnim kaznivim dejanjem, ki naj bi jih bil Moncini storil v Italiji, uvedlo sodno preiskavo, ki nosi protokolarno številko 697/88. Vest, da je Moncini prejel sodno obvestilo (kar še ne pomeni, da je proti njemu uveden sodni postopek), ki naj bi ga izdal namestnik državnega pravdnika Drigani, je v tržaških sodnih krogih že bilo slišati, vendar je ni nihče hotel potrditi. Spomniti vsekakor velja, da sta Drigani in pretor Reinotti bila dalj časa v ZDA, kjer sta zbrala ogromno gradiva, med drugim tudi prepise številnih telefonskih pogovorov med Moncinijem in federalnim agentom.

Podtajnik D'Acquisto je nadalje pojasnil, da ministrstvo ni imelo za potrebno, da proti namestniku državnega tožila Staffi sproži tudi disciplinski postopek, v kolikor se je za ta korak in iz istih razlogov odločil glavni pravdnik kasacijskega sodišča, in to že

3. novembra. Te podtajnikove izjave so torej potrdile vesti, da sta proti Robertu Staffi v teku dva postopka, ki bosta tržaškega sodnika po vsej verjetnosti drago stala.

D'Acquisto je tudi potrdil, da je ministrstvo po diplomatski poti dobilo kopijo dokumentarnega gradiva, ki so ga Moncinijevi branilci predložili ameriškemu sodišču. To daje misliti, da ima pravosodno ministrstvo tudi vsa pisma, ki so jih ugledni Tržščani podpisali v Moncinijevo korist.

Poslanec Bordon se je zahvalil vladi, da je upoštevala zahtevo komunističnih poslancev in si priskrbelo kopijo Moncinijeve sodne dokumentacije, vendar je istočasno poudaril, da ga odgovor ni popolnoma zadovoljil. Po njegovem mnenju namreč podtajnik ni zadovoljivo pojasnil zaskrbljujočega vprašanja, ki ga je odprla afera Moncini svojčas (pa tudi nova razkritja na procesu proti odgovornemu uredniku tržaškega dnevnika Il Piccolo Paulu Franci): ali res obstajajo v Trstu bolj ali manj prikriti lobijski krogi, ki se za svoje nezakonite cilje poslužujejo javnih in zasebnih vplivov, informacijskih virov in demokratičnih ustanov samih. Podtajnik D'Acquisto je ob tem pojasnil, da je za odkrivanje teh vprašanj pristojno notranje ministrstvo, Bordon pa si je pridržal možnost, da se obrne nanj.

WWF opozarja na onesnaževanje morja v centru mesta

Tržaška sekcija Svetovnega sklada za naravo (WWF) je v teh dneh naslovila na tržaško občinsko in na deželno upravo ter v vednost tržaškim javnim občilom pismo, v katerem opozarja na primer onesnaževanja v Trstu. Gre za odpadne vode, ki se iztekajo v morje med 4. pomolom in Pomolom Audace. Tržaška naravovarstvena organizacija zahteva, naj bi pristojne javne uprave ugotovile, kakšne snovi se iztekajo v morje in od kod prihajajo, pa tudi, naj bi to onesnaževanje ustavile. Ob tem WWF pristavlja, da iztekanje odpadnih voda v morje ne vpliva negativno samo na naravno ravnovesje v njem, ampak tudi na kakovost življenja Tržščanov in ne nazadnje na turizem. Upoštevati je namreč treba, da odpadne vode mažejo morje, poleg tega pa tudi hudo smrdijo.

Nabirka odrabljenih pripomočkov za vid

Tržaško Apostolsko gibanje slepih organizira nabirko odrabljenih naočnikov za korekcijo vida, sončnih očal, leč in okvirjev, ki jih bo poslalo svojim misijam v državah tretjega sveta. S tem želi pomagati pri preprečevanju slepote, ki je izredno razširjena v državah v razvoju.

Omenjene predmete zbirajo v knjigarni San Paolo na Korzu Italija 37, Apostolsko gibanje slepih pa se vsem, ki bodo lahko ponudili svojo pomoč, vnaprej zahvaljuje.

Na leposlovni fakulteti in šoli za prevajalce

Zasedba v pričakovanju odgovora ministra za javno šolstvo Gallonija

Študenti so predvčerajšnjim zasedli Fakulteto za leposlovje in filozofijo ter Visoko šolo modernih jezikov, s tem pa je protestna akcija proti ministru za šolstvo Galloniju dosegla svoj višek. Vzrok protesta je ministrov molk ob zahtevi, naj izda dovoljenje, s katerim bi lahko tržaška univerza pokrila 10 stolic na leposlovni fakulteti in 28 stolic na šoli za prevajalce.

Študenti so prekinili pouk, zasedli rektorat in šli v povorki po mestnih ulicah, vse to pa ni pomagalo nič. V Rim je odšel tudi rektor tržaške univerze Fusaroli, ministrov tajnik pa mu je dal zelo splošna zagotovila. Neuspehi rinski sestanek je botroval odločitvi študentov, da zasedejo fakulteti.

Delegacija študentov se je včeraj srečala s predsednikom deželne komisije za šolstvo Bojanom Brezigarjem in s predsednikom komisije za zunanje odnose Ugom Polijem. Deželna svetovalca sta zagotovila študentom, da bosta posredovala pri deželnem odboru in hkrati uradno vprašala, kaj namerava storiti, da se bodo stvari na ministrstvu v Rimu premaknile. Deželni svet pa bo po vsej verjetnosti o zadevi razpravljajl že v torek. Vprašanje

predsedniku odbora Biasuttiju so namreč poleg Brezigarja (SSK) in Polija (KPI) podpisali še Vattovani in Donagio (KD), Tersar in Vampa (PSI), Cisilino (PSDI), De Agostini (MF), Wehrenfening (Zelena lista) in Cavallo (DP), kar pomeni, da je zanimanje strank v tem primeru soglasno.

Zasedba leposlovne fakultete in šole za prevajalce poteka povsem mirno. Šli smo do šole za prevajalce v Ulici D'Alviano in si "ogledali" zasedbo. Pred tolilikimi in tolilikimi leti so bile zasedbe pestre tudi na pogled. Po steinah in na vratih so viseli številni plakati, zidove so "krasili" rdeči in črni napis, letakov je bilo na pretek in za različne okuse. Danes vsega tega ni več, študenti so nas sprejeli zelo prijazno (v resnici smo videli same študentke, saj je šola za prevajalce v bistvu domena žensk) in nam povedali, da čakajo Gallonijev fonogram, ki pa noče priti. Baje so jim odgovorni obljubili, da bo itak vse urejeno, študenti pa ne verjamejo obljubam in pravijo, da bodo prenehali z zasedbo, ko bodo dobili iz Rima jasne odgovore. Skrbi jih potek pouka, skrbijo jih nezasedene stolice, želijo, da bi novinarji od-

merili aferi zaslužen prostor in s tem učinkovito podprli njihove zahteve.

Zadnjo besedo bo seveda imel minister Galloni, ki pa ga te dni bremenijo številne skrbi, med drugim tudi ta, kako bo uredil zapleteno zadevo v zvezi s poukom verouka.

V Che Guevara javna debata o verouku

Po razsodbi ustavnega sodišča, ki je razveljavilo dosedanje ministrske okrožnice in proglasilo verouku alternativne ure za neobvezne, je vprašanje verske vzgoje v javnih šolah nad vse aktualno. Da bi prispeval k javni debati o tem vprašanju, prireja Krožek Che Guevara danes ob 18. uri v dvorani v Ul. Madonna 19 javno srečanje na temo: »Šola naj jamči svobodo vseh«.

Uvodno poročilo bo podal prof. Mario Alighiero Manacorda, esejist, pisatelj in bivši univerzitetni docent za pedagogijo na univerzi "La sapienza" v Rimu.

Izjava prof. Josipa Pečenka

»Upam, da bom deležen podpore in sodelovanja«

Ravnatelj nižje srednje šole Fran Erjavca inž. Josip Pečenka bo zastopal učno in vodstveno oseboje slovenskih šol v vsedravnem šolskem svetu. Volitve so bile pretekli teden, včeraj pa smo v Primorskem dnevniku objavili rezultate. Odstotek volilcev je bil zelo visok, kar dokazuje pomen, ki ga učitelji in profesorji pripisujejo svojemu zastopniku v Rimu. Dejansko je vsedravní šolski svet najvišji predstavniški organ šolskega osebja. V njem je predvideno tudi mesto za slovenskega predstavnika, udeležba na tokratnih volitvah pa dokazuje, da znamo ceniti to pomembno pridobitev.

Potem, ko smo izvedeli za volilni izid, smo prof. Pečenka zaprosili za izjavo, ki jo v celoti objavljamo:

»Okvirne podatke o izidu volitev sem izvedel včeraj zvečer. Danes zjutraj sem prebral poročilo Primorskega dnevnika, ki me je zaprosil za izjavo. Dolžan sem zahvalo vsem tistim kolegom, ki so mi zaupali svoj glas. Upam, da jih ne bom razočaral. Zelo sem srečen, da se je volitev udeležilo tako visoko število volilcev in da je visoka udeležba pokazatelj volje do skupnega nadaljnega dela in ne

muha enodnevnica. Srečen sem, da sta tudi oba ostala kolega bila deležna priznanja, čeprav bi bili glasovi lahko bolj uravnovešeno razdeljeni. Menim namreč, da smo bili vsi trije kandidati enakovredni, čeprav sva z ravnateljem Štefančičem uživala, glede na večletno prakso in na oproščnost od pouka, kakšno prednost pred mladim prof. Simčičem. Uveljavitev Tomaža pa je pokazatelj za bodočnost in priznanje za njegovo dosedanje delo. Rekel sem, da smo bili vsi trije enakovredni kandidati, zato se mi zdi nekoliko pretirano pisanje Primorskega dnevnika, ki me proglša za »strokovnjaka za pravna in druga vprašanja, ki zadevajo ureditev in položaj slovenske šole«. S pesnikom Košuto bi svaril svoje ljudi pred nevarnostjo, da proglašajo za eksotični sad že robidnice in maline. Upam, da bom znal biti vreden naslednik prof. Sama Pahorja in da bom deležen podpore in sodelovanja, ki ga Samo ni vedno našel v naši šolski in širši skupnosti. S svoje strani lahko samo obljubim, da bom svoje dosedanje znanje uporabil v prid naše šole in celotne naše skupnosti. Še enkrat hvala.«

Iz kletk so izpuščali ujete živali

Policijski agenti odkrili 11 članov organizacije ALF

Po težavnih in zapletenih preiskavah so agenti Digosa iz Trsta in Ugosa iz Pordenona izsledili nekaj članov samozvane organizacije ALF (Animal Liberation Front), ki so v teh mesecih povzročili v Italiji in tudi v naši deželi približno pol milijarde lir gmotne škode, ker so s silo odprli kletke in izpustili ujete živali. Agenti so storilce prijavili sodnim oblastem. Med njimi sta dva Tržščana, 28-letna J. M. in 26-letni V. M., ostali (teh je 9) pa so iz drugih mest naše dežele.

Preiskave so se dejansko pričele s televizijsko oddajo tretje televizijske mreže, ki nosi naslov Io confesso. Prav Tržščanka J. M. se je udeležila oddaje in v njej priznala, da je sodelovala pri izpustitvi dragocenih nercev v S. Vitu al Tagliamento v pordenonski pokrajini. Udeležencem oddaje je sicer zajamčena anonimnost, saj sedijo za neprozornim steklom, poleg tega pa jim s posebnim zvčnikom spreminjajo glas. Oddaji pa je sledil pretor iz S. Vita, ki je takoj zahteval zaplenitev kasete oddaje in po nekajmesečnih težavnih preiskavah so policisti iz Trsta izsledili J. M., kmalu pa so odkrili tudi imena drugih članov tajne organizacije ljubiteljev živali. Policija je doslej ugotovila, da so krivi za štiri kaznivne "podvige". Prvič so se v naši deželi pojavili prav v Trstu, kjer so oktobra lani osvobodili 300 mestnih golobov, ki jih je polovila občinska veterinarska služba. Živinozdravniki bi morali namreč pregledati vse živali in pokončati bolne ptice, ALF pa jim je ta namen preprečila. Člani te organizacije so se spet pojavili lanskega novembra v S. Vitu. Tam so s silo odprli kletke, v katerih so vzrejali 4

tisoč nercev. Živali sicer niso bile vajene prostosti, saj so se rodile v kletki, zato jih je veliko poginilo, nekaj pa so jih polovili. Živali so bile vsekakor zapisane smrti, saj jih je lastnik vzrejal, da bi prodal njihove kožuhe, iz katerih krojijo dragocene krznene plašče.

Organizacija ALF se je dva tedna kaseje pojavila v Firencah. Uredništvo časopisa La Nazione je klical neznanec, ki je sporočil, da so člani Animal Liberation Fronta prejšnjo noč razdejali šest mesnic v središču mesta. Zadnji primer pa so za beležili prav na prvi dan letošnjega leta v Padovi, kjer so ljubitelji živali povzročili ogromno gmotno škodo v centru za eksperimentalno kirurgijo, kjer so bile zaprte živali, pripravljene za vivisekcijo. Po vsakem "podvigu" so se člani tajne organizacije tudi podpisali s svojo kratko. Preiskave se seveda še niso zaključile, saj kaže, da ima ALF še precej pristajšev predvsem v severni Italiji. Organizacija pa ima vsekakor mednarodni obseg. Policisti bodo sedaj skušali ugotoviti ali so bili prijavljeni ljubitelji živali povezani z drugimi podobnimi skupinami v tujini. Vse kaže, da so agenti v stanovanju dveh mladih Tržščanov našli precej dokazov, ki pričajo o njuni krivdi in ki bodo omogočili nadaljnji razplet preiskave. V naslednjih dneh bo verjetno prišlo na dan še nekaj imen krivcev.

Kaže, da je struktura združenja ALF podobna tajnim organizacijam. V intervjuju z voditeljico oddaje Io confesso Enzo Sampò je J. M. namreč povedala, da se člani ALF ne poznajo med seboj, da delujejo le ponoči in da si kljub temi zakrinkajo obraz.

V Ul. Buonarroti odkrili truplo 83-letne Romane De Moratti Umrla je sama in to pred skoraj letom dni

Čisto po naključju so včeraj zjutraj odkrili skoraj mumificirano truplo 83-letne Romane Zgrinschi vd. De Moratti, po rodu iz Savudrije, ki je umrla v popolni samoti bržkone lani poleti. Točen datum smrti ni znan, gotovo pa je, da je smrt nastopila pred lanskim septembrom. Tedaj ji je namreč podetje Acega poslalo obvestilo, da ji bodo prekinili dobavo električnega toka, če ne bo plačala računov. Obvestilo so našli včeraj v njenem stanovanju. Reševalce so poklicali stanovalci spodnjega stanovanja, ker so na stropu opazili moker madež. Najprej so stopili v gornje nadstropje in trkali na vrata De Morattijeve. Ko se več ur ni nihče oglasil, so se spomnili, da je pravzaprav niso še nikoli videli. Ker pa je

madež na stropu postajal vse večji, so sklenili, da pokličejo pomoč.

V Ulico Buonarroti 5, kjer je v četrtem nadstropju že več mesecev ležala mrtva upokojenka, so okrog 14. ure prihтели gasilci in agenti letedečega oddelka. Gasilci so kmalu odprli vrata stanovanja, ki niso bila zaklenjena, pač pa so bila od notranje strani zaprta z verigo. Na hodniku niso opazili nič nenavadnega, v spalnici pa so naleteli na shrljiv prizor. Skoraj povsem izsušeno truplo ženske je ležalo na tleh blizu postelje. Vonja po razkranjanju sploh ni bilo več čutiti, poleg tega pa je bilo v stanovanju odprto okno. De Morattijeva je ležala na tleh blizu postelje. Preiskovalci domnevajo, da jo je (verjetno lansko poletje) obšla slabost, padla je na tla in se ni več mogla dvigniti. Imela je le še toliko moči, da je s postelje potegnila blazino in odejo, s katero si je pokrila noge.

Potrdilo o smrti je izdala dežurna zdravnica Rdečega križa Vaglierjeva. Vse kaže, da je De Morattijeva umrla naravne smrti, ni pa še dognano ali je smrt nastopila takoj ali pa je upokojenka umrla po več dnevih trpljenja v pričakovanju pomoči, ki je ni hotelo biti od nikoder.

Člani družine Fullin, prav tisti, ki so včeraj poklicali gasilce, niso opazili nič nenavadnega. Povedali so nam, da so se vselili šele pred dvema mesecema in da sploh niso vedeli, kdo stanuje v podstrešnem stanovanju. De Morattijeva bi verjetno še več mesecev ležala mrtva, če ne bi bila v kuhinji pustila odprto vodovodno pipo. Voda je sicer bolj kapljala

kot tekla, v tolikih mesecih pa je cev počasi začela prepuščati. Vonja po razkranjanju sosedje niso zavohali, ker je upokojenka živela v zadnjem nadstropju, poleg tega pa je bilo okno v njenem stanovanju odprto. Tudi zato se je truplo zelo hitro mumificiralo.

V našem mestu so samotne smrti priletnih oseb žalostna stvarnost, zaradi katere se nihče posebno ne razburja. Pred nekaj meseci se je nekaj podobnega zgodilo v Ulici Matteotti 4, kjer so po letu in pol odkrili truplo 65-letnega Luciana Miklavca. Z De Morattijevo sta si bila po značaju nekoliko podobna, saj sta bila zelo zaprta vase in sploh nista imela stikov s sosedi. Miklavec je imel nečakinja, ki se sploh ni spomnila nanj, De Morattijeva pa je bila — tako smo vsaj izvedeli iz policijskih virov — pod nadzorstvom bližnjega centra za mentalno zdravje. Vse pa kaže, da je od preteklega poletja ni nihče obiskal. (hjj)

MePZ Rdeča zvezda - Salež sočustvuje s Silvo in Nado ob prerani izgubi dragega očeta in moža Josipa Perčiča.

Ob težki izgubi dragega Josipa Perčiča izrekata iskreno sožalje Nadi in Silvi

Mara in Pepi Petelin

Kriške ženske praznovale tudi z razstavo ročnih del

Med proslavami 8. marca, ki se bodo v naslednjih dneh še nadaljevale po naših vaseh, društvih, organizacijah in z javnimi manifestacijami, naj omenimo proslavljanje ženskega praznika v Križu. Tu so ženske v organizaciji ŽŽI-UDI opravile že v nedeljo lep izlet po Furlaniji. Ogledale so si Oglej in Palmanovo, se ustavile na kosilu v Prodolome in se po prijetno preživetem popoldnevu vesele vrstile domov.

V torek zvečer so v domu Alberta Sirka odprli razstavo ženskih ročnih del, za katero so svoje izdelke dale na razpolago številne vaščanke. O pomenu razstave in o potrebi po pogostejših srečanjih žensk in po skupnih razpravah o številnih problemih, je ob odprtju razstave spregovorila Dragica Košuta. Prireditelj je lepo dopolnil nastop dekljskega pevskega zbora Vesna, ki je pod vodstvom Bogdana Kralja zapel najprej tri, nato pa na splošno željo še eno pesem. Prijetna družabnost je zaključila lep večer.

Predinoči pa so se žene iz Križa zbrale v Ljudskem domu, prav tako na praznovanju 8. marca. Govorom predstavnic ŽŽI-UDI v slovenščini in italijanščini sta sledila ples in zabava.

(Foto Magajna)

gledališča

KULTURNI DOM

Slovensko stalno gledališče gostuje danes, 10. t. m., ob 11. uri v Postojni ter jutri, 11. t. m., ob 17.30 v Novi Gorici s predstavo A. P. Čehova STRIČEK VAN-JA.

V nedeljo, 12. t. m., ob 17.30 na Proseku s predstavo Hermann Brocha POVEST SLUŽKINJE ZERLINE.

VERDI

Jutri ob 17. uri (red S) zadnjapredstava Rossinijevega SEVILJSKEGA BRIVCA. Dirigent Spiros Agiris. Režiser Beppe De Tommasi.

Ponovitve bodo trajale do 11. marca.

V ponedeljek, 13. t. m., ob 18.30 bo prof. Franco Serpa govoril v mali dvorani gledališča Verdi o prihodnji operi na repertoarju PARSIFAL Richarda Wagnerja. Premiera bo na sporedu v torek, 14. t. m.

ROSSETTI

Nocoj ob 20.30 se bo Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine predstavilo z delom Harolda Pinterja PREVARA. V glavnih vlogah nastopajo: Paola Bacci, Giampiero Bianchi in Paolo Bonacelli. Režija Furio Bordon. V abonmaju: odrezek št. 8. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti. Ponovitve do 23. t. m.

CRISTALLO - LA CONTRADA

Nocoj ob 20.30 bo na sporedu ponovitve Alan Ayckbournovega dela SINCE- RAMENTE BUGIARDI, ki ga predstavlja Teatro Moderno iz Rima. Režija Giovanni Lombardo Radice. V glavnih vlogah nastopajo Valeria Valeri, Paolo Ferrari, Chiara Salerno, Stefano Benassi.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 **Salaam Bombay!**, dram., ZDA, 1988, r. M. Nair.
EXCELSIOR I - 17.30, 22.15 **Mississippi burning**, r. Alan Parker
EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 21.45 **Un pesce di nome Wanda**, kom., V.B., 1988, r. C. Crichton, i. J. Cleese, J.L. Curtis, K. Kline, **Betrayed tradita**, r. Costa Gavres, i. Debra Winger, □
NAZIONALE I - 16.15, 22.00 **Frustrazioni**, porn., □ □
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **Lei, io e lui**, kom., r. D. Dorrie, i. G. Dunne, E. Greene.
NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **Moonwalker**, fant., ZDA, 1988, r. J. Kramer & C. Chilvers, i. M. Jackson, S. Lennon, K. Parker.
NAZIONALE IV - 17.30, 22.00 **Gorilla nella nebbia**, pust., ZDA 1988, r. M. Apted, i. Sigourney Weaver, Bryan Brown.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 **Sotto accusa**, i. Kelly Mc Gillis, Jodie Foster, □ □

MIGNON - 16.00, 22.00 **Addio al Re**, pust., ZDA, 1989, r. J. Milius, i. N. Nolte, N. Havers, M. Weyers.
EDEN - 15.30, 22.10 **La vergine in calore**, porn., □ □

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.10 **Il frullo del passero**, kom., It., 1988, r. G. Mingozzi, i. O. Muti, Ph. Noiret, N. Farron.
CAPITOL - 16.30, 22.10 **L'orso**, pust., r. Jean-Jacques Annaud; i. medvedek Youk in medvedina Kaar, Jack Wallace, André Lacombe.

LUMIERE FICE - 17.00, 19.30, 22.00 **Donne sull'orlo di una crisi di nervi**, kom., Španija, 1988, r. P. Almodovar, i. C. Maura, A. Banderas, J. Serrano.
ALCIONE - 15.30, 22.10 **Dentro la notizia**, kom., ZDA 1988, r. J. L. Brooks, i. W. Hurt, A. Brooks, H. Junter.
RADIO - 15.30, 21.30 **La casa del piacere bestiale**, porn., □ □

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □ □

razstave

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - je do 16. t. m. na ogled razstava slikarke Luise M. SGUAZZI.

V Kulturnem domu v Trstu bo še danes, 10. t. m., na ogled razstava slik petih slikarjev, bivših učencev oziroma učiteljev Ciril-Metodove šole. Razstavo organizira Pripravljalni odbor za proslavo 100-letnice Ciril-Metodove šole. Urnik: danes od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00.

ŽŽI-UDI Križ vabi ob DNEVU ŽENA na ogled razstave ženskih ročnih del. Razstava bo odprta še jutri, 11. t. m., ob 16. do 18. ure ter v nedeljo, 12. t. m., ob 11. do 13. ure ter od 15. do 18. ure.

Zveza žena iz Milj vabi v Beneško hišo na ogled razstave umetniških in obrtnih ročnih del. Na ogled so tudi izdelki učencev italijanskih in slovenskih šol iz Milj. Urnik: vsak dan od 10.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00. Ob nedeljah: od 10.00 do 13.00. Razstava bo trajala do 19. t. m.

V Finžgarjevem domu na Opčinah je v okviru Ljudskega misijona odprta razstava SVETIH PODOB Norberta Grčarja.

V galeriji Al Bastione - Ul. F. Venezian 15 - je do 16. t. m. odprta razstava slikarja ZANGRANDEJA.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 13. marca, bo ob 20.30 v gledališču Rossetti nastopila pianistka MARIA TIPO.

Nedeljski koncerti. Prihodnjo nedeljo ob 11. uri bo v mali dvorani gledališča Verdi komorni orkester INSIEME pod vodstvom Aleksandra Vodopivca izvajal Scarlattijeve in Caldarove skladbe. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča Verdi.

razna obvestila

Odbor za proslavo ob 40-letnici ustanovitve klasične gimnazije se bo ponovno sestel danes, 10. t. m., ob 18. uri v prostorih znanstvenega liceja. Pozivamo vse, ki jih stvar zanima, da se udeležijo sestanka.

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi jutri, 11. t. m., na predvajanje filma TRIJE STRIČKI TER DOJENČEK (Tre scapoli e un bebè). Igrata Tom Selleck ter Steve Guttenberg. Začetek ob 18.30.

Sekcija Zveze borcev Boljunc obvešča vaščane, da sprejema prispevke za obnovo bolnice Franje v Partizanskem klubu in mlekarni v Boljuncu.

Sekcija VZPI-ANPI Padriče obvešča vaščane, da sprejema prispevke za obnovo bolnice Franje (Lojze Škabčev).

Sekcija VZPI-ANPI Dolina, Mačkolje in Prebeneg obvešča vaščane iz Mačkolj, da sprejemata Ema in Danica prispevke za obnovo bolnice Franje.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu sklicuje 11. REDNI OBČNI ZBOR v sredo, 15. marca t. l., ob 9.30 v prvem sklicanju in ob 10. uri v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 z naslednjim dnevnim redom: otvoritev občnega zbora, izvolitev delovnega predsedstva, poročila, pozdravi gostov in razprava, poročilo nadzornega odbora, volitve. Vabljeni člani in prijatelji društva!

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko prireja v nedeljo, 19. marca, geološko ekskurzijo v Goriška Brda, strokovno vodstvo prof. dr. Rajko Pavlovec iz Ljubljane. Zbirališče ob 8. uri pred sodniško palačo v Trstu ali ob 9.30 pred hotelom Sabotin v Solkanu. Prevoz z lastnimi sredstvi.

Hermann Broch POVEST SLUŽKINJE ZERLINE

Izjava Bogdana Bratuž

V nedeljo, 12. t. m., ob 17.30 v Kulturnem domu na PROSEKU;

v petek, 17. t. m., ob 20.00 za ABONMA RED K v Kulturnem domu v Trstu.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

sklicuje danes, 10. marca, ob 19. uri v prvem sklicanju in ob 20. uri v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nadstr.)

35. REDNI OBČNI ZBOR

z naslednjim dnevnim redom:

1. otvoritev občnega zbora, 2. izvolitev delovnega predsedstva, 3. izvolitev volilne komisije, 4. poročila predsednika, tajnika, blagajnika, odgovornega za predavanja ter načelnikov smučarskega, alpinističnega, jamskega in mladinskega odseka, 5. pozdravi gostov in razprava, 6. poročilo nadzornega odbora ter razrešnica staremu odboru in 7. volitve novega odbora.

Vabljeni!

razne prireditve

Glasbena matica vabi na NASTOPA, ki bosta danes, 10., in torek, 14. marca, ob 18. uri v Gallusovi dvorani - Ul. R. Manca 29.

Srenja Boršt priredi danes, 10. marca, ob 20. uri PREDAVANJE O ŽLAHTNI OLJKI, njenem gojenju in zaščiti. Predaval bo strokovnjak inž. Darko Sedmak iz Kopra. Vljudno vabljeni!

Zveza žena Prebeneg vabi danes, 10. t. m., ob 20. uri na praznovanje DNEVA ŽENA z dramsko skupino SKD Tabor z Opčin z narečeno enodejanko Deštin ter Vanco in Tonco iz Boljunca. Govorila bo predsednica KD F. Prešeren Nadja Švara. Sledila bo družabnost. Vabljeni!

Zveza žena Mačkolje vabi na PRAZNOVANJE DNEVA ŽENA jutri, 11. t. m., ob 19.30 v srenjsko hišo v Mačkolje. Poleg družabnosti bodo na sporedu otroci s svojim programom, govor Nadje Švare ter srečanje s klepetuljama Vanco in Tonco Radia Koper.

Zveza žena iz dolinske občine vabi ob mednarodnem dnevu žena na KULTURNO PRIREDITEV, ki bo v nedeljo, 12. t. m., ob 18. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

Skupnost žena iz Gropade priredi v soboto, 11. t. m. družabnost ob prazniku žena v prostorih zadruge Skala. Sodelujejo klepetulja Tonca s prijateljicami (članice KD F. Prešeren). Vabljeni!

V Društvo slovenskih izobražencev v Trstu (Peterlinova dvorana) bo 13. t. m., ob 20.30 večer, posvečen temi DRUŠTVO 2000 DANES IN JUTRI - pogovor s predstavnik društva ob 20-letnici delovanja. V isti dvorani je na ogled razstava fotografija Vlastja Simončiča.

PD Slovenec Boršt-Zabrežec vabi v sredo, 15. t. m., ob 20.30 v srenjsko hišo na predvajanje diapozitivov Saše Ote (tehnika s prelivi in glasbeno spremljavo) OD POLETJA DO POLETJA - utrinki iz vaškega življenja v Borštu in Zabrežcu.

Glasbena matica - Trst v sodelovanju s helvetsko in valdeško skupnostjo iz Trsta: "MLADI MLADIM" - KVARTET FLAVT Maša Bertok, Alenka Goršič, Katarina Mali, Nataša Paklar. V sredo, 15. marca, ob 20.30 v baziliki sv. Silvestra, Trg sv. Silvestra. Vabljeni!

izleti

Zveza žena občine Dolina priredi v nedeljo, 19. t. m., enodnevni izlet v Ptuj in Rogaško Slatino. Cena 55.000 lir. Za informacije in vpisovanje v gostilni pri Tatjani tel. 228497 ali 232223.

III. zimske igre Sklada Mitja Čuk se bodo odvijale v nedeljo, 19. t. m., v Žabnicah. Prijave za avtobusni izlet na sedežu Sklada, Proseška ul. 133, in v baru Prosvetnega doma na Opčinah, tel. 212289.

ŠD Mladina prireja v nedeljo, 19. marca, smučarski izlet v Ravascletto. Odhod iz Križa ob 6. uri. Vpisovanje v domu A. Sirk ob 19. do 21. ure od ponedeljka, 13. do srede, 15. marca.

Darujte v sklad Mitje Čuka

Društvo slovenskih upokojencev, Zdrženje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju, Zveza vojnih invalidov NOV

priredijo

danes, 10. t. m., ob 17.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu

PROSLAVO OB MEDNARODNEM DNEVU ŽENA

Nastopata MePZ Rdeča zvezda pod vodstvom Marte Werk-Volk in dramska skupina KD Kraški dom z lepljenko Vaški vrtljak, režija Drago Gorup. V imenu organizatorjev bo spregovorila Nadja Pahor.

KD F. Venturini

Proslava dneva slovenske kulture

Nastopajo MePZ Primorsko in MPZ F. Venturini.

Danes, 10. t. m., ob 20. uri v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju.

čestitke

Danes praznuje **KARLO GRILANC 83 let**. Mnogo zdravja in veselja mu želijo žena in otroci z družinami.

Danes praznuje rojstni dan naš dragi **RUDI ŽERJAL**. Vse najboljše in še obilo srečnih let med nami mu želimo Jadranka, Igor, Valentina in vsi, ki ga imamo radi.

šolske vesti

Sindikata slovenske šole sporoča, da so datumi pismenih nalog za izredne habilitacije za slovenske višje srednje šole naslednji: 15. t. m. angleščina, matematika, 16. t. m. kemija in 17. t. m. telesna vzgoja.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 10. marca 1989

STANA

Sonce vzide ob 6.27 in zatone ob 18.04 - Dolžina dneva 11.37 - Luna vzide ob 7.24 in zatone ob 22.04.

Jutri, SOBOTA, 11. marca 1989

RADOJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,6 stopinj, zračni tlak 1021,6 mb raste, veter 18 km na ur vzhodnik, vlaga 41-odstotna, nebo pooblačno, morje skoraj razgibano, temperatura morja 9,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Sara Ilijević-Vascotto, Sara Camastra, Jenny Caruso, Nicole Vittori, Matteo Metullio.

UMRLI SO: 73-letni Antonio Cristofich, 91-letna Ana Gaspari, 69-letni Carlo Taucer, 89-letna Elena Halfar, 45-letni Bruno Mihalic, 90-letna Francesca Cozlovich vd. Bersan, 32-letni Franco Orsini, 39-letna Noemi Micovilli por. Turco, 80-letni Giuseppe Skergat, 68-letna Lucilla Ghergolet vd. Merandino, 59-letni Mario Storini.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 6. marca, do sobote, 11. marca 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba ob 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1368,500	1357.—
Nemška marka	734,250	732.—
Francoski frank	216,420	214,500
Holandski florint ...	650,650	648.—
Belgijski frank	35,042	34,500
Funt šterling	2347.—	2325.—
Irski šterling	1959,550	1940.—
Danska krona	188,340	186.—
Grška dramma	8,724	8,250
Kanadski dolar	1139,300	1120.—

mali oglasi

NATAKARICO išče gostilna Ljudskega doma v Križu. Tel. 220132 (razen ob ponedeljkih).

NUDIM pomoč v gospodinjstvu. Tel. 040/578323.

NUDIM lekcije iz nemščine. Tel. 231858.

KUPIM hišo z zemljiščem v Gorici ali okolici, tudi potrebno popravil. Tel. 040/575145.

RANK XEROX predstavništvo L.O.G.O.S. v Gorici išče tehniko za fotokopirne stroje in telefax. Prestižne aparature, tehnični tečaji. Tel. 0481/20040.

IŠČEMO inštruktorja/co za latinščino, vsaj enkrat tedensko. Telefonirati v večernih urah na št. 44710.

IŠČEMO hišno pomočnico, pripravljeno pomagati starejši osebi. Tel. 828603.

PRODAM hiško v centru Opčin. Tel. 211468 od 13.30 do 15. ure.

PRODAMO 2.000 kv. m zazidljivega zemljišča na Padričah. Za podrobnejše informacije tel. v uradnih urah na št. 0481/85713.

PRODAM motokaro Guzzi, dve kompletne gumi 19x400 ter tehniko z nosilnostjo 8 q. Tel. 226138.

DAJEM v najem lokal v Trziču. Tel. 0481/776329.

KROMATIČNO harmoniko, tip Bajon profesional, 120 basov, 50 prostih basov, 11 registrov, prodam. Tel. 231805.

PODJETJE zaposli uradnico/ka z dokončanim trgovskim zavodom. Zahteva se dobro znanje italijanščine in slovenščine in po možnosti srbohrvaščine. Pismene ponudbe poslati na Oglasni odelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Uradnica".

PANDO 45 S, letnik 1983, prodam v dobrem stanju. Tel. ob uri kosila ali večerje na št. 0481/391179.

prispevki

V spomin na Sergija in Gabrija Husuja darujeta Claudio in Carla Černjava 50.000 lir za FC Primorje.

Ob 20. obletnici smrti mame Juste in moža Valerija ter ob 15. obletnici smrti očeta Mičeta daruje hči Dora Gombac 50.000 lir za spomenik padlim v NOB v Lonjerju.

V spomin na Marijo Košuta (Smtuor-kne) daruje družina Cibic 20.000 lir za moški pevski zbor Vesna iz Križa.

V spomin na Vojka Ferlugo daruje Vincenc Panzin 25.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Renata z družino daruje 25.000 lir za Skupnost družina Opčine.

N.N. daruje 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Za proslavo 40-letnice ustanovitve klasične gimnazije darujejo Ivan Peterlin in Ingrid Kalan 50.000 lir, Iva Bone 5.000 lir, Tatjana Gerdol 5.000 lir, Vera Sardoč 10.000 lir, Ravel Kodrič in Alenka Starc 100.000 lir, Ana Pertot 50.000 lir, Elvira Kalc in Marko Feri 50.000 lir, Edvin in Nerina Švab 10.000 lir, Glasbena matica 25.000 lir, Maja Demšar, Zdenka Floridan in Eva Tinta 100.000 lir, Xenia Nibrandt 20.000 lir, Rada Košuta 30.000 lir, Ada Markon 15.000 lir, Dunja Pertot 20.000 lir, Erika Fornazarič 20.000 lir, družina Kostnapfel-Tence 100.000 lir, Marija Marc 200.000 lir, Marko Jevnikar 100.000 lir, Jože Vrtovec 100.000 lir, Adriana Černigoj 100.000 lir, Mojca in Darka Senčar 100.000 lir ter Mitja Logar 100.000 lir.

V počastitev spomina Bortola Petronia darujeta T. in J

»Draga« Raffaella s poceni princem

Danes zvečer ob 20.30 si boste lahko po Canale 5 ogledali drugo oddajo »modrega« princa, ki ga vodi Raffaella Carrà (na sliki z Omarjem Sharifom, ki se nam, resnici na ljubo, zdi nekoliko prezrel za princa iz pravljic). Kdor si je prejšnji teden ogledal prvo oddajo, se je lahko še enkrat prepričal, da je Berlusconi v zadnjih letih žrtvoval kakovost na račun količine. Principe Azzurro je namreč gotovo med najbolj plehkimi oddajami, kar smo jih videli zadnja leta. Treba je tudi poudariti, da je Carrajeva doslej imela uspeh le z eno oddajo, ki je bila med drugim predvajana v živo. Če je Berlusconi računal, da bo z nakupom Carrajeve (ki ga je po naših računih stala preko 120 milijonov na kilogram), Bonaccortijeve in Bauda spravil državno televizijo na kolena, se je s produciranjem takih oddaj res bridko uštel.

Računalniška doba vsiljuje svoje zahteve tudi besedišču

Video slovarji ali letni snopiči

Slovenci se upravičeno pritožujemo nad »prastarim« Pravopisom iz leta 1962. Pred časom smo nestrpno pričakovali novega, postopoma pa smo se prepustili brezbriznosti, če že ne obupu. Tolažili smo se in se še vedno, češ, saj imamo Slovar slovenskega knjižnega jezika s 77.104 gesli in 10.590 podgesli. Ponorimo, le ko iščemo besedo, ki se začenja s črko t, u, v, z ali ž: če nam v tem primeru ne pomaga Pravopis, smo prav res neboljani.

Toliko o Slovincih. Problemov s slovarjem, pa nimamo samo mi. Pravzaprav je to problem, s katerim se ubada ves svet, saj je neologizmov toliko, da jim noben slovar ni kos. Slovarji tečejo vedno za živim jezikom. Delno rešuje problem računalniška tehnika, ki omogoča sorazmerno poceni ponatise. V resnici pa bi morali slovarji postati nekakšne revije ali zvezki, ki bi izhajali vsaj letno z vsemi dopolnili.

V Italiji najbolj ugledni slovarji in njihove založbe gradijo reklamo in gesla na osnovi neologizmov: »Dolby, joystick ali texturizacija - najdete jih v našem slovarju.« Drugi se poslužujejo drugih besed, kot recimo *casual, fashion, griffe, over-size, biofeedback, herpesvirus, ombudsman*. Naštevati bi lahko do onemoglosti, za razumevanje pa bi skoraj gotovo morali seči vsaj po angleškem slovarju. Mnogo teh »novih« besed bo padlo v pozabo v kratkem času, nekatere pa se bodo le uveljavile in bodo postale del vsakodnevne rabe. Uradni besedni zaklad tako nenormalno narašča in zajema skoraj 200.000 besed, ki se jim bodo pridružile vsak dan nove.

Italijanski slovarji prinašajo od 90 do 150 tisoč gesel, založniki pa včasih kar radi pretiravajo. Tako lahko zasledimo napihnjene številke v reklamah za slovar, ki naj bi prinašal 340 tisoč gesel. V petih letih so prodali kar 720 tisoč izvodov.

Nekoč si je vsaka družina priskrbela slovar, ko so otroci obiskovali srednjo šolo. Slovar je potem pozabljen obležal na polici, ne da bi kdo segel po njem. Zdi se, da je ta doba dokončno mimo. Zanimiva je tudi usoda, ki je

(foto Magajna)

doletela Veliki slovar italijanskega jezika Salvatoreja Battaglie. Izjemni jezikoslovec se je lotil dela celo pretemeljito, ker je njegov filološki napor otežil brskanje po knjigah in iskanje besede. Prvo knjigo A-BALB so izdali 28. februarja 1961, trinajsto PERF-PO pa lani. Zadnja knjiga bo verjetno objavljena v prihodnjem tisočletju, tedaj pa ne bodo stari samo tisti kupci, ki so si kupili prvi slovar v šolski mladosti, temveč tudi slovar sam. Verjetno se tedaj tudi ne bomo posluževali več slovarjev v sedanji obliki in nam bo listanje po 15 ali več knjigah olajšal domači kompjuter.

Znanstveniki se ukvarjajo še z drugimi vprašanji: v koliki meri cvetoča trgovina s slovarji bogati vsakdanjo uporabo besed, v kakšni meri se je besedni zaklad povprečnega človeka razširil? Zdi se, da smo ljudje kar precej odporni do kulture. V dobi vesetranskega obveščanja je »sporočanje« med ljudmi vedno manj učinkovito. Z jezikom se vsi ukvarjajo, kot da bi bil to narodni šport, a razdalja med asi in nerodami je brezmejna. Pri vsakodnevem življenju uporabljamo nadvse

skromen besedni zaklad, kar potrjujejo tudi izsledki filologa Tullia de Maure, protagonista Rispolijeve oddaje Parola mia. Po njegovem mnenju sestavlja »osnovni slovar« kakih 6.700 besed; temeljno besedišče premore kakih 1.750 besed, »visoka uporaba« predvideva dodatnih 2.900 besed, »visoka razpoložljivost« pa še kakih 1.750 besed. V bistvu lahko govorimo o aktivnem in pasivnem - ali neuporabljene - besedišču. Izobražena oseba lahko uporablja do 25.000 besed, vendar: s prvimi 1.000 krije vsakodnevno sporočanje, z naslednjimi 1.000 pa krije 40 odstotkov celotnega sporočanja.

Nekaj zaslug pri poznavanju jezika pa založniki in slovarji le imajo. Pojavljajo se že prvi video slovarji v različnih jezikih. In še bomo potrebovali slovarje, v kakršniški obliki, tiskane ali kompiuterske, saj bo verjetno tudi jezik žrtev sodobnosti, torej dobe, v kateri velja načelo »uporabi in odvrzi«. Morda smo Slovenci v tem smislu res privilegirani: prav gotovo ne bomo mogli odvreči svojega slovarja, ker še dolgo dolgo ne bomo imeli novega. Privilegiji malih narodov pač...

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.15 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nan.: Mia sorella Sam
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes dnevnik
11.00 Nadaljevanka: Passioni
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Via Teulada 66
13.30 Dnevnik
14.00 Discoring
15.00 Izobraževalna oddaja: Leteči zmaj
16.00 Kolesarstvo: Tirreno-Adriatico (2. etapa)
16.45 Mladinska oddaja: Big!
17.55 Danes v parlamentu
18.05 Kviz: Domani sposi
19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica
19.40 Almanah in dnevnik
20.30 Film: Il gatto venuto dallo spazio (kom., ZDA 1977, r. N. Tokar, i. Ken Berry, Sandy Duncan)
22.10 Aktualno: Vrača se Linea Diretta
22.25 Dnevnik
22.35 Nanizanka: Sapore di gloria
23.35 Aktualno: Handikap in sport
0.10 Dnevnik - zadnje vesti
0.25 Aktualno: Dopo mezzanotte
0.35 Inf. oddaja: Otrok 90. let

RAI 2
7.00 Aktualno: Prva izdaja
8.30 Rubrika o zdravju
9.00 Film: Le sorprese dell'amore (kom., It. 1960, r. Luigi Comencini, i. Walter Chiari)
10.45 Risanke in rubrika Trentatré
11.05 Tečaj nemščine
11.35 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, nato Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik in Diogenes
14.00 Nad.: Quando si ama
14.45 Dnevnik - gospodarstvo
15.00 Kviz: Argento e oro
16.55 Iz parlamenta
17.05 Nanizanka: Uno psicologo per tutti
17.30 Rubrika o zdravju
18.30 Športne vesti, nato nanizanka Hunter
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport
20.30 Kviz: Conto su di te
22.10 Dnevnik - nocoj
22.20 Glasbena oddaja: Buongiorno primavera - Poklon Marisi Bellisario
23.20 Dnevnik - zadnje vesti
23.45 Film: Gli spericolati (dram., ZDA 1969, r. Michael Ritchie, i. Robert Redford)

RAI 3
11.00 Nadaljevanka: Destini
11.45 Aktualno: Destini per voi
12.00 Izobr. oddaja: Vabilo v gledališče - Come le foglie (Giuseppe Giacomini, r. Edmo Fenoglio)
14.00 Deželne vesti
14.30 Dokumentarna oddaja: La lampada di Aladino
15.30 Aktualno: Ko starši naprotujejo cepljenju
15.40 Sport: italijansko prvenstvo v biljardu
17.00 Nadaljevanka: Destini
17.45 Aktualno: Destini per voi
18.00 Dokumentarec: Geo
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti
20.00 Aktualnosti: Io confesso
20.30 Aktualno: Telefono giallo (vodi Corrado Augias)
21.55 Dnevnik - večerne vesti
22.00 Telefono giallo (2. del)
23.15 Dokumentarna oddaja: Drobci
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti

RTV Ljubljana 1
10.00 Video strani
10.10 Mozaik. Tednik, 11.00 Alpe Jadran, 11.30 nadaljevanka Umor Mary Phagan (pon. zadnjega dela)
12.30 Video strani
16.20 Video strani
16.30 Dnevnik
16.45 Mozaik (pon.)
18.20 Spored za otroke in mlade: Dreček in trije Marsovečki (zadnji del)
18.35 Nadaljevanka: Safari (3. del)
19.05 Risanka
19.12 TV Okno, Naše akcije
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
20.05 Dokumentarna oddaja: Naš edini svet - Menih, vas in sveto figovo drevo
20.40 Nanizanka: Detektiva iz Miamijskega (10. del)
21.30 Glasbena oddaja: Pesem je... Alenka Godec in skupina Cafe
22.00 Dnevnik
22.10 Film: Odsevi v zlatem očesu (dram., ZDA 1967, r. John Huston, i. Elizabeth Taylor, Marlon Brando)

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Juke Box
14.10 Košarka
16.00 TVD Novice
16.10 Nanizanka in film
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja
Danes in Odprti mej:
TRST — Tiskovna konferenca o sejmu Alpe Adria
TRST — Protesti študentov na tržaški univerzi in napoved volitev
VIDEM — Zanimiva razstava o zgodovini Vidma
TSRT — Pinterjeva Prevara v postavitvi stalnega gledališča F-JK
19.30 TVD Stičišče
20.00 Nanizanka
20.30 Košarka NBA Today
22.15 TVD Novice
22.30 Rubrika: Sottocanestro
23.30 Nočni boks
24.15 Športna oddaja: Juke Box
RTV Ljubljana 2
19.00 Domači ansambli: Alpski kvintet (pon.)
19.30 Dnevnik
20.00 Koncert simfonikov RTV Ljubljana z dir. Francom Caracciolo
22.00 En avtor, en film
22.20 Glasbena oddaja

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Koroški portreti; 8.40 Glasbeni listi, Beleška, Misel dneva; 10.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Ženske in politika; 12.40 Zbori; 13.20 Glasba po željah, Od Milj do Devina; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Pravljčni svet v barvah; 14.30 Zapis in glasba; 15.00 Epska pesnitev: Odiseja (16. del); 15.15 Naši kraji in ljudje; 16.45 Postni govor; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbeni listi.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Šola; 8.35 Naučimo se nove pesmice; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Za starejše občane; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Čestitke; 14.02 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Sepetov ansambel; 20.00 Oddaja o pomorščakih; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno in Nočni program.

RADIO KOPER

(slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Spominski datum; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutrnjak; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutrjanja kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Dinar na dinar; 17.40 Aktualno; 18.00 Zbori; 18.30 Popevke po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.40 Dobro jutro, otroci; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Feeling v glasbi; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepših sedem; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Notranja politika; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Zunanje politični komentar; 13.00 Čestitke poslušalcem; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Popoldne; 16.00 Puzzle; 16.33 Iz kulturnega sveta; 17.00 Bublbling; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Spomini; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba; 17.45 Okno na Benečijo; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix Time; 21.00 Nočni val.

CANALE 5
8.30 Nanizanka: Una famiglia americana, 9.30 General Hospital
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale
15.30 Nanizanka: La casa nella prateria, 16.30 Webster - Il derby
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!
19.00 Kviza: Il gioco dei nove (vodi Raimondo Vianello), 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro)
20.25 Zabavna oddaja: Radio Londra
20.30 Variete: Il Principe Azzurro (vodi Raffaella Carrà)
22.35 Aktualnosti: Forum
23.20 Variete: Maurizio Costanzo show
0.50 Rubrika: Première
1.00 Nanizanka: Baretta - Jennifer, 2.00 Mannix

RETE 4
7.45 Nanizanka: Lou Grant, 8.35 Switch
9.25 Film: La regina di Saba (kom., It. 1952, r. Pietro Francisci, i. Gino Cervi)
11.30 Nanizanka: Petrocelli, 12.30 Agente Pepper
13.30 Nadaljevanka: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani, 17.00 Febbre d'amore
18.00 Nanizanka: New York
19.00 Vesti: Dentro la notizia
19.30 Nanizanka: Sulle strade della California
20.30 Film: Capitan Newman (dram., ZDA 1963, r. David Miller, i. Gregory Peck, Tony Curtis)
23.00 Nanizanka: Spenser
24.00 Film: Competition (dram., ZDA 1980, r. Joel Oliansky, i. Richard Dreyfuss, Amy Irving)
ITALIA 1
7.00 Risanke
8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and

McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke
14.00 Nanizanka: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter
14.55 Variete: Smile
15.25 DeeJay Television
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanka: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days
20.00 Risanke: Milly
20.30 Film: Manhunter (krim., ZDA 1986, r. Michael Mann, i. William Petersen, Kim Greist)
22.50 Kviz: Per la strada
23.20 Variete: Dibattito!
23.40 Sport: Grand Prix
0.45 Rubrika: Première
0.55 Nanizanka: Troppo forte, 1.25 Giudice di notte, 1.25 Kung-fu
ODEON
8.00 Nadaljevanka: Agua viva, 9.00 Good times, 9.30 Marcia nuziale
10.00 Nanizanka
10.30 Kviz: La spesa in vacanza, vmes nanizanka The Bill Cosby Show

13.00 Otroški variete: Sugar
14.00 Nanizanka: Rituals
14.30 Nadaljevanka: Maria, 15.30 Amore proibito
16.30 Sugar... (2. del)
19.00 Rubrika: Fiori d'arancio
19.30 Nanizanka: La mamma è sempre la mamma, 20.00 Bollicine
20.30 Film: Zebra codice vendetta (krim., ZDA 1986, r. Joe Tornatore, i. Frank Sinatra jr., Jim Mitchum)
22.30 Sportna rubrika
24.00 Nanizanka: Night Heat
TMC
11.00 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona
12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio
12.45 Rubrika: Ogledalo življenja
13.30 Dnevnik
14.00 Sportne vesti
14.30 Glas. odd.: Clip Clip
15.00 Nanizanka: I viaggiatori del tempo
16.00 Film: L'indossatrice (dram., ZDA 1950, r. George Cukor, i. Lana Turner, Ray Milland)
18.00 Aktualno: TV donna
19.15 Rubrika: Ogledalo življenja

20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Il regalo (kom., Fr. 1981, r. Michel Lang, i. Clio Goldsmith, Claudia Cardinale)
22.30 Sport: Nogomet
23.15 Aktualno: TMC nocoj
23.23 Nogometne vesti
TELEFRIULI
13.30 Nanizanka: Nella casa di Flambards
14.30 Risanke
15.00 Glas. odd.: Music box
16.50 Nadaljevanka: George Sand
18.00 Nad.: La dama De Rosa
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Kmetijska rubrika: Zele-na dežela
20.30 Nadaljevanka: Voglia di cantare
22.00 Nanizanka: Mio figlio Dominic
22.30 Inf. tednik: Tigi 7
23.30 Dnevnik, nato dražba
0.30 Rubrika: Il salotto di Franca, nato dražba
1.30 Informativna oddaja: News dal mondo
TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Nocoj v Novi Gorici prva predstava 5. festivala gledališč Alpe-Jadran

Nastop Slovenskega narodnega gledališča Drama iz Ljubljane bo nocoj ob 20.30 v Kulturnem domu v Novi Gorici odprl letošnji 5. festival gledališč Alpe-Jadran. Ljubljanski ansambel bo uprizoril igrano Rudijsko šeliga Volčji čas ljubezni. Letos so se organizatorji odločili, da na otvoritvenem večeru ne bo "političnih" govorov, pač pa bodo besedo imeli kulturniki. Srečanje gledaliških skupin z območja delovne skupnosti Alpe Jadran bo tako odprl govor igralca Borisa Cavaze, ki so ga na lanskem 4. festivalu nagradili kot najboljšega igralca. Župana Gorice in Nove Gorice bosta predvidoma spregovorila na zaključnem večeru, ki bo prihodnji petek v Verdijevi dvorani v Gorici.

Festival gledališč, ki ga prireja Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice v sodelovanju z gledališkimi ustanovami iz naše dežele, pokroviteljstvom Občin Gorica in nova Gorica ter podporo Dežele Furlanije - Julijske krajine in SR Slovenije, bo po napovedih letos ponudil kakovosten in za občinstvo zanimiv program. Organizatorji so pri izbiri upoštevali prav kvaliteto in odzivnost med občinstvom, ki v prejšnjih letih na predstavah v Gorici ni bila vedno najboljša. Gledalcem letos obetajo zanimive gledališke dogodke, saj so v program uvrstili skupine iz Italije, Jugoslavije (Slovenije in Hrvaške), Avstrije, Nemčije in Češkoslovaške, ki so s svojimi uprizoritvami vzbudile pozornost javnosti v posameznih državah. Pri tem povezuje večino predstav skupna vse-

binska nit, ki je izraz nekega skoraj enotnega čutenja v srednjeevropskem prostoru: ta skupni imenovalec mnogih predstav je stiska človeka, ki se zaveda usode, a se tudi bori proti njej, tako v svojem individualnem kot družbenem svetu. Goriško srečanje gledališč naj bi tudi opozorilo na nove poti razvoja gledališč v srednjeevropski stvarnosti, kjer je danes nivo gledališke kulture po ocenah izvedencev dokaj visok.

Po nocojšnjem slovesnem večeru se bo festival nadaljeval v prihodnjih dneh s predstavami (skupno jih bo dvanajst), ki se bodo odvijale v Kulturnem domu v Novi Gorici, v Verdijevi dvorani in Solkanu, ena predstava pa bo na odprtem pri železniški postaji v Novi Gorici.

Jutri bo nastopilo tudi Slovensko stalno gledališče iz Trsta (ob 17.30 v Kulturnem domu v Novi Gorici) s Strikom Vanjo, Antona Čehova. Večerna predstava bo jutri v Kulturnem domu v Gorici, kjer bo ob 20.30 skupina La piccionia iz Vicenze uprizorila igrano Roberta Lericija »Bagno finale« (Poslednja kopel).

V Gorici bodo v prihodnjih dneh še predstave Teatra stabile iz Bocna (v ponedeljek ob 20.30 v Verdiju), premiera Bernhardovega Komedianta v izvedbi PDG iz Nove Gorice (v sredo ob 20.30 v Kulturnem domu), milanske skupine Teatro di porta romana z izizvalno in sporno igrano o samomorih v vojski (v četrtek ob 20.30 v Verdiju in

najbrž s ponovitvijo naslednji dopoldan za šole) ter baletni večer s plesalko Renato Calderini, ki bo prihodnji petek zaključil letošnji gledališki festival.

Rossetti in Mizzau jutri na posvetu o združevanju Evrope

Jutri ob 11. uri bo v deželni avditoriju v Ul. Roma posvet, ki ga prireja italijanski tehnični zavod E. Fermi iz Gorice in Šolsko skrbništvo, na temo Evropa '92.

Kaj pomeni leto 1992, ko bodo odpravili meje med članicami Evropske skupnosti, kako se bodo spremenili medsebojni odnosi in blagovne izmenjave, kakšne so potrebe skupnega tržišča, kaj bo to odprtje pomenilo za tukajšnja podjetja in kako se naša podjetja pripravljajo na ta mejnik v razvoju? Na ta in druga vprašanja bodo dijakom odgovarjali predsednik Zdrženja sveta evropskih občin dr. Pierino Donada in evropska poslanca Alfeo Mizzau in Giorgio Rossetti. Posvet bo vodil prof. Pio Giorgio Baissero. Sledila bo razprava.

■ **Rajonski svet za Podturn in Sv. Ano** se sestane nocoj ob 20.30 na sedežu v zavodu Lenassi, Ul. Vittorio Veneto 7. Razpravljali bodo o ekološkem dnevu v rajonu in o uporabi nogometnega igrišča pri Sv. Ani.

Predsinoci v Kulturnem domu Praznik žensk počastili z razstavo dveh umetnic

Med številnimi prireditvami, slovesnostmi in družabnimi večeri, ki so potekali ob 8. marcu, mednarodnem dnevu žena, gre omeniti niz pobud, ki so jih pripravili v goriškem Kulturnem domu.

Galerija goriškega kulturnega središča je za to priložnost pripravila razstavo kiparke Bogomile Doljak in slikarke Claudie Raza-Floreancig, ki je povsem pritegnila pozornost občinstva. O umetnicah je po pozdravnem nagovoru goriškega predsednika Zveze slovenskih kulturnih društev Rudi-

ja Pavšiča spregovoril umetnostni kritik Joško Vetrh.

O Doljakovi je povedal, da kaže veliko zanimanje za naravo v vseh njenih različnih podobah. Sicer najraje uporablja les, ki ga oblikuje z veliko spretnostjo in sposobnostjo ter načrtuje končni učinek tudi z vključevanjem naravnih značilnosti lesa v vsej njihovi pestrosti (oreh, akacija, brin, ruč, macesen, dren).

Slikarka Claudia Raza-Floreancig, kot je na odprtju razstave poudaril Vetrh, je v tesnem življenjskem stiku s kraško naravo skušala odkriti najglobljo zgradbo kraške pokrajine, zaznati njene vzgibe in skrite ritme, da bi jih preoblikovala v prefinjeno slikarsko snov.

V nadaljevanju večera je o pomenu osmega marca spregovorila Eliana Bensa, predstavnik SKGZ in ZSKD pa so ob tej priložnosti izročili priznanje sovedenjski dramski skupini ob uprizoritvi Thomasove kriminalne komedije Osem žensk.

V mali dvorani Kulturnega doma pa so se na družabnem večeru že zbirale ženske iz vseh krajev Goriške. Sicer kaj več o tem naslednjič.

Na sliki: trenutek z odprtja razstave v Kulturnem domu (foto Pavšič).

razna obvestila

KD Jadro vabi danes ob 20. uri na sedež društva v Romljanu na predavanje dr. Pavla Medveščka o Uporabi zelišč v ljudski medicini in v kulinariki.

KD Sovodnje priredi v nedeljo, 12. marca, ob 18.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah proslavo ob dnevu žena. Nastopata Dramska skupina zbora Rupa-Peč in ansambel Miramar.

Društvo slovenskih upokojencev Gorica prireja jutri ob 19. uri v domu Andreja Budala v Štandrežu srečanje z gledališkim igralcem Stanetom Raztresenom, ki bo podal šopek pesmi slovenskih pesnikov.

SPD Gorica vabi v nedeljo na prvi pomladanski pohod na Sveto goro (Skalni-
co) in še kam... Odhod s trga v Solkanu ob 10. uri. Hrana iz nahrbtnika. V primeru slabega vremena pohod odpade.

SPD obvešča, da bo avtobus za nedeljski smučarki izlet na Monte Elmo (Helm) odpeljal ob 6. uri s Korna, ob 6.15 iz Štandreža in 6.25 iz Sovodenj.

razstave

V galeriji Meblo v Novi Gorici odprejo danes ob 18.00 razstavo slik Valentina Omana. Umetnika bo predstavil ljubljanski likovni kritik dr. Ivan Sedej. Razstava bo odprta do 25. marca.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Gorilla nella nebbia«.

VERDI 18.00-22.00 »Un pesce di nome Wanda«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Smania erotica«.
Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 18.00-22.00 »Salaam Bombay«.

EXCELSIOR Zaprt. Jutri 17.30-22.00 »Caruso Pascosky di padre polacco«.

Nova Gorica

SOČA 18.00-20.00 »Bratje po materi«.

ŠEMPETER 20.00 »Pekel v šoli«, 22.00 »Jack in Jill«.

DESKLE 19.30 »Rada se te spominjam«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Rita Bassi - Ul. don Bosco 175 - tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo - Ul. Toti 52 - tel. 410701.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Floriano Skarabot iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Karla in na glavno pokopališče.

V avditoriju koncert arij iz opere Carmen

Helga Müller Molinari

Drvi ob 20.30 bo v deželni avditoriju v Ul. Roma izjemen glasbeni večer, saj bo v zaključnem koncertu letošnje prireditve Glasba in čas nastopila mezosopranistka Helga Müller Molinari. Bavarska operna pevka, ki je študirala v salzburškem Mozarteumu in se nato izpopolnjevala v Italiji, je svoj krtni nastop opravila leta '75 v milanski Scali s Siviljskim brivcem. Po zaslugi svojega prijetnega glasu je postala ena izmed najboljših opernih izvajalk Vivaldija, Mozarta, Haendela, Rossinija in Bellinija.

Goriškim poslušalcem bo Müllerjeva podala nekaj arij iz Bizetove opere Carmen. Spremljal jo bo priznani ameriški pianist Vincenzo Scaleri. Mario Licalsi bo poskrbel pred vsakim zapetim odstavkom za prevod besedil.

Po podatkih mejne policije v Gorici Promet čez mejo v februarju

Februar je sicer najkrajši mesec v letu, poleg tega pa je v prejšnjih tednih protest uslužbencev carinske uprave oviral nemoten blagovni prehod čez mejo. Toda kljub temu v tem mesecu skupni promet na mejnih prehodih na Goriškem ni bil nič manjši kot druge mesece, celo nasprotno. Februarja so skozi vse mejne prehode v goriški pokrajini našli v obe smeri 974 tisoč 128 potnikov, kar je 42 tisoč več kot januarja. Še občutnejši je porast v primerjavi s februarjem lani, saj je tokrat potovalo čez mejo kar 150 tisoč ljudi več kot v lanskem februarju.

Statistični podatki, ki jih vsak mesec zbira mejna policija, potrjujejo ugotovitve iz prejšnjih mesecev, da narašča predvsem mednarodni promet z italijanske strani. V zadnjem mesecu je s potnim listom potovalo čez mejo kar 290 tisoč italijanskih državljanov, kar je najvišja številka po lanskem avgustu, ko je promet narastel zaradi turističnih potovanj. Februarja so v primerjavi z januarjem našli tudi približno 20 tisoč več tujih, predvsem jugoslovanskih državljanov. Skupno je bilo prehodov meje v obe smeri s potnimi listi 394 tisoč, medtem ko jih je bilo januarja okrog 53 tisoč manj.

Maloobmejni promet se je februarja nekoliko zmanjšal zlasti z italijanske strani. S prepustnicami so našli

Od danes do nedelje v enoteki "La Serenissima" Deželna razstava medu v Gradišču

V deželni enoteki "La Serenissima" v Gradišču bo od danes do nedelje, 12. marca, deželna tekmovalna razstava medu. Namen tradicionalne razstave, ki jo letos že šestič prireja Zdrženje goriških čebelarjev in Letovičarska ustanova za Gradišče-Redipuglio v sodelovanju z državnim Zdrženjem pokuševalcev medu, je prikazati porabnikom izbor najkvalitetnejših sort medu, ki so jih v lanskem letu pridelali čebelarji v naši deželi.

Na razstavi bomo lahko poskusili le najkvalitetnejše sorte medu čebelarjev, ki so včlanjeni v pokrajinska

zdrženja. Za to razstavo je namreč vsak čebelar lahko predstavil le dva svoja proizvoda, posebna komisija pa je izbrala najboljši akacijev, kostanjev, cvetlični med ter še nekatere posebne vrste kot so npr. lipov med, med iz sončnic, med materine dušice itd.

Nocoj ob 17.30 bodo v prostorih enoteke slovesno odprli razstavo. Že prvi dan bodo podelili diplome vsem čebelarjem, ki so predstavili najboljše primerke. Pokušnjo in izbiro najboljših sort medu so že v preteklih dneh opravili člani državnega Zdrženja pokuševalcev medu. Zanimiv je tudi

Jutri dan žena v Doberdobi

Kulturniki društva Jezero iz Doberdoba so v sodelovanju z društvenim ženskim odsekom letos pripravili za proslavo 8. marca bogat in pester program. Na proslavi, ki bo jutri ob 20. uri v doberdobski občinski telovadnici, bo najprej nastopila ženska pevka skupina "Stu ledi" iz Trsta, ki bo zapela nekaj slovenskih narodnih pesmi. Sledil bo nastop gledališke skupine iz Gorice, ki je za to priložnost pripravila poseben tematski recital. Ob zakuski in pristnem domačem "kancu" se bodo prisotni nato lahko zavrteli ob zvokih domačega, a že skoraj svetovno znanega ansambla Krucenall band. Ansambel se bo predstavil s svojimi starimi in novimi uspešnicami kot so na primer Pamela, Ne Runsk'n hrib, Te stara gunderca... Z instrumentalisti bodo nastopali pevski trio Trobentice - pevski trio za uho in oko..., šarmantni popevkar Tone Cedur in "večnozelena" pevka Gigliola.

Celoteni program, ki predvideva med drugim še »bogat srečolov, frei -damentanc, puštertanc, zabavne igre in ... vseh sort monad« (tako piše na lepah) bosta povezovala znamenita Sten in Pepi. Pa še to: udeleženci proslave bodo ob prihodu deležni domačega kruha s soljo in poživilnega "šnopca". Kdor se še ni prijavil naj za to čimprej poskrbi v trgovini pri Mili ali pri odbornikih društva.

Preiskovalci skušajo ugotoviti izvor dragocenosti Peterica je še v priporu

Peterica jugoslovanskih državljanov, ki so jih prejšnji večer ustavili na Rafutu, je še v priporu. Ženski sta v Vidmu, voznik BMWja v Gorici, dva možka, ki sta oborožena stekla čez mejo pa v Novi Gorici. Pri novogoriški upravi za notranje zadeve in na temeljnem sodišču smo včeraj zamenjali izvedeti za njihovo istovetnost in morebitne druge informacije.

Pri letečem oddelku goriške kvesture so nam povedali, da skušajo še ugotoviti izvor sumljivega blaga, ki ga je skupina imela pri sebi. Kot smo poročali, so v avtomobilu našli krznene plašče, zlasti in druge dragocene predmete ter precej denarja (švicarske franke, marke in druge valute). Skupno vrednost še ocenjujejo, gotovo pa znaša več deset milijonov lir. Domnevajo, da gre za ukradeno blago, toda ugotovitvi bodo morali kje in kdaj naj bi se ga skupina polastila.

Preiskovalci skušajo tudi pojasniti, ali ima peterica kako zvezo z ilegalnim prehajanjem meje. Predsinoci so namreč jugoslovanski vojak prav pri Rafutu ustavili štiri državljane Sri Lanke in njihovega jugoslovanskega spremljevalca, ki so bili na tem, da ilegalno prestopijo mejno črto. Pred nekaj dnevi pa so na podoben način prestregli skupino sedmih Jugoslovancev iz južnih republik, ki so tudi na-

meravali na nedovoljen način v Italijo. "Promet" čez mejo je, kot kaže, dokaj živahen tudi mimo mejnih prehodov.

Zabavni večer na Nauticampu

V Tržiču se na razstavnem prostoru v Ul. Boito in ob kanalu Valentini nadaljuje še do nedelje salon plovil Nauticamp. Doslej si ga je ogledalo že več kot 25 tisoč obiskovalcev, sklenjenih je bilo tudi več kupčij z rabljenimi čolni, ki so na ogled v Tržiču.

Nocoj ob 21. uri napovedujejo v Valentini klubu zabavni večer "Rombo star in blu", na katerem bodo nagradili pilote, ki so se uveljavili na evropskem prvenstvu "offshore" in na tekmovalnih mednarodnih formule "grand prix". Na večeru bosta tudi nastopila kabaretist Enzo Braschi in pevka Patty Pravo.

■ **Včeraj okrog 17. ure** se je v prometni nesreči v Ul. Pellico lažje poškodoval 32-letni kolesar Safet Bečirovič iz Nove Gorice. Z rešilcem so ga prepeljali v goriško splošno bolnišnico, kjer so mu zdravniki ugotovili lažji pretres možganov in morebitni zlom ramena. Okreval bo v treh tednih.

Dober, a nihajoč koncert pianistke Brede Ukmar

Slovensko kulturno društvo Tabor, ki deluje na Opčinah, je v petek, 3. marca, v okviru Openskih glasbenih večerov priredilo klavirski recital pianistke Brede Ukmar iz Sežane. Glasbeni študij je dokončala na ljubljanski Akademiji za glasbo, tu se je šolala pri prof. Zdenki Novakovi in pri prof. Aciju Bertonicu. Sodelovala je na številnih glasbenih tečajih. Izpopolnjevala se je v Italiji pri prof. Micheleju Marvulliju. Sedaj poučuje klavir na nižji in srednji glasbeni šoli v Ljubljani.

Program, ki si ga je pianistka izbrala za petkov večer, je bil pester in zanimiv. Zahtevnejšim skladbam so smotno sledile manj zahtevne, tako da sta se bodisi pianistka kot občinstvo sprostila.

Prvi na sporedu sta bili dve Sonati Domenica Scarlattija. Zlasti v prvi Sonati (E-dur K 380) je pianistka izvalila iz klavirja prijetne barve, ki so spominjale na idilično, pastoralno občutje. Dialogi med obema rokama so bili izraziti. Ritmična neenakomernost pa je nekoliko skazila celostno sliko teh dveh skladb.

Morda je bila prav Mozartova Sonata v C-duru K 330 najšibkejša točka celotnega nastopa. Pianistka si je, verjetno zaradi nesproščenosti, izbrala v obeh skrajnih stavkih tempo, ki mu sama ni bila kos. Tako so bili številni okraski in hitrejši prehodi neizraziti. Nastopila je neenakomernost v podajanju glasbenih misli. Tudi teme so zaradi prehitrega tempa izzvenele neprizadeto in pusto. Čeprav je pianistko v drugem stavku še vedno preganjal tempo, ga je vseeno zaigrala občuteno in ekspresivno. Do izraza je prišel predvsem srednji del.

Prepričljivi so bili trije Pouleuenci Mouvements perpetuels. Zelo gotov je bil zlasti tretji stavek, v katerem smo lahko zasledili zanimive, sodobne, skoraj jazzovske melodije, ritem in harmonijo. »Pogovor« med različnimi temami je pianistka izpeljala res z okusom.

Trije Preludiji slovenskega skladatelja Milana Potočnika so z muzikološkega vidika zanimivi, saj so njegov prvi opus in so bili objavljeni šele pred kratkim. Od pianista terjajo krepko tehnično znanje zaradi številnih prehodov v oktavah, premikanja harmonskih sklopov, burne nasledice skal ipd. Na žalost že obrabljeni klavir večkrat ni dopustil, da bi obsežna glasbena struktura jasneje prišla do izraza. Tako so bili na primer fortissimi skoraj zadušeni in niso izpričali bljeska, ki bi bil na nekaterih mestih zelo primeren.

Sledile so Gnossiennes francoskega skladatelja Erica Satieja. Skladbe so si po strukturi zelo podobne. V glavnem se ob ostinatni spremljavi leve roke v desni pojavi melodija. Pianistka je prikazala vso spretnost in skladnost, včasih celo melanholijo nekaterih melodijskih linij, čeprav smo v nekaterih prehodih zasledili negotovost, zlasti v igri na pamet.

Zadnje na sporedu so bile tri Chopinove skladbe: Scherzo v b-molu op. 31, Fantazija-Impromptu v cis-molu op. 66 ter Scherzo v h-molu op. 20. Pianistka je bila v izvedbi teh skladb najbolj gotova. Iskala je najrazličnejše barve, čeprav ji klavir ni nudil celotne palete. Rubate je smotno izvedla. Ekspresivno in prizadeto je odigrala srednji del Fantazije. Na splošno pa lahko rečemo, da so prišli številni izredno burni crescendi in kontrasti do izraza le v skromni meri. Temu pa je prispevala tehnika, ki se je na žalost omejevala le na rabo prstov in podlakti in ne cele roke, kar bi znatno pripomoglo h krepkejšemu in jasnejšemu podajanju določenih misli.

MARKO OZBIČ

Razstava Klavdija Tutte v galeriji Feniks Slikarstvo polno energije in zamisli

Sprehod po razstavi del goriškega likovnika Klavdija Tutte v galeriji Feniks v Ljubljani nas nehoti spomni na izredno obsežne prikaze njegovega opusa nedavno v Novi Gorici. Ta uveljavljajoči se ustvarjalec se je z različnimi deli, slikami, risbami, grafikami in kipi predstavil sočasno kar v štirih razstavnih prostorih. Pa to niso bile komorne razstave, ampak kar obsežni pregledi. S svojim temperamentnim likovnim ustvarjanjem Tutta zmora izjemno obsežen opus, ki ga nenehno dopolnjuje z novimi iskanji v najrazličnejših tehnikah.

Barvne risbe v odtisnjenih slepih reliefnih okvirjih sestavljajo pretežni del razstave v Feniksu, ki pa je dopolnjena še z dvema večjima slikama. Slike večjih formatov namreč v Tutto-vem novejšem obdobju podobno kot dosežki v drugih zvrsteh vrejo na dan v neprekinjenem ritmu, ki je značilen za tega ustvarjalca. Slikar se neumorno, rekli bi skoraj igraje loteva slikanja, saj ga v to žene izredna energija in neusahljivi vir zamisli. Ta sredozemski značaj, katerega oznake se pri pisanju o Tutti ne da izogniti, se sedaj, ko je tako na široko razgrnjen njegov opus, predvsem po goriških razstavah, še bolj očitno kaže in razpoznava. Videti pa je tudi jasen naslon na dobro slikarsko izročilo evropskega slikarstva, ki se z ekspresionističnimi potezami pojavi že daleč nazaj v novoveškem obdobju, doživi pa potrditve v začetku tega stoletja in spet sedaj, ob njegovem koncu. Modernistično slikarstvo se z njim ponovno preverja, seveda v luči novih likovnih nalog in pogledov, kar dokazuje tudi Tuttin opus.

Pokrajinske iluzije, živalski in geometrični liki, ki jih slikar izpoveduje s poudarjeno barvitostjo, ostajajo še naprej središnji motivi Tuttove umetnosti. Njihove najštevilnejše inačice

vznikajo v zaporednih lokih in ustvarjajo nepretrgano izpovedovalsko nit. Njena značilnost je, da povezuje v celoto iz posameznih ploskovitih in plastičnih členov sestavljeno slikarsko pripoved, ki kot iz srednjeveškega strahu pred praznim prostorom izpolni vsak kosček platna. V grafičnih odtisih in risbah je slikar bolj naklonjen postaviti osrednjega motiva v belino, ki jo spoznavamo bodisi kot globino ali bližino. Vendar pa tudi v okviru teh dveh zvrsti prevladuje značilna dinamična poteza, poudarjene barve in postopek sunkovitega sestavljanja kompozicije s sistemom uveljavljenih in tipičnih Tuttinih elementov (menhir-kamen, bik), ki so naslikani s potezami, spominjajočimi na pozni impresionizem. Tuttin svet je

odprt za preteklost, sedanost in prihodnost. Njegove razsežnosti so torej dostopne ljudem, zlasti še, ker jih gradi poudarjena osebna nota. Povezuje jih v slogovno enotnost, ki je cilj mnogih avtorjev. Doseči pa ga je mogoče le s prepričljivostjo lastnih likovnih znamenj, ki jih slikar izoblikuje na podlagi izkušenj in s pomočjo lastnih ustvarjalnih prizadevanj. Bolj kot sta ti dve stvari izraziti, bolj je razpoznaven umetnikov slog. Tutta se tega zaveda, to vprašanje občuti globoko slikarsko in zato tudi pelje svojo ustvarjalno pot v začrtano smer. Sprotni rezultati to nenehno dokazujejo, Tutta pa si jih prizadeva res čim bolj odkrito in pogosto prikazovati občinstvu, ki naj jih sproti preverja. IZTOK PREMROV

Videno na letošnjem Film video monitorju v Gorici

Štigličeva »dopolnitev« Poletja v školjki

Režija: Tugo Štiglic. Scenarij: Vitan Mal, T. Štiglic. Fotografija: Rado Likon. Scenografija: Mirko Lipužič. Glasba: Jani Golob. Montaža: Janez Bricelj. V glavnih vlogah: Kaja Štiglic, David Sluga, Primož Longyka, Vera

Per, Boris Kralj, Janez Hočevnar-Rifle, Jerca Mrzel, Zlatko Šugman, Mila Kačič, Joco Turk. Proizvodnja: Viba film, Ljubljana, 1988.

43-letni režiser Tugo Štiglic je zaradi izjemnega uspeha svojega prven-

ca Poletje v školjki iz l. 1986 (dve mednarodni priznanji, rekorden obisk občinstva v domovini, prodaja v tuje dežele) lahko realiziral še njegovo nadaljevanje. Nežna ljubezenska zgodba med Mileno (Katja Štiglic) in Tomažem (David Sluga) se je preselila iz sončnega Pirana v še poletno razpoloženo Ljubljano. Lepa najstnika se ponovno srečata ob zvokih - figurah »break dancea« in jazz plesa v Plesnem klubu. Vitan Mal, scenarist tudi prvega Poletja v školjki, je tokrat pripravil Štiglicu še bogatejšo predlogo za prikaz »načina zabave« fine ljubljanske mladine. Milena in Tomaž živita v odtujenih in deljenih družinskih okoljih: Milena stanuje pri babici, ker sta njena starša ločena; Tomaž pa je vedno okoli, saj ni njegovih staršev nikoli doma. Vsa zadeva je popoprana še z značilno »družbeno-politično« afero: neka mestna institucija hoče izseliti plesno šolo, da bi v njenih prostorih namestila arhive. To je povod za protest mladih break in jazz plesalcev po mestnih ulicah in za njihov koreografski nastop pred izbrano publiko in nekim političnim prvakom (»naš« Joco

Turk). Briljantni plesalci z minizvezdo (Kaja Štiglic) na čelu se razživijo v posrečenih priredbah koreografij iz znanih muzikalov (All that Jazz, Cabaret itd.) in tako preprečijo načrt poglavih birokratov.

Drugi del te slovenske inačice Časa jabolk se nam zdi z nekaj pridržki še bolj dovršen in dodelan kot prvi. Tugo Štiglic sicer ne prikriva svojih komercialno-avtorskih namer, toda od obeh smotrov je uresničil le prvega. Kajti njegov plesni spektakel, kljub konvencionalnemu zapletu in nekaterim res motečim ekscesom (npr. pretirana propaganda potrošniških vzorcev z Zahoda, brez sleherne ironije), zaživi v vsej polnosti, še zlasti v zaključnem slikovitem spletu baletov. Tu gre pohvaliti plesalce študentskega Plesnega kluba Kazina in njihovega koreografa Mojco Horvat. Štigličeva predstava problematičnih odnosov znotraj (malomeščanskih) družin protagonistov pa je le preveč stereotipno nakazana, brez vsakršne poglobitve.

DAVORIN DEVETAK

Nova številka Primorskih srečanj

Te dni je izšla nova številka »revije za družboslovje, gospodarstvo in kulturo« Primorskih srečanj. Že ob prvem listanju je razvidna smotrnejša in preglednejša impaginacija, kar bo tudi prihodnjim zvezkom koristilo. Kar pa je seveda bolj pomembno od tega, to je vsebina, ki je tudi to pot v marsičem privlačna in zanimiva.

Uvodno mesto so uredniki odstopili pisatelju Borisu Pahorju, ki je ponatisnil svoj esej »Usoda bele lise«. Najbrž bo na posebno pozornost in odmev naletel prispevek Darka Darovca in Vide Rožac z naslovom »Razkol na Svobodnem tržaškem ozemlju zaradi resolucije informbiroja«. Temu sledijo še običajni portreti primorskih strokovnjakov, Kermaunerjeva študija o Vladimiru Bartlu in še marsikaj, kar je vezano na primorski prostor.

Tokrat je tudi zelo obsežno in lepo urejeno poglavje z literarnimi prispevki bolj ali manj uveljavljenih avtorjev, kar nakazuje možnost, da bi znala revija na tem področju prevzeti vodilno vlogo.

Dekonstruktivizem je v zadnjem času priljubljena tema med poznavalci arhitekture. Razstava v New Yorku je poskušala poiskati odgovor, kako lahko razumemo ta pojav, tako tuj tokovom arhitekture v poslednjih desetih letih. Kaj je dekonstruktivizem? Bolje je vprašati, kaj ni. Nič nima skupnega s postmodernim, odvisno od zgodovinskih oblikovnih elementov, niti z modernim, hladno, redoljubno in racionalno arhitekturo. To je visoko teoretična arhitektura in na razstavi opazimo, da je večina objektov, predstavnikov dekonstruktivizma, ostalo nerealiziranih le kot modeli in je tudi nemogoče, da bi bili kdajkoli realizirani. Pri dojemanju teh objektov imamo občutek, kot da bi se avtorji prizadevali spremeniti naše osnovno dojanje arhitekture s tem, da ne akceptirajo osnovnih elementov tradicionalne arhitekture: tal, sten, oken, vrat in orientacije. Objekte projektirajo v ostrih kotih, z agresivnimi linijami, bizarnimi preboji, posvsnimi in nedokončanimi formami, kot da bi hoteli pokopati vse tradicije arhitekture, ki naj bi bila lahko čitljiva in ustvarjala človeku prijetno okolje. Je popolno nasprotje polnokrvni arhitekturi poslednjih let in če poskušamo stil primerjati s kakršnimkoli pojavom v zgodovini arhitekture, opazimo paralelo z ruskim konstruktivizmom v dvajsetih letih - vendar gredo arhitekti tukaj še veliko dalje - konstruktivizem eksplodira v neurejene, bizarne elemente ter zavrača asimetrični red, ki so ga konstruktivisti dosegli v svojih kompozicijah.

Toliko o osnovnih zapazanjih ob pregledu prikazanega opusa. Na razstavi je sedem arhitektov predstavilo zelo različne dosežke. Najbolj poznano ime med njimi je arhitekt iz Los Angelesa Frank Gehry. Na razstavi je predstavil svojo stanovanjsko hišo v Santa Monici, realizirano v poznih sedemdesetih letih. Stavbo, konvencionalno predmetno hišo, ki ostaja jedro kompozicije,

Novi pogledi na arhitekturo

Dekonstruktivizem v New Yorku

cije, obdaja namerno surova struktura nenavadnih oblikovnih elementov. Ta projekt je naredil prvo globoko zarezo v tradicionalnih tokovih, podobno kot v post modernizmu stavba Venturija, grajena leta 1962. Pri pregledu Genryjevega dela ni težko opaziti, da se je hitro zavedel sterilnosti dekonstruktivizma in njegova silna ustvarjalna moč ni dopustila, da bi se zaprl v njegove ozke meje.

NAJBOLJ ZANIMIV - LIEBESKIND

Dela arhitektov Eisenmana, Liebeskinda, Hadida so dosežki teoretične arhitekture, mnogo bolj kot dela Tschumija in Kollhaasa, ki so s svojimi sporočili lažje razumljiva. Tachumi deluje na oddelku za arhitekturo na kolumbijski univerzi in je tukaj predstavljen s projektom Parc de la Villette v Parizu. Objekt je zasnovan kot niz zvorode po barvarnih kovinskih parkovnih struktur in je bil realiziran pred kratkim.

Liebeskind je na razstavi najbolj zanimiv - predstavljen je s kompleksom zazidave v Berlinu. Projekt je dobil prvo nagrado na natečaju leta 1987. Iz Liebeskindovih zapiskov zvemo, da izraža objekt politično sporočilo (berlinski zid) in kot tak je objekt veliko močnejši kot gola zgradba sama. Hadid predstavlja projekt nočnega lokala v Hong Kongu »The Peak« (vrh, konica). Bistvo zasnove je v divji kompoziciji plosčadi v različnih nivojih in smereh, kar učinkuje nemirno, nelogično in človek si težko predstavlja, da bi lahko v tem prostoru zdržal dalje časa.

Koolhaasov stanovanjski objekt v Rotterdamu je veliko bolj konvencionalen, čeprav arhitekt uporablja optične prevare in je, kot da bi opazovali Escherjevo kompozicijo, predstavljeno z dvema elementoma - ploščo in stolpom. Ko primerjamo Liebeskindove teoretične dizajne s Koolhaasovim nekoliko omiljenim, konvencionalnim pristopom, uvidimo nasprotje: bolj so ti objekti resnični, »realizirani«, manj »dekonstruktivistični« postajajo. Bolj je stil čist, manj je arhitekture. Spoznamo, da se dekonstruktivizem dotika roba kiparstva in meša vode med arhitekturo in med kiparstvom bolj kot ostala arhitektura.

Opazimo še nekaj: ta arhitektura je v resnici zelo daleč od resničnega nereda. Tukaj ni nič slučajno, noben kot, linija ali detajl, vse je precizno načrtovano. Dekonstruktivistični dizajn ni kaotičen ali celo zasnovan tja v en dan, temveč je red prisoten vse do meje, ko začne izgubljati svojo jasnost in ga z občutkom za prostor ne moremo več zaznavati.

Z OBUČTOKOM ZA LEPO

Dekonstruktivizmu je težko oporekati občutek za estetiko. Kljub pozivom njegovih predstavnikov k socialni polemiki, je resnični pomen dekonstruktivizma v raziskavah oblike in prostora, ki jih je začel modernizem, vendar v tem primeru daleč preko njegovih meja, celo preko točke, kjer že učinkujejo plasno celo primerki ruskega konstruktivizma.

Z modernizmom drugače nima veliko skupnega. Moderna arhitektura je s svojim poslanstvom poskušala spremeniti naše okolje, dekonstruktivizem je nasprotno zaprt vase.

V čem lahko vidimo vzrok za njegov eksploziven pojav: v ustvarjanju zadnjih desetih let so arhitekti več ali manj zanemarjali pomemben vidik v arhitekturi - z nasičenostjo postmoderne in hkrati z njenim vključevanjem zgodovinskih oblikovnih elementov so naredili na področju raziskave prostora in oblike zelo malo. Tako lahko razumemo pojav dekonstruktivizma tudi kot reakcijo na nezadržan polet postmoderne. Dejstvo je, da je z dovršenostjo v postmoderni hkrati prenehala tudi sla po iskanju nečesa novega - namesto tega so jo sprejeli v komercialni arhitekturi. Je mogoče, da se podobno zgodi z dekonstruktivizmom? Kot v postmoderni in moderni pred njo, bo tudi tukaj mnogo poskusov posnemanja, vendar bo to veliko težje, če ne nemogoče, saj gre v tem primeru za popolnoma drugo stvar: tukaj ne sledimo elementom z vizualnimi učinki, tukaj gre za nekakšen notranji izraz, mnogokrat z določenim sporočilom, v glavnem pa za neko težnjo po spremembi, prevratništvo. Postmodernizem je približal arhitekturo množicam - dekonstruktivizem nasprotno - zožil je krog ljudi, ki ga razumejo. V praksi že vidimo poskuse približati to arhitekturo ljudem in ti poskusi bodo po tej razstavi po vsej verjetnosti še sledili. Toda to je le znak nerazumevanja te arhitekture, želje po vizualnih efekti, kar je dekonstruktivizmu popolnoma tuje.

Svoje mesto v zgodovini arhitekture bo dekonstruktivizem zavzel kot teoretična arhitektura, dodatek k postmoderni. Toda ta odgovor na postmoderno ne bo ostal zabeležen kot pojav, ki je razvojne možnosti arhitekture razširil, temveč nasprotno, kot pojav, ki je te možnosti zožil.

(Povzeto po mariborskem Večeru)

Košarkarski pokal prvakov

Poraz Jugoplastike

ARIS - JUGOPLASTIKA 96:85 (54:45)
ARIS: Lipiridis 6, Yannakis 20, Galis 45, Subotić 9, Romanidis, Vourgjunus, Filippou, Katsoulis, Doyakis, Wiltjer 16.

IZIDI 12. KOLA
Aris - Jugoplastika 96:85
Makabi - CSKA 94:90
Nashua - Scavolini 94:69
Limoges - Barcelona 104:101

LESTVICA				
Makabi	12	10	2	1121:1042 20
Barcelona	12	9	3	1030:973 18
Aris	12	8	4	1071:1047 16
Jugoplastika	12	7	5	1023:988 14
Limoges	12	5	7	1057:1044 10
Scavolini	12	4	8	960:1020 8
CSKA	12	3	9	973:1006 6
Nashua	12	2	10	994:1109 4

PRIHODNJE KOLO
CSKA - Jugoplastika (14. 3.), Limoges - Aris (15. 3.), Nashua - Makabi in Barcelona - Scavolini (16. 3.).

JUGOPLASTIKA: Sretenović, Perasović 16, Pavičević 14, Kukoč 12, Sobin 7, Čizmić, Burić, Tabak 2, Ivanović 12, Radja 22.

SODNIKA: Zych (Pol.) in Mailhabiau (Fr.); GLEDALCEV: 8 tisoč.
SOLUN — Košarkarji Jugoplastike so v Solunu zgubili z isto razliko, s katero so zmagali v prvem srečanju doma v Splitu. Kaj več je bilo na »vročem« igrišču v Grčiji težko doseči. Z druge strani pa je bilo opaziti, da niso dali vsega od sebe, kar jim tudi ni bilo potrebno, saj so si nastop na finalu v Münchnu že zagotovili. Kljub vsemu so se v prvem polčasu dobro držali. Popustili so le tri minute pred odmorom, kar so domačini takoj izkoristili in si priigrali prednost 9 točk. V 2. polčasu je Aris prednost višal (v 35. minuti 92:70). Končnica tekme pa je bila v znaku jugoslovanskega prvaka, ki je zaostanek uspel zmanjšati na samih 11 košev. Pri Grkih je bil daleč najboljši Galis, ob njem pa sta se izkazala še Yannakis in Wiltjer. V vrstah Jugoplastike je v posameznih delih tekme dominiral Radja, nemajhnih doprinos pa sta dala Pavičević in Perasović.

Japonska končnica smučarskega svetovnega pokala

Zmaga Furusetha, obup Zurbriggna

SHIGA KOGEN — Smučarski svetovni pokal se s hitrimi koraki bliža koncu. Včeraj je bil na Japonskem zadnji veleslalom sezone in prišlo je do velikega presečenja. Ne toliko zaradi Furusetha, ki je tekmo zmagal, temveč zaradi »starega« Stenmarka, ki je neposredno pripomogel k porazu Zurbriggna na ločeni lestvici te discipline.

Stenmark je bil po prvi vožnji komaj 19., z drzno drugo vožnjo pa se je povzpел na odlično 4. mesto in s tem odvzel Zurbriggnu točko, ki bi mu dala končno zmago v veleslalomu. Tako Zurbriggna kot Furuseth sta osvojila enako 82 točk, Furuseth pa je imel boljše uvrstitve.

Danes bo na Japonskem še zadnji moški slalom, na katerega računajo Italijani, ki naj bi s Tombo dočkali vsaj delno zadoščenje. V včerajšnjem veleslalomu pa je bil Tomba izredno slab. Po 8. mestu iz prve vožnje, je v drugi zdrknil celo na 21. Pred njim je bil od Italijanov na 15. mestu Camozzi.

Vrstni red veleslaloma: 1. Furuseth (Nor.) 2'33"70; 2. Strolz (Av.) 2'34"46; 3. Wallner (Šve.) 2'34"53; 4. Stenmark (Šve.) 2'34"65; 5. Zurbriggna (Švi.) 2'34"66; 6. Bittner (ZRN) 2'34"67; 7. Nierlich (Av.) 2'34"72; 8. Mader (Av.) 2'34"98; 9. Eriksson (Šve.) 2'35"29; 10. Hangl (Švi.) 2'35"32; 13. Žan (Jug.) 2'35"62; 15. Camozzi (It.) 2'35"81; 21. Tomba (It.) 2'36"90.

Končni vrstni red veleslaloma: 1. Furuseth (Nor.) 82; 2. Zurbriggna (Švi.) 82; 3. Nierlich (Av.) 79; 4. Stenmark (Šve.) 67; 5. Girardelli (Luks.) 66; 11. Čizman (Jug.) 36.

Lestvica za SP: 1. Girardelli (Luks.) 407; 2. Zurbriggna (Švi.) 298; 3. Tomba (It.) 177; 4. Furuseth (Nor.) 168; 5. Wasmeier (ZRN) 166; 6. Hoeflechner (Av.) 126.

Na sliki (AP): Ingemar Stenmark je s četrtnim mestom posegel v živo s tem, da je z eno samo stotinko sekunde pahnul Zurbriggna v obup.

Od Tirenskega do Jadranskega morja

Stefanu Allocchiu šprinterski uvod

BACOLI — Italijanski kolesar Stefano Allocchio je osvojil svojevrsten uvod dirke od Tirenskega do Jadranskega morja. Na mestni krožni progi so najprej izvedli devet kvalifikacijskih dirk na 10,5 km dolgi progi. Najboljši iz vsake skupine so se nato pomerili v finalu in Allocchio je v končnem šprintu imel največ moči. Drugi je bil Švicar Urs Freuler. Zmaga je Allocchiu prinesla 13 sekund odbitka, s katerimi bo danes branil svoje vodilno mesto v prvi pravi etapi, ki bo karavano privedla v Latino.

Tehnične značilnosti današnje etape bi morale ovrednotiti kolesarje, ki so najbolj spretni v masovnih zaključkih. Vzpetin na progi skoraj ni. Etapa bo dolga 215 km.

Zmaga Corniera v Franciji

NICA — Na četrti etapi kolesarske dirke Pariz - Nica je zmagal mladi Francoz Cornier, rojak Madiot pa je ohranil prvo mesto na skupni lestvici. Ob dogodkih na cestah se medtem ustvarja napetost v zvezi z dopingom, ki naj bi bil na tej dirki povsem običajen. Organizatorji so povsem »pozabili« na zdravniško ekipo, ki bi morala pregledati dejansko izvajati. Baje je ob koncu vsake etape na razpologo prostor, v katerem bi morali izvajati kontrole, sistematično pa ostaja neizkoriščen in prazen.

Nogometna Francija ob robu prepada

Platini upa v bodočnost

PARIZ — Nogometna Francija si liže škotske rane in z veliko mero realnosti računa, da bo prihodnjemu nogometnemu SP sledila brez posebnega zanimanja. Po porazu 0:2 s Škotsko ima Francozi samo hipotetične možnosti, da se uvrstijo na finalni turnir. Morali bi zmagati na vseh preostalih tekmah in upati, da bi Škotska in Jugoslavija zašli v krizo.

Francoski tisk je v glavnem enotnega mnenja, da Platiniju čudež ni uspel. Že prej je bila prisotna zavest, da je francoski nogomet v globoki krizi iz katere se bo lahko rešil samo po trdem delu na sami osnovi domačega naraščaja.

Podobno je bilo tudi mnenje Platinija, ki je priznal, da je nogomet v Franciji sedaj v težavah, vendar istočasno dodal, da ga ne plaši njegova bodočnost. Bivši zvezdnik je tudi potožil nad rezultatom iz Glasgowa. Francozi naj bi bili boljša ekipa z večjim številom zrelih priložnosti za gole.

Disciplinski ukrepi nogometne komisije

MILAN — V zvezi z zadnjimi dogodki v nogometni A ligi je disciplinska komisija italijanske nogometne zveze izrekla nekaj diskvalifikacij za eno kolo. V nedeljo bodo počivali Bergomi (Inter), Cerezo in Pari (Sampdoria), Agostini in Limido (Cesena), Cavallo in Piovanello (Pisa), Enzo (Lecce), Fontolan (Ascoli), Fusi (Napoli) in Oddi (Roma). Za pokalne nastope je UEFA za eno kolo izključila Viridisa (Milan), Viallija in Carbonija (Sampdoria) ter Fusija in De Napolija (Napoli).

Nogometno prvenstvo od 27. avgusta

RIM — Počitnice italijanskih nogometašev bodo letos izjemno kratke. Zaradi obveznosti v zvezi s svetovnim prvenstvom se bo namreč domače prvenstvo 1989-90 A lige letos začelo že 27. avgusta, končalo pa 29. aprila. Dve koli bodo odigrali ob sredah.

Za obstanek v državni C-1 ligi zveza ukinila »play-out«

Kolikšne so možnosti Olympie in Bora Elpro?

Kolikšne so možnosti naših dveh edinih odbojcarskih državnih ligašev, Olympie med moškimi in Bora Elpro med ženskami, da si ob koncu letošnje sezone v C-1 ligi, do katere manjka le še pet kol, zagotovita obstanek v ligi? Obe tile naši šesterki, za kateri je bil obstanek v ligi že pred samim pričetkom prvenstva edini cilj sezone, prav gotovo preživljata težke trenutke in možno je, da bo njuna usoda visela na nitki prav do 15. aprila, ko bo na vrsti zadnja prvenstvena preizkušnja.

V teh dneh je oba tabora naših tretjeligašev nemara osrečila vest, da je vsedrjavna odbojcarska zveza zaradi povečanja števila ekip v najvišjih ligah ukinila tako imenovana dodatna tekmovanja »play-out«, ki zadevajo prav C-1 ligaše. To pomeni, da se je med moškimi število teh, ki izpadejo, zmanjšalo na štiri, med ženskami pa na tri, kar sicer vseeno ni

malo. Če upoštevamo, da se je v skupini Olympie ena ekipa odrekla prvenstvu že pred pričetkom sezone, morajo tudi Goričani ob koncu tekmovanja imeti za sabo »lex tri ekipe«.

Tabeli, ki ju objavljamo, ponazarjata pot, ki jo morata naši ekipi še prehoditi do konca sezone, tako da lahko prav vsakdo skuša najti odgovor na začetno vprašanje. V tabelo smo uvrstili vse ekipe, ki so teoretično še vpletene v boj za obstanek, čeprav je na dlani, da sta Badia med moškimi in Fratte (matematično) med ženskami že izpadla.

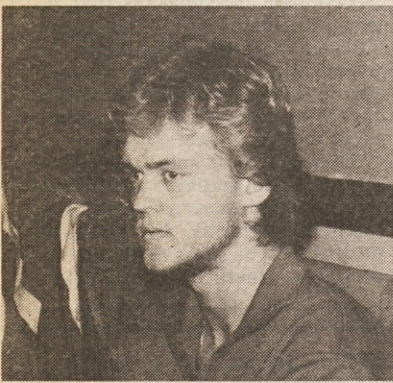
Razvidno je, da vlada v ženskem prvenstvu precej večja izenačenost, tudi zato, ker so ekipe s spodnjega dela lestvice večkrat že premagale vodilne oziroma tretjevrščen Albatrosa in Latisano, medtem ko med moškimi vodilna šesterica le redkokdaj zgublja s slabšimi.

TAKO OLYMPIA			TAKO BOR ELPRO		
Olympia	Badia	Nova Gens	Pav Ud	OMA	Feltre
Petrarca	Cessalto	Cus Ts	Ausa Pav	Fiume V.	Fincantieri
Nova Gens	—	Ferroall.	Bor Elpro	Ausa Pav	Fiume V.
Badia	Nova Gens	Flebus	OMA	Vivil	Latisana
Cessalto	Cus	Badia	Fincantieri	Bor Elpro	Albatros
S.Giustina	Petrarca	Anchor Fix	Vivil	Latisana	Pav Ud
			Dolo	Pav Ud	OMA
			Latisana	Albatros	Dolo

Legenda: v prvem stolpcu imena ekip in število osvojenih točk, v ostalih stolpcih pa (po vrsti) spored do konca sezone. Z mastnim tiskom so označene tekme na domačih tleh

danes igra za vas - danes igra za vas

Erik Dolhar

Erik Dolhar (letnik 1970) se je začel ukvarjati s košarko leta 1977 pri open-skem Poletu, kjer je igral tri sezone, nakar pa je prestopil h Kontovelu. V letošnji sezoni pa igra za mladince nabrežinskega Sokola. Erik pa je navdušen tudi nad smučanjem. Več let je bil član tekmovalne skupine SK Devin in tudi sedaj se ukvarja s smučanjem. Že vrsto let je sodelaval naše športne redakcije in Radia Trst A. Prejšnji teden je Fabio Sancin pravilno napovedal kar 12 rezultatov. Čestitamo!

konjske dirke - konjske dirke

Na dirki v Milanu je glede na ugodno startno številko glavni favorit za zmago Ettore Mas (sk. 1). Med najnevarnejšimi nasprotniki bi moral biti Bacral Bi (sk. 2), pozabiti pa ne gre na Ernibela (sk. X).

V Neaplju bo težko prehiteti Erco-wita Az (sk. X), če mu bo uspelo, da se prebije v ospredje. Za zmago bi se moral potegovati tudi Fola del Cigno (sk. 1), čeprav ima slabo startno mesto. Presenečenj lahko pripravi Enparente (sk. 2).

V Firencah bi prvo mesto moralo biti že vnaprej oddano Granu di Valle (sk. X). Soliden je sicer Feltrinelli iz sk. 2, vendar ima neugodno startno številko. Iz sk. 1 bi omenili Falca Gri-gia.

V Tarantu bi poskusili bazo s sk. 2, v kateri je najboljši Euriaco Lb. V iz-vrstni formi je Fran Ci (sk. X), brez možnosti pa ni niti Frank (sk. 1).

V Padovi je najresnejši kandidat za zmago Fuoco Pra (sk. X). Precejšen na-predek kaže Ginski (sk. 2), v ospredje pa se lahko prebije tudi Erbusco (sk. 1).

totocalcio

Ascoli - Sampdoria	x	2
Bologna - Atalanta	x	
Como - Lazio	1	x 2
Milan - Juventus	1	x 2
Napoli - Cesena	1	
Pisa - Lecce	1	
Roma - Inter	x	2
Torino - Fiorentina	x	
Verona - Pescara	x	
Cosenza - Avellino	x	
Udinese - Cremonese	1	x
Triestina - Spezia	1	x
Perugia - Foggia	x	

V Pisi bi se morala uveljaviti sk. 1, v kateri je najboljši Okingfor. V sk. X nikakor ne smemo pozabiti na Rockalla, iz sk. 2 pa omenimo Thatcha at Duscka, ki je v dobri formi.

Dirka tris

TRST — Dirka tris bo v Trstu, kjer bo na startu 18 konj. Naši favoriti: 5 Gimmy Catti, 8 Dubspig Mo, 16 Exodu RI. Za sistemiste: 18 Jazzy Jen, 17 Vacation, 7 Grost.

totip

1. — prvi	1
2. — prvi	X 2
3. — prvi	X 1 2
4. — prvi	2 1
5. — prvi	X 1
6. — prvi	X 2

1. MOŠKA DIVIZIJA

NA TRŽAŠKEM

SLOGA SAGOR - DLF A 3:2

(6:15, 8:15, 15:8, 15:6, 15:10)

SLOGA SAGOR: Božič, Čač, Jercog,

D. in M. Kralj, Pahor, Sain, Sgubin.

V sredo je bilo na Opčinah anticipirano srečanje 3. povratnega kola med Slo-ga Sagor in šesterko DLF. Kot v prvem delu, so tudi tokrat zmagali slogaši po 5 nizih. V prvih dveh našim fantom ni slo nič od rok, od servisov do sprejema in zaključevanja. Gostje so tako povsem zaslužen povedli z 2:0, v nadaljevanju pa se je stanje povsem spremenilo. Slogaši so zaigrali kot znajo, povsem uveljavili svojo premoč, in osvojili tako 8. prvenstveno zmago. (Inka)

NA GORIŠKEM

Najzanimivejša novica iz tega kola je verjetno prva zmaga Vala, ki je nadigral Corridoni. Prepričljivo zmago so si priigrali tudi fantje Našega prapora, Olympia pa je na domačih tleh potegnila krajši konec.

IZIDI 8. KOLA: Val - Corridoni 3:1, Olympia - Caldini 1:3, Cormons - Grado 0:3, ACLI Ronchi - Naš prapor 1:3, S. Luigi - Torriana 3:0, Intrepida - Mossa 3:0.

LESTVICA: Intrepida Mariano 16, Naš prapor in S. Luigi 14, Caldini in Torriana 8, Olympia, Corridoni, Grado, Mossa in ACLI Ronchi 4, OK Val in Cormons 2.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

SKUPINA A

Po šestih kolih je stanje na vrhu lestvice nespremenjeno. Vodeči S. Luigi je zmagal, za petami sta mu Lucinico in Cormons. Soča Čerimpex je žal zabeležila drugi zaporedni poraz.

IZIDI 6. KOLA: S. Luigi - Azzurra 3:2, Lucinico - Soča Čerimpex 3:0, Mossa - Cormons 2:3, Libertas Gorica - Capriva 0:3.

LESTVICA: S. Luigi 12, Lucinico in Cormons 10, Soča Čerimpex in Azzurra 4, Libertas Capriva, Libertas Gorica in Mossa 2.

SKUPINA B

Na vrhu lestvice je še vedno Corridoni, ki je tokrat premagal drugouvrščeno šesterko Farre. Na začasnem 3. mestu je Agorest, vendar je treba upoštevati, da mora nadoknaditi dve srečanju proti šibkejšim ekipam. Če bo Agorestu uspelo obakrat zmagati, bo dosegel 2. mesto.

IZIDI 6. KOLA: Agorest - ACLI Ronchi 3:0, Farra - Corridoni 0:3, Grado - Fincantieri 3:0, Villacher Bier - Intrepida 1:3.

naše ekipe v raznih odbojcarskih prvenstvih

LESTVICA: Corridoni 12, Farra 10, Agorest in Grado 6, Intrepida in ACLI Ronchi 4, Fincantieri 2, Villacher Bier 0.

2. ŽENSKA DIVIZIJA

V tem prvenstvu so odigrali 3. kolo. Edini slovenski predstavnik v tej skupini, Olympia, je na tujem zabeležil uspeh.

IZIDI 3. KOLA: Mossa - Villesse 2:3, ACLI Ronchi - Olympia 0:3, počival je Morarese.

LESTVICA: Villesse 6, Morarese 4, Olympia 2, ACLI Ronchi in Mossa 0.

UNDER 16 ŽENSKE

Tudi po 14. kolu še vedno vodi Fincantieri, ki je še nepremagan, Soča Čerimpex in Libertas Gorica pa sta mu za petami.

IZIDI 14. KOLA: Intrepida - Fossalon 3:0, Sagrado - S. Luigi neod., Farra - Libertas Gorica 0:3, Soča Čerimpex - Azzurra 3:0, Grado - Fincantieri 0:3.

LESTVICA: Fincantieri 28, Soča Čerimpex in Libertas Gorica 24, Azzurra 18, Sagrado 12, Farra 10, Fossalon 8, Intrepida in S. Luigi 6, Grado 2.

UNDER 15 ŽENSKE

V tem kolu je prišlo do presenečenj. Vodeč ACLI iz Ronk je klonil proti Pierisu, ki mu je sedaj za petami, Villesse pa je nepričakovano potegnil krajši konec proti Villacher BIERu. Agorest je nerodno izgubil, Olympia je tokrat počivala.

IZIDI 9. KOLA: Villacher Bier - Villesse 2:0, Pieris - ACLI Ronchi 2:1, Torriana - Agorest 2:0.

LESTVICA: ACLI Ronchi 14, Pieris in Villesse 12, Villacher Bier 8, Torriana 4, Olympia in Agorest 2.

UNDER 14 ŽENSKO

SKUPINA A

V A skupini je lestvica po 3. kolu sledeča: Fincantieri 6, Sagrado, ACLI Ronchi in Pieris 4, Staranzano in Corridoni 0.

SKUPINA B

Sanson iz Ločnika je potrdil svojo premoč in je sam na vrhu lestvice. Treba je tudi omeniti, da je do zmage prišla slovenska ekipa Agoresta, ki je nadigrala šibki goriški Libertas.

IZIDI 3. KOLA: Torriana - Sanson 0:3, Intrepida - Pro Romans 2:1, Libertas Gorizia - Agorest 0:3. Zaostala tekma 2. kola: Sanson - Pro Romans 3:0.

LESTVICA: Sanson Lucinico 6, Intrepida in Torriana 4, Agorest in Pro Romans 2, Libertas Gorizia 0.

UNDER 14 MOŠKI

V to prvenstvo so se vpisale le 4 ekipe: ACLI Ronchi, Torriana, Olympia in OK Val. Spored 1. kola (12. t. m.): ACLI Ronchi - Olympia in OK Val - Torriana. (MJ)

Zahteven program za F. Ruzziera

Z zadnjimi tekmami v krosih ter dlorazskih tekmovanjih se končuje letošnja zimska atletska sezona, ki je dosegla svoj višek pred tednom dni z izvedbo 2. svetovnega dvoranskega prvenstva v Budimpešti. Na pragu pa so že tekme, ki spadajo v poletno sezono, čeprav se uradno sezona začneja s aprilom. Tako bo v nedeljo v Bologni državno tekmovanje v hitri hoji na 25 km, veljavno za državno društveno prvenstvo. Na njem bo nastopil tudi naš atlet Fabio Ruzzier, za katerega bo to prva važnejša preizkušnja po novembrski tekmi v New Yorku. Ne bo pa zadnja v tem mesecu, saj ga že naslednjo nedeljo (19. t. m.) čaka drugo izredno važno tekmovanje, in sicer v

Parizu, kjer bo mednarodna preizkušnja v hoji na 24 km v okviru proslav obletnice francoske revolucije. Teden dni kasneje (v soboto, 25. t. m.) pa bo Ruzzier spet na stezi, tokrat v Zürichu, na 20 km dolgi progi za trofejo "Blau-Weisse Band". Omenimo naj, da je lani na tem tekmovanju naš atlet zmagal in dosegel svoj tehnično najboljši rezultat. V nedeljo, 2. aprila, bo v Trstu tekmovanje "Vivicittà" na razdalji 12 km, na katerem bo poleg Ruzziera gotovo nastopilo še nekaj slovenskih tekmovalcev, 9. aprila pa bo Ruzzier potoval v Madžarsko, kjer bo v Beke-scabi mednarodno tekmovanje na 20 km, veljavno za trofejo "Sweepes".

V nedeljo v košarkarskem prvenstvu D lige proti tržiški peterki POM Za borovce zelo pomembno srečanje

V Moglianu je domača postava presegla pričakovanja in borovce suvereno premagala, tako da je tudi na polju opravičila visok položaj na lestvici.

Ta teden pa bodo košarkarji Bora Radenska igrali pred svojim občinstvom, kar je pa bolj pomembno, je vsekakor dejstvo, da bo ta tekma ena izmed tistih, ki jih je treba osvojiti. V goste bo prišla tržiška postava POM, tako da bo srečanje potekalo v skoraj derbijskem vzdušju. V primerjavi s Tržičani so borovci na varnem mestu, čeprav jih od deželnega tekmeča loči ta samo točki. Zato bo to priložnost za nadaljnji korak na poti k obstanku v ligi.

Pri tem pa mora biti jasno, da tako, kot je zmaga lahko prinašalka znatnega napredka v razpredelnici, bi poraz povzročil boleč spodrsrljaj navzdol in nove nezaželene komplikacije. Zato je Borovim košarkarjem slej ko prej nujno osvojiti novi točki, in to je resnica na ljubo prej dosegljivo kot pa nasprotno. (Cancia)

Borovec Štefan Gulič z žogo med prvenstvenim srečanjem z Latisano.

Jutri v Repnu v košarkarskem promocijskem prvenstvu na Tržaškem Slovenski derbi med Kontovelci in Brežani

S prvenstvenega srečanja Dom - Alba

To obdobje bi lahko označili kot zlati trenutek Cicibone, ki je slavila dvakrat zaporedoma, predvsem pa dokazala zvrhano mero samozvesti in zagrizenosti v igri.

Varovanci trenerja Sancina bodo igrali v gosteh proti Barcolani, ki zaseda peto mesto na razpredelnici in je brez vsake možnosti, da bi posegla v boj za napredovanje.

»Vroč« pa bo tokrat v Repnu, kjer bo na sporedu zadnji letošnji slovenski derbi med Kontovelom Electronic Shop in Bregom Adriatherm. Če velja za Kontovelce to, kar velja za Barcolano, so Brežani v popolnoma nasprotnem položaju in krvavo potrebujejo točki, da bi čimprej zapustili pas »življenjske« nevarnosti. (Cancia)

Domovci jutri v Štarančanu

Domovci bodo jutri gostovali pri močni ekipi Staranzana, ki zaseda s štirinajstimi točkami peto mesto na skupni lestvici. V prvem srečanju so naši potegnili krajši konec, saj so v tistem srečanju popolnoma odpovedali. Ekipa iz Štarančana predvaja hitro igro, pod košema pa razpolaga kar s tremi zelo visokimi igralci.

Dornikovi varovanci bodo skušali osvojiti nov par točk, kar pa ne bo prav enostavno. V prejšnjem kolu so »belo-rdeči« popolnoma razočarali proti močni Albi iz Krmina, saj so odigrali gotovo najslabše srečanje zadnjih treh let nastopanja v promocijskem prvenstvu. Prepričani smo, da bodo jutri zaigrali, kot res znajo, zato tudi prijetna košarkarska predstava ne bo izostala.

Srečanje med Staranzanom in Domom Gometal Simek bo ob 18. uri v občinski telovadnici v Štarančanu, Ul. Montes. (af)

iz sveta naše telesne kulture

Zakaj združeni in kaj nas združuje

Pred tridesetimi leti je bilo ustanovljeno prvo zamejsko slovensko športno društvo, in sicer Športno združenje Bor. Bor je nastal iz športnih odsekov raznih kulturnih društev. Že od samega začetka torej je prevladovala pri telesno kulturnih delavcih želja, oziroma težnja po združevanju. Tako smo prišli iz rekreacije do tekmovalnega športa v pravem smislu. Prišlo je do prvih vpisov v federacije in začel se je nagel razvoj našega gibanja. V zelo kratkem času je prišlo do ustanavljanja še drugih društev v okoliških naseljih ali področjih. Če hočemo biti točni, sicer moramo priznati, da sta vseskozi delovali planinski društvi v Trstu in Gorici, a vendar se nista nikoli podali na tekmovalno področje, saj takrat tudi plezanje ni bilo tekmovalna panoga.

Društva so se samostojno razvijala in med njimi ni prišlo do povezovanja ali dogovarjanja. Problem je bil le v vadbinih prostorih, saj je obstajala le ena sama telovadnica, in tako je nujno prihajalo do delitve prostora na škodo intenzivnega treniranja in sodobnega pristopa k telovadbi. Takrat so nekateri trenerji vadili v dveh ali treh društvih, sami trenerji so bili po večini igralci, kar je še povečalo težave pri vodenju moštev med prvenstvi in podobno.

Nekje je skoraj samoniklo nastala potreba in želja, da se društva tesneje povezujejo, da se poglabijo stiki: mnogi odborniki so prav čutili potrebo po povezovanju, saj sami niso imeli dovolj izkušenj, in pomoč sorodnih društev je bila nujno potrebna.

Ne smemo misliti, da je bil nastanek združenja neboleč. Prišlo je do hudega kresanja mnenj, upal bi si skoraj trditi, da smo preživeli konfliktno obdobje, končno je prevladala zdrava pamet; iskati smo začeli, kaj nas združuje, in ne, kaj nas ločuje. V Združenje so počasi stopala posamezna društva, in tako se je organizacija utrdila, kar je imelo za posledico odprtje uradov v Trstu in Gorici. Nastala je torej organizacijska struktura, ki je nujno potrebna, če želimo, da neko gibanje zadobi konkretnost in stvarne oblike.

Ostali sta še vedno odprti vsaj dve vprašanji, ki sem jih že uvodoma omenil.

Prvo naj bi se nekako glasil: zakaj združeni? Na to je prav lahko odgovoriti. Tesnejše so vezi, večja je moč vseh skupaj, torej tudi posameznika. Na tem področju smo dosegli zavidljive uspehe: izvolili smo naše predstavnike v odbore zvez in to od pokrajinskih do deželnih vodstev. Normalno je, da je prišlo do koncentracije

glasov na dogovorjenega kandidata, kateremu so zaupala slovenska društva, tudi tista, ki niso bila še včlanjena v ZSSDI. Prišlo je do sestavljanja občasnih selekcij in podobno. Navajali bi lahko mnogo primerov, a vendar so ta dejstva vsem prav dobro znana.

Težje je skoraj odgovoriti na drugo vprašanje: kaj nas združuje. Na prvo mesto moramo navesti narodnostno pripadnost. Zavedati se moramo, da moramo skupaj vlagati vse svoje moči, da ostanemo suvereni na svoji zemlji. Aktivirati mladino je naša naloga in moramo neke imeti neko skupno vodilo, neki skupni cilj. Metoda dela in pristopa k reševanju te problematike je odvisna od okolja, a vendar cilj mora ostati vedno isti.

Prvenstveni boji nas ne združujejo, upal bi si kar trditi, da nas kar ločujejo. Derbiji so med našimi društvii vedno zelo napeti in izid je nepredvidljiv ne glede na trenutno stanje na lestvicah. V naših medsebojnih srečanjih prevladuje želja po afirmaciji, želja po uspehu: ni taktiziranja, ni dogovarjanja, tudi če smo iz premnogokrat slišali prišepetavanje, da je to možno.

Menim, da bi morali osredotočiti našo pozornost na sodelovanju pri udeležanju naše tekmovalne politike. Nočem sedaj povečevati proces združevanja, ki je v nekaterih okoliših doživel uspeh v drugih pa popoln neuspeh. Ne nameravam analizirati vzrokov za tako stanje, a vendar je potrebno, da se ponovno poskusimo prehoditi to težko pot. Zavedam se prav dobro, da bo proces dolgotrajen in težaven. Menim tudi, da upad rojstev ne bo vplival na nujnost združevanja moči. Še nekaj let bodo lahko društva preživela in se normalno razvijala, ostane odprto vprašanje le kakovosti naših tekmovalcev. Nevarnejše od upadanja rojstev je, po mojem mnenju, delitev dobrih in perspektivnih sil. Po drugi strani bi popolno obubožanje nekega področja lahko povzročilo popolno ukinitve delovanja in propad društva, kar pa ni in ne sme biti naša želja ali cilj.

Prav zaradi tega menim, da bomo rešili najtežje vprašanje, »kako naj se združujemo«. O tem smo le premalo govorili, in tudi če smo razmišljali o tej problematiki, se je to skoraj vedno zgodilo le v okviru društev ali ob občasnih neorganiziranih srečanjih.

Na ta vprašanja bomo morali v najkrajšem času odgovoriti, če nečemo zamuditi priložnosti ali izgubljati brez potrebe veliko energij.

ODO KALAN

Drevi na balinišču v Fagagni Ferluga naskakuje svetovni rekord

Drevi ob 21. uri bodo ljubitelji balinjanja na pokritem balinišču v Fagagni pri Vidmu pričali svojevrstnemu poskusu izboljšanja svetovnega rekorda v neprekinjenem enournem zbijanju. Protagonist bo odlični tržiški balinar Giuliano Ferluga, letnik 68, ki je dobro znan tudi v zamejskih športnih krogih. Še pred kratkim je svetovni rekord Francoza Marcela Bruna znašal 347 zadetih krogel na 383 poskusih. Mladi Ferluga je tudi med treningom večkrat dokazal, da mu omenjena meja ne dela nikakršnih težav in jo je redno vsakič zlahka prekorčal. Ko pa je konca januarja prišla iz Francije novica, da je domačin Philippe Gerland s svojevrstnim podvigom postavil nov svetovni rekord s fantastičnim dosežkom 390 zadetih tarč pri 421 poskusih, pa so se Giulianova upanja zreducirala na minimum in sam meni, da ima danes le 20 od sto možnosti, da postane novi svetovni prvak. V petih dosedanjih poskusih na treningu, je le enkrat prekorčal to magično mejo, (bil je 393 krat uspešen) medtem ko je bil vsakič boljši od prejšnjega najboljšega dosežka na svetu. Že ti podatki nam jasno pričajo, da bo danes Ferluga pred izredno težko nalogo, kljub vsemu pa se bo na startu predstavil čim boljše pripravljen, čeprav je moral januarja meseca za nekaj tednov prekiniti treninge zaradi rahle poškodbe. Sicer pa menimo, da je mladenič zmožen vsakršnega podviga. (Z. S.)

Izločilna srečanja odbojkarskega tekmovanja za mladinske igre Lep uspeh slovenskih šol

ŽENSKÉ

Izločilne tekme v petih skupinah, na katere je organizator razdelil 19 prijavljenih ekip, so za nami. Z veseljem lahko zabeležimo lep uspeh slovenskih šol, saj so naše učenke v treh skupinah osvojile prvo mesto in se tako uvrstile v polfinale.

SKUPINA A

Rojanski Erjavac je brez težav premagal vse svoje nasprotnike in pokazal tudi daleč najboljšo igro v skupini. IZIDI: Erjavac - Rittmaier 2:0, Brunner - Erjavac 0:2, Addobati - Erjavac 0:2.

ERJAVEC: Vitez, Ažman, Gregori, Vodopivec, Debeljuh, Breclj, Katja in Ivana Milič, Znidaršič, Mauci, Prašelj.

SKUPINA B

V tej skupini se je Bergamas odpovedal nastopu, tako da so v tekmovanju ostale le tri ekipe. Cankar je v odločilnem srečanju s šolo De Tommasini predvsem psihološko odpovedal in se je tako moral zadovoljiti z

drugim mestom. Ker pa v polfinale napreduje poleg zmagovalca tudi najbolje uvrščena druga šesterka iz vseh skupin, ostaja šentjakovski šoli še majhno upanje na nadaljnjo tekmovalno pot.

De Tommasini - Cankar 2:0
CANKAR: Viola, Rojc, Pincin, Neubauer, Tersar, Orlič, Erika in Deborah Oleni, Vianello, Fischer, Ilič, Cigoni.

SKUPINA C

Openski Kosovel je po pričakovanju osvojil prvo mesto, čeprav so se morale dijakinje v odločilni tekmi precej potruditi, vendar so strle žilav odpor šole Rolli.

Rolli - Kosovel 1:2
KOSOVEL: Mahnič, Bizjak, Spacal, Bertoli, Brišnik, Kalc, Vrše, Danijela in Kristina Bogatec, Kosmina, Race, Ferluga, Tensi, Čuk, Spetič.

SKUPINA D

To skupino so sestavljale ekipe šol Levstik, Gruden, Gregorčič in Ciril in

Metod. V polfinale se je uvrstil proseški Levstik, ki je trikrat zmagal, Ciril in Metod je bil uspešen dvakrat, enkrat pa dolinski Gregorčič. Ciril in Metod mora podobno kot Cankar čakati na uradne izide, da ugotovi, če mu je morda le uspelo napredovanje.

IZIDI: Levstik - Ciril Metod 2:0, Gruden - Gregorčič 2:0, Levstik - Gregorčič 2:0, Ciril Metod - Gruden 2:0.

MOŠKI

V moški konkurenci so v skupini B, kjer kot edini naš predstavnik nastopa šola Kosovel, vse tri ekipe zmagale po enkrat. V sredo so openski dijaki klonili šoli Campi Elisi 1:2, zaradi boljše razlike v setih pa so se uvrstili v polfinale dijaki italijanske šole De Tommasini.

Campi Elisi - Kosovel 2:1
KOSOVEL: Mijot, Milič, Pontari, Radetti, Plesničar, Bratoš, Grgič.

INKA

V Borovem športnem centru za igralce letnika 1980 in mlajše

Jutri 3. kolo turnirja Igre pod košema

Jutri bo v mali dvorani na stadionu »Prvi maj« v Trstu 3. kolo Jadranskega turnirja v minibasketu Igre pod košema za letnike 1980 in mlajše.

V prvem srečanju ob 16.00 se bosta spoprijela Bor in Kontovel, ob 17.15 pa bosta igrala Polet in Sokol.

Kot je znano, Igre pod košema ne vsebujejo samo košarkarskih tekem, temveč tudi razne igrice (šafete in meti na koš). Turnir se je doslej povsem obnesel, saj so bili nad njim mladi minikošarkarji navdušeni.

Organizator pa je glede na skromno število udeležencev (le štiri ekipe) odločil, da prireditve podaljša še za dve kolo. V 4. kolu, ki bo v začetku aprila v Nabrežini naj bi bili finalni tekmi, v 5. kolu pa sklepna prireditve na Opčinah.

Na sliki: sodnik, sicer Sokolov trener, Vojko Žiberna »dviga« žogo na začetku srečanja Bor - Polet.

Košarkarsko prvenstvo naraščajnikov

V anticipirani tekmi zmaga Poletove vrste

INTERMUGGIA -

POLET FURLANI 80:83 (34:39)
POLET FURLANI: Pro 2, Devetak, Talocchi, Gruden 30 (6:8), Hmeljak 6 (0:3), Clarich 2, Vatta, Vavpetič 14 (2:4), Malalan, Vidali 29 (3:4).

Poletovci so v terek v anticipiranem srečanju prvenstva naraščajnikov osvojili svojo tretjo prvenstveno zmago. Osvojeni točki so še kar pomembni, četudi so ju osvojili proti zadnjemu vrščenemu moštvu, saj so naši v glavnem nastopili z ekipo dečkov. Poletovci so bili vseskozi v vodstvu le v poslednjih potezah so se jim nasprotniki približali na tri točke.

Kot običajno se je izkazala Matej Gruden, tokrat pa bi pohvalili še Borisa Vidali, ki se je izkazal tako v obrambi kot v napadu, ter Paola Proja, ki je nastopil kljub poškodbi roke.

Sicer pa za lepo zmago je treba pohvaliti prav vse poletovce, ki so tokrat igrali zares požrtvovalno in nesebično. (A. Granier)

obvestila

PLAVALNI TEČAJ V LIPICI
ZSSDI obvešča, da v torek, 14. t. m. odpade plavalni tečaj v Lipici.

ZSSDI obvešča, da bo v torek, 14. t. m., ob 20 uri na stadionu 1. Maj v Trstu SEJA ODBOJKARSKA KOMISIJE.

TPK SIRENA vabi člane na redni občni zbor, ki bo jutri, 11. t. m., v pomorskem sedežu (Miramarski drevored 32) ob 20. uri v 1. in ob 20.30 v 2. sklicanju. Dnevni red: nagajevanje in priznanja; poročila odbora; razprava in razno; poročilo nadzornega odbora in razrešnica odboru; volitve.

SK BRDINA obvešča, da bo v nedeljo, 12. t. m., ob tržaškem prvenstvu izlet v Sappado. Vpisovanje in informacije na sedežu kluba, Proseška 131.

ŠZ SLOGA in SK DEVIN vabita v nedeljo, 12. marca, na 15. zimski vzpon na Snežnik, ki ga organizira pobrateno planinsko društvo Snežnik. Prevoz zagotovljen s kombijem. Za informacije Viktor Stopar, tel. 226283 ali Bruno Škerk, tel. 200236.

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 1.500.- din, naročnina za za-
sebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.-
din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno
25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno
120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plača-
na vnaprej se med letom ne povzra.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš.
23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul
(šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir
beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmr-
tnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele
Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem
oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-
688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri
podružnicah SPI.

primorski dnevnik

10. marca 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Življenje v tibetski prestolnici se počasi normalizira Peking pripisuje neredne v Lhasi separatistom in tujim turistom

LHASA — Položaj v tibetski prestolnici se pod silo voj-
nega stanja počasi normalizira. Vojska strogo nadzoruje gi-
banje vseh oseb, za prehod iz enega dela mesta v drugega
pa so potrebna posebna dovoljenja. Kakor poročajo uradni
kitajski viri, so včeraj spet odprli številne trgovine in tudi
državne urade, poročajo pa tudi, da del trgovin in javnih
ustanov še vedno ni odprt.

V hudih tridnevnikih neredih je bilo po uradnih podatkih
ubitih 12 ljudi, toda nekateri turisti, ki so prišli iz tibetske
prestolnice, so zahodnim časopisom izjavili, da naj bi bilo
mrtvih približno 500. Ob teh alarmantnih številkah pa je
potrebno dodati, da gre za povsem nepreverjene vesti.

V zvezi s hudimi spopadi pa uradna kitajska tiskovna
agencija Xinhua piše, da so incidente organizirali tibetan-
ski separatistični elementi v tujini, Peking pa tudi trdi, da
so jim pri tem pomagali tuji turisti v Tibetu. Ti naj bi po

trditvah kitajske policije pretihotali orožje, s katerim so
bili oboroženi nekateri demonstranti.

Kitajska tudi ostro zavrača trditve, da z uvedbo vojnega
stanja v Tibetu krši človekove pravice. Pri tem v Pekingu
še izjavljajo, da se neke »tuje sile« skupaj s separatisti, ki
živijo v tujini, nikakor ne morejo sprijazniti, da je Tibet del
Kitajske in zato stalno pripravljajo akcije za odcepitev te
pokrajine. Kitajci teh »tujih sil« ne imenujejo, vendar pa
nekateri domnevajo, da s tem mislijo na določene kroge v
ZDA.

Prestolnico Tibeta so morali po odloku kitajskih oblasti
zapustiti vsi tuji turisti, posebej pa so iz Lhase izgnali tudi
dva tuja novinarja. Gre za dopisnika Reuterja in Guardian
Guya Dinmoreja oziroma Jasperja Beckerja, ki sta obtože-
na, da sta ovirala kitajske policiste pri opravljanju njihovih
službenih dolžnosti. Z objavo vesti o izgonu omenjenih no-
vinarjev, pa je Xinhua tudi obtožila tuje novinarje, da so
neobjektivno poročali o neredih v Lhasi.

Dvojezični napisi

BOCEN — Na policijskih avtomobi-
lih v Bocnu imajo že nekaj dni dvoje-
zične napise »POLIZEI - POLIZIA«. Poveljstvo državne policije je tudi na
ta način ugodilo zakonskim določilom
o dvojezičnem poslovanju v vsej bo-
censki pokrajini. Treba je sicer pove-
dati, da so v uradih državne policije
poslovali dvojezično že precej časa,
saj so napisi na stavbah policijskih po-
staj striktno dvojezični.

Bocenski kvestor Ermanno Bressone
je novinarjem povedal, da že 30 od-
stotkov policistov je dvojezičnih, kar
je bilo potrjeno na izpitu, ki ga pred-
videva zakon. 27 odstotkov policistov
je doma iz bocenske pokrajine, več
kot polovica le-teh, in sicer 16 odstot-
kov vseh, je nemške narodnosti. Poli-
ciste italijanske in nemške narodnosti
imajo v vseh odsekih bocenske kves-
ture, tudi v Digosu.

K temu bi dodali, da imamo tudi
med policisti v Furlaniji-Juljski kraji-
ni precej policistov slovenske narod-
nosti. Pri nas pa ne veljajo še predpisi
o dvojezičnih napisih.

Zapisali smo, da so napisi na policijs-
kih stavbah v bocenski pokrajini
dvojezični. Drugače je na stavbah vo-
jašnic in karabinjerskih postaj v Boc-
nu, kjer so napisi le italijanski. To
kljub temu, da je med karabinjerji že
veliko južnotirolskih mladincev nem-
ške narodnosti. Sicer se bodo tudi ka-
rabinjerji, ki so sicer vojaška policija,
morali kaj kmalu podrediti zakonskim
predpisom o dvojezičnosti, saj bo tre-
ba te predpis uveljaviti do leta 1991.

Na sliki (telefoto AP): dvojezični na-
pis na policijskem avtu v Bocnu.

Trgovci z marihuano

Štirje Tajci so posneti ob skladovnici zavojev z marihuano, ki jo je v sredo
zaplenila policija v Bangkoku. Mamilo je bilo last četverice, skupaj pa ga je
205 kilogramov. Celoten tovor so našli v avtu, v katerem so bili štirje tajski
trgovci z mamili (Telefoto AP)

V zaporu v Pretoriji 270 obsojenih na smrt

PRETORIA — Južnoafriška ženska
organizacija proti apartheidu Black
Sash je pred časom sestavila poročilo
o položaju v zaporu Central Prison v
Pretoriji. V krilu smrti je ta čas 270
jetnikov, ki čakajo na smrtno obsodbo.
Največ takih obsodb z obsežanjem, in
sicer 164, so izvedli leta 1987.

V poročilu organizacije Black Sash
med drugim piše, da je 92% na smrt
obsojenih črncev, 66% pa jih na ob-
sodbo čaka tri leta, in sicer v krilu
smrti, ki je noč in dan umetno razsvet-
ljeno; 58% obsojencev je starih od 20

do 25 let, 85% pa jih izhaja iz proble-
matičnih družin. Črnapolti obsojenci
na smrt pa nimajo niti pravice, še
manj pa možnosti, da bi si sami izbrali
zagovornika, zato procesi trajajo veči-
noma le nekaj dni. Štiri dni pred izvr-
šitvijo smrtnih kazni z obsežanjem, do-
bijo obsojenci nekaj denarja za nakup
tobaka ali cigaret in po enega pečene-
ga piščanca. Praktično je to tudi edina
njihova pridobitev, saj so še v petde-
setih letih lahko dobili le pol piščan-
čje pečenke.

Mavrica na mesinski Občini

MESINA — Zastareli in zaprašeni uradi, v katerih je izstopala sivina, adijo.
V Mesini so odkrili umetno poživilo, ki stane izredno malo, učinkuje pa menda
kar čudežno. Nekomu je namreč padlo v glavo, da bi lahko primerno oplemeni-
titi toge prostore občinskih uradov z barvami. Posamezni uradi so bili tako
deležni pisanih tablic, ki ne označujejo le urada, ampak tudi odborništvo, katere-
mu kdo pripada.

Tako imajo v Mesini urad za načrtovanje z oranžno oznako, posebno župan-
sko tajništvo je bilo deležno črne tablice, županova tajnica se lahko ponaša z
»lime« (svetlozeleno) barvo, tiskovni urad pa je svetlozelen.

Iz odtodka v odtenuk si bodo mesinski občani utirali pot po labirintu občin-
skih uradov. Birokracija se sicer ni spremenila, pod mavričnim obokom pa je
vsekakor lepše.

Filipinska policija v predmestju Manile aretirala Marcosovega sodelavca Cabautana

MANILA — Filipinska policija in po-
sebni vojaški oddelki so v neki restavraciji
v predmestju Manile včeraj aretirali
bivšega polkovnika filipinske vojske in
zvestega Marcosovega sodelavca Rey-
nalda Cabautana, ki naj bi imel glavno
vlogo pri poskusih državnega udara v le-
tih 1986 in 1987.

Cabautan se je že leta skrival, bil pa je
vodja tako imenovane Filipinske nacio-
nalistične stranke, ki si je vedno prizade-
vala za destabilizacijo oblasti predsedni-
ce Cory Aquino. Kot je povedal glasnik
filipinske vojske, Cabautan ob aretaciji
ni nudi odpora. Seveda uradni filipinski
krogi ob tej aretaciji niso skrivali zado-
voljstva, vojaški poveljniki pa so pred-
sednici Aquinovi obljubili, da bodo sku-
šali ujeti tudi bivšega poveljnika Hona-
sana, ki je odgovoren za poskus udara
avgusta 1987, ko je umrlo 53 oseb.

Na sliki (AP): »Slavnege« ujetnika so
včeraj pokazali tudi novinarjem

Kriminal v Washingtonu neustavljivo narašča

WASHINGTON — Ameriška policija ne ve več, kaj bi ukrenila, da bi
zajezila val umorov v ameriškem glavnem mestu. Od začetka leta je bilo v
raznih obračunavanjih ubitih več kot sto oseb, zadnje uradne številke govo-
rijo o 101 osebi, upravitelji mestne četrti Columbia, da se jih bo do konca
leta nabralo najmanj 500.

Oblasti so doslej že večkrat ukrepale, vendar je bil vsak trud zaman.
Prebivalci so malo pripravljeni na sodelovanje, saj se bojijo posledic in
maščevanj. V zadnji raciji je policija aretirala 46 tisoč sumljivih oseb, pri-
morana pa je bila najeti policaje iz vseh mestnih okrožij in celo drugih
mest.

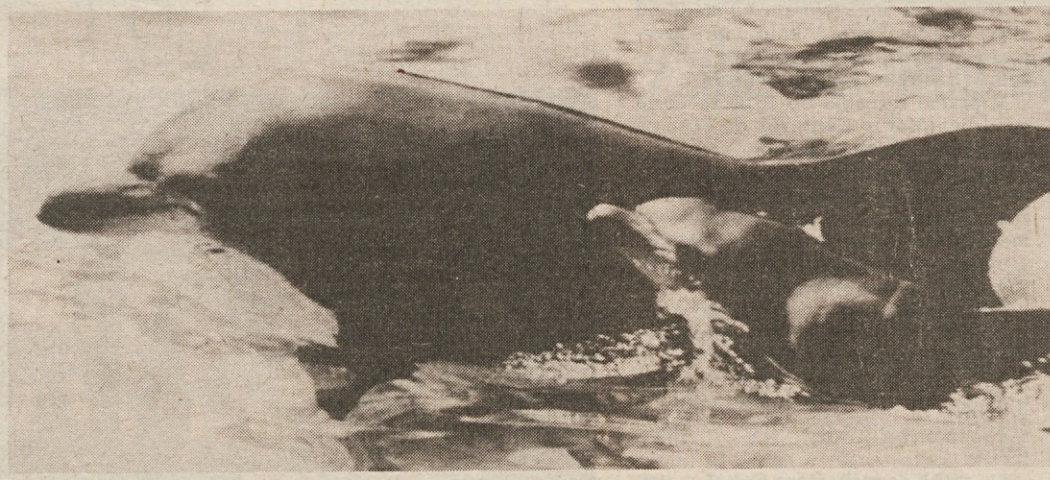
Preiskovalci so prepričani, da je droga glavni vzrok za tolikšen porast
kriminala. V Washingtonu so se mamila v zadnjem desetletju nenavadno
razširila, semkaj pa so se priselile tudi cele tolpe najrazličnejših kriminal-
cev in razpečevalcev. Prav tekmovalstvo med različnimi skupinami pa botruje
množičnim umorom. V številnih mestnih četrtih sta namreč vsak dan naj-
manj dva mrtva, večina preiskav pa ostane nerešena. Policija je po »veliki
čistki« iz prejšnjih tednov sedaj začela z drugo kampanjo; prebivalstvo vabi
k sodelovanju in mu zagotavlja zaščito, še naprej pa poziva mladino, naj se
izogiba sumljivim in zloglasnim lokalov, kjer so kriminalci tako rekoč doma.

Sončne pege povzročajo precej manj težav

RIM — Sončne pege, ki so se s povečano sončno aktivnostjo
pojvale pred dnevi, niso povzročile večjih težav v telekomuni-
kacijah in radarskih sistemih. Pojav, ki se ciklično ponavlja
vsakih 11 let, je do sedaj povzročal precejšnje težave in zaplete.
Leta 1958 je povečana elektromagnetska dejavnost sonca za pol
ure prekinila povezave na podmorskih kablilih med Ameriko in
Evropo. Prišlo je tudi do 25-minutne prekinitve električnega
toka na vzhodni obali Kanade in ZDA. Sodobna tehnologija pa
je vse te težave odpravila ali vsaj omilila. V telekomunikacijah
se v glavnem poslužujemo satelitov. Tudi kabelske in radijske
povezave imajo danes ojačevalce in filtrirne sisteme, ki omogo-
čajo sprejemljivo delovanje tudi ob magnetskih nevihtah.

Poglavje zase so radarji. Vojški radarski sistemi so se v
zadnjih letih prilagodili zahtevam jedrske vojne. Eksplozije je-
drskih bomb v veliki višini bi »oslepile« vse elektronske ob-
rambne sisteme, nič čudnega torej, da lahko sedaj aparate tari-
ramo do take meje, da v bistvu odpravijo morebitne motnje.
Podobne sisteme ima tudi civilno letalstvo, tako da nadzorniki
poletov in radaristi širom po Italiji včeraj niso zabeležili večjih
težav. Ladje seveda takih sistemov nimajo, tako da se ne sme
nihče slepo zanašati na radarske ekrane. Težave pa bodo tudi
tam, kjer imajo zastarele telekomunikacijske sisteme.

»Novorojenček« zaplaval z mamo

Mali delfin je nova pridobitev morskega parka v Perthu. Pred dnevi je prvič pospremil mamo na
»sprehod« (Telefoto AP)

Darila Websterju? Iz čokolade, prosim

WASHINGTON — William Web-
ster, glavni direktor CIA, je praznoval
svoj 65. rojstni dan v družbi zvestih in
dovipnih prijateljev. Webster namreč
slovi po svoji neizmerni in povsem
razumljivi ljubezni do čokolade, obe-
nem pa se rad igračka z nazivom taj-
nega agenta (007) in s podatkom, da
je 14. šef ameriških tajnih služb. Iz
tega izhaja dejstvo, da Webster pod-
pisuje vse notranje dokumente kar s
šifro 0014.

Prijatelji so mu zato naročili izred-
no veliko dvonadstropno čokoladno
torto, na kateri je izstopal napis »Hap-
py birthday, 0014«. Neki drugi prijate-
lji pa so ga še bolj razveselili z daril-
lom, pokaterem bi vsak »čokoholik«
cedil sline. Gre namreč za pet kilog-
ramov najfinejše švicarske čokolade
v obliki ... čokolade. Za nameček pa je
Webster dobil še čokoladno kopijo
washingtonskega Capitola. Kdo bi si
misлил, da je šef CIA tak sladkosnedeč!